

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

МОТЕЛ „ЈАЊ“ У ШИПОВУ СВЕ ПРИВЛАЧНИЈИ
ЗА ТУРИСТЕ

Открили га Енглези

Пред мотелом „Јањ“ у ове јесење дане, истина, мало гостију, али пред вече многи потраже конач

ШИПОВО, 16. септембра — Крајем априла Шипово је добило репрезентативан објект од кога ће туристичка привреда ове комуне, сасвим сигурно, имати много користи. Ријеч је о мотелу „Јањ“, чија је изградња стајала 195 милиона динара и који располаже са око три хиљаде квадратних метара пословног простора. Објект има 37 соба, један салон са 26, салу за конференције са 42, ресторан са 72 и кавану са 84 сједала, ту је дансинг-бар, двостазна куглана и, што је најважније, већ добро ради: посећују га домаћи и страни туристи, којима пуни хвале за гостопримство, услужност и најављују нове посјете.

За протекла четири мјесеца откако ради кроз овај објект је прошло више од 7000 домаћих и страних туриста, од којих је скоро 5000 користило комплетне пан-

сионске услуге. Иначе, овдје имају обичај да кажу како су Енглези открили „Јањ“, а током љета боравило је у седам група око 450 гостију из ове земље. Постоје све шансе да се сарадња са туристичким организацијама из ове земље настави и током наредне године. Прекрасни амбијент Сокоцинице и предјели око Шипова, с могућношћу лова и риболова, одушевили су иначе пословично хладне Енглезе. Овдје рачунају и са гостима из Италије и Западне Њемачке, којих је било нешто мање. Од директора мотела „Јањ“, дугогодишњег угоститељско-туристичког радника Хусеина Пилића, сазнали смо да су њихови гости најчешће из Словеније, Хрватске и Србије, али у Шипово често долазе и Бањалучани, Јајчани, Кључани, Мркоњићани.

Снимио: Д. МОМЧИЛОВИЋ

ПРИПРЕМА ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О ФУНКЦИОНИСАЊУ ПОЛИТИЧКОГ СИСТЕМА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА

ПРИЈЕДЛОЗИ ВАЖНИЈИ ОД АНАЛИЗЕ

● Најрадикалније треба да буду оне промјене које ће допринијети да се одлучивање радника досљедно спроводи у делегатским структурама ● На проблеме је указано, треба тражити рјешења

праву, укже на могућност његовог побољшања и изналажења конкретних приједлога. Нажалост, ни овај скуп није одмакао много даље од указивања на проблеме.

Темељна опредељења Устава и Закона о удруженом раду у анализи нису довођена у питање. Ипак, најрадикалније треба да буду оне промјене које ће допринијети да се одлучивање радника досљедно спроводи у делегатским структурама. Раднику и његовом мјесту и улози у удруженом раду треба посветити посебну пажњу. Досад смо се више бавили политичким системом у ужем смислу, а мање унапређењем односа и одлучивања у удруженом раду.

БЕОГРАД, 16. септембра (Танјуг) — Критичка анализа функционисања политичког система социјалистичког самоуправљања у свом садашњем облику више се задржава на оцјени и критици постојећег стања, а мање даје конкретне приједлоге за мијењање оучених негативности. То је укратко оцјена израчена данас на заједничкој сједници Секције СК ССРНЈ за друштвено-економска кретања и развојну политику и Секције за социјалну политику, здравство и стандард на којој је вођена прелиминарна расправа о овом материјалу. Циљ расправе је и био да се, пред сједницу Савезног друштвеног савета за питања друштвеног уређења, коју току овог мјесеца треба да изради и верзију овог документа за јавну рас-

Ослобађање од претераног нормативизма и јачање и ближе конкретније одређивање улоге субјектних фактора у систему, такође, су неки од захтјева израчених на овој сједници. Замјерено је и што су нека питања у овом материјалу и сувише детаљно разрађена док се другима, на примјер, друштвеном систему информисања, мало поклања пажња. Мало је разрађено и питање остваривања дјелатности од посебног друштвеног интереса, недовољно је речено о значају пензијско-инвалидског осигурања и стамбено-комуналних дјелатности.

Све примједбе и сугестије са овог састанка биће достављене Савезном друштвеном савету, који ће доградити материјал упутити на јавну расправу.

ПОЧЕЛО СУБЕЊЕ БРАЋИ ТРИВИЋ ИЗ ДОЊЕ ЈОШАВКЕ

Различите изјаве свједока

● Браћу Радомира и Драгослава Тривића из Доње Јошавке код Челинца оптужница терети (првог) за убиство Горана Гаврића, а другог за учествовање у њему ● Свједоци остају при својим тврдњама

Страна 3

СУБЕЊЕ ЗА НЕПРИЈАТЕЉСКУ АКТИВНОСТ ГРУПИ ИЗ ОКОЛИНЕ ДУВНА

Припремали терористичке акције

● На оптуженичкој клупи наћи ће се Шимун Шариф (19) и Степен-Месиховине, Јово Радош (20) из Црвенице, Паво Шарац (20) из Доњег Бришника и Јозо Чурчић (20) из Горњег Бришника

Страна 8.

ЈУЧЕ У БАЊАЛУЦИ
ПОЧЕЛА ЛОКАЛНА
РАДНА АКЦИЈА

Млади свом граду

У ВЕЛИКОЈ
КЛАДУШИ

Дани културе — под упитником

● Иако је све лијепо испланирано, предвиђен богат програм, још се не зна да ли ће се кладушки дани културе одржати, а најављени су за почетак октобра

Страна 9.

БАЊАЛУЧКИ СЕЗОНЦИ У РИЈЕЧКОМ „ЈАДРАНКОПОРУ“

„Задругари“ удружују рад

Страна 5.

БАЊАЛУКА, 16. септембра — Данас у Бањалуци почела је седмодневна Локална радна акција „Бањалука '85“. Бригадирска траса овога пута биће коровишта у граду и корито Широке ријеке, на коме ће радити око 500 бањалучких средњошколца. Радови ће се обављати у двије смјене од по три дана, а њихова вриједност цијени се на око 500 хиљада динара.

Страна 11.

Средњошколци ће уређивати коровишта и допринијети да град буде љепши

Lijek za bol, ne i za uzrok

BEOGRAD, 16. septembra - Omladinske fabrike nisu rješenje za problem nezaposlenosti već, u najboljem slučaju, dobar surogat za „pravu stvar“. Prvo: zbog zanemarljivog broja mladih koje mogu uposliti u njima i drugo: zbog osnovnih sumnji u ekonomsku opravdanost tih fabrika. Tako, u najkraćem, glasi odgovor predsjednika republičkih pokrajinskih konferencija SSO na pitanje - da li su omladinske fabrike zaista nov vid zapošljavanja?

U našoj zemlji sada imasamo sedam takvih pogona kojima će, do kraja godine, biti pridodato još četiri. Predviđeno je da prorađe dvije u Beogradu i po jedna (istovremeno prve u Hrvatskoj i na Kosovu) u Splitu i Klini. Sudeći po „mršavim“ rezultatima gromoglasno najavljenjave akcije, reklo bi se da je entuzijazam za njihovim

osnivanjem u međuvremenu „splasnulo“. Jedini izuzetak je glavni grad gdje je ovih dana „ozvaničen“ projekt pod nazivom „Hiljadu pripravnika na programima beogradske nauke“. Ali, o tom-potom.

Predsjednici republičkih i pokrajinskih organizacija SSO bez izuzetka smatraju da značaj omladinskih fabrika, iz već pomenutih razloga, ne treba predimenzionirati. Radi se, kako reče Vesna Karadžić (Crna Gora) o „lijeku za bol, ali ne za uzrok bola“. Otrežnjujuće djeluju i riječi Elide Caušević (Bosna i Hercegovina) koja

kaže: „Poštovanje zakona o prijemu pripravnika učinilo bi svaku fabriku barem 50 odsto omladinskom“. Milan Janjić (Vojvodina) i Robert Cerne (Slovenija) smatraju da su omladinske fabrike „vjestackoi demagoško“ rješenje.

Uprkos priznanju da ti pogoni „nisu pravilni izlaz“ kod omladinaca iz Srbije, Hrvatske, Makedonije i Crne Gore (ovi posljednji ih još nemaju) preteže shvatanje da je svako radno mjesto dobro došlo, makar se do njega došlo i na ovaj način. U tome prednjače mladi iz Beograda čijim je prog-

ramom „Hiljadu pripravnika na programima beogradske nauke“ predviđeno otvaranje još dvadeset omladinskih fabrika. Njihovu želju da budu posrednik u povezivanju gradskih instituta i privrede nije „prizemio“ ni predstavnik Instituta „Mihailo Pupin“, koji je doduše na prošloj sjednici Predsjedništva omladine Beograda, upozorio da se glavni grad „neće uključiti u treću tehnološku revoluciju preko omladinskih fabrika“.

Konferencije SSO Slovenije, Vojvodine i Bosne i Hercegovine nemaju ništa protiv omladinskih pogona „gdje za to ima uslova“, ali ne pomišljaju na to da ih osnivaju kod kuće. Ne prihvatajući generacijsku podjelu kada je u pitanju pravo na rad, one prije svega insistiraju na stvaranju sistemskih uslova za produktivno zapošljavanje.

Spisku primjedaba, koje prihvataju i pobornici ideje o omladinskim fabrikama, dodaju i niz neriješenih pitanja u vezi s njihovom perspektivom: nejasno je kakav će status imati kad zaposleni prerastu omladinski uzrast, kako će se razvijati bez osmišljenih planova razvoja, čime će popunjavati investicione fondove i slično.

Iz svega toga je, reklo bi se, jasno zbog čega omladinske fabrike nisu pomenute u Nacrtu platforme za 12. kongres SSOJ. Predsjednik komisije za društveno-ekonomske odnose Predsjedništva omladine Jugoslavije Blagoja Mitanoski kaže da bi to navodilo na zaključak da se omladina miri sa ovom alternativom pravom zapošljavanju podržavajući, doduše, njihovo osnivanje gdje se to pokaže ekonomski opravdanim. On priznaje, da one nisu rješenje. I konstatuje: budući da mladi uspijevu rade na službenim mašinama, šta bi tek bilo kada bi se mogli dočepati na novim.

Jelena PEJIĆ

REKLI SU...

Različiti interesi

Danas je jedan od najvećih problema našeg sistema upravo u tome što jevo ma oslabljena njegova integrativna funkcija. Različiti interesi se slobodno ispoljavaju, ali se veoma sporo i veoma teško usaglašavaju. Jedina snaga koja može doprinijeti uspješnijem ostvarivanju te sinteze, odnosno jačanju integrativne funkcije sistema, jeste Savez komunista Jugoslavije. Bez postojanja snažnog Saveza komunista Jugoslavije i njegovog aktivnog djelovanja kroz sistem, naročito kroz delegatski sistem, sve bi više suprotnosti različitih samopravnih interesa podri-vale i sam sistem, doveli bi ga do blokade.

(Predsjednik Predsjedništva CK SKJ Vidoje Žarković)

Siva ekonomija

Standard je onima koji žive samo od rada na društvenim sredstvima pao najmanje 30 posto, ali se gotovo isto toliko poboljšao onima koji žive pretežno od osobnih sredstava, bila to devizna štednja, renta, neorganizirano tržište ili nešto drugo. Njima je u interesu da ovo stanje potraje. Pri tom sebi nikada ne smijeju dozvoliti da istupimo protiv rada osobnim sredstvima. Dapače, neka se razvija, ali pod društvenom kontrolom. Sve ono što je izmaklo društvenoj kontroli, sva ta „siva ekonomija“, danas se javlja kao spekulantski kapital koji igra igru da sačuva stanje koje mu odgovara. Tu se odvija centralna bitka - na podrštavljanju.

(Boris Malada, sekretar Predsjedništva OK SKH Split, „Vjesniku“)

PRENOSIMO

VJESNIK

Medalje

Ljubljanska pivovara „Union“ dobila je na međunarodnom natjecanju tri zlatne medalje za svoja piva.

Priznanja se predaju u glavnom gradu Portugala, Lisabonu. Predstavnici Ljubljanske pivovare odustali su od putovanja u Lisabon zbog visokih troškova.

Možda su mogli zamoliti nekoga funkcionera iz bilo

kojeg našeg sportskog saveza da skoči do Lisabona umjesto njih. Naši sportski funkcionari rado putuju iako ne donose medalje.

D. S.

POJAVE

Sindikati, ribe, ručna kolica...

Možda će čitalac pomisliti da ovaj naslov nije logičan, pa se vjerovatno i zapitati kakve veze imaju Sindikat ručna kolica. Ali, veza ipak - postoji!

Evo kakva. Radnici „Čajaveče“ RO „Palox“ u petak su posredstvom svoje sindikalne organizacije kupovali ručna kolica, možda poznatija pod imenom - tačke. Naravno, plaćanje višerata i bezmalo dvostruko jeftinije od cijene istih takvih kolica u maloprodaji.

Kao što je poznato, sindikalne organizacije ljetos su organizovale ljetovanje za hiljade Banjalučana. Putem Sindikata je nabavljena riba, pa čokolada. Sindikalnim rukovodstvima već su velike robne kuće uputile ponude za nabavku odjeće po povoljnijim uslovima. Naravno, plaćanje opet u više rata i bez kamata. Ista stvar je i sa zimnicom. Sudeći po prošlogodišnjem iskustvu, treba očekivati veliko interesovanje, posebno kada se ima u vidu da takvih kredita nema.

Eto, Sindikat nas hrani, oblači, omogućava ljetovanje... Sve, naravno, mnogo povoljnije nego redovnim putem. I Sindikatu zbog svega toga - hvala! Samo, da li je sve ovo baš jedini posao ove organizacije radničke klase i radnih ljudi?

Mogla bi se dalje postavljati još mnoga pitanja, kao što su: zbog čega mnogi privrednici pokušavaju sve svoje poslovne probleme rješavati u

partijskim komitetima i opštinskim sekretarijatima? Zbog čega se u komitet dolazi da bi se pravredno raspodijelili stanovi u nekoj sredini, ili kada kasne gradski autobusi, ili... Zbog čega se od saveznih i republičkih funkcionera sve češće radi o umjesto komercijalnih službi nekih kolektiva) vrše prodaju zalihata njihovih proizvoda ili da nabavljaju sirovine za redovnu proizvodnju?

Sve u svemu, očito je da su se nadležnosti pobrkale - kako pravne tako i političke. Dabome, sve su ovo samo pojavi oblici dubljih društvenih poremećaja, ali, ipak, nisu ovo putevi za razrješenje tih poremećaja i protivrječnosti.

Ako bi se tako nastavilo, zamršeno klupko društvene stvarnosti vjerovatno bi se još više zamršilo. Kao da se ne primjećuje jedan od osnovnih postulata Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije i kongresne Platforme u kojima se nedvosmisleno traži - da svako radi svojski svoj posao i ništa više! I to bi, vjerujemo, bilo sasvim dovoljno za svestraniji i brži oporavak čitavog društva.

Tada bi se i ručna kolica u maloprodajnoj mreži prodavala jeftinije, odnosno realnije, jer bi važili zakoni ponude i tražnje. Privredni kolektivi bi se dokazivali na tržištu, što je sasvim i normalno.

B. BOŽIĆ

UOČAVAMO

Neaktivnost im ne smeta?

Predsjedništvo Opštinskog vijeća Saveza sindikata Mrkonjić-Grada zatražilo je od devet osnovnih organizacija Saveza sindikata da razriješe dužnosti svoje predsjednike. Na ovaj korak Predsjedništvo se odlučilo zbog višemjesečne neaktivnosti predsjednika, njihovih nedolazaka na sjednice i dogovore u Opštinsko vijeće.

Rok za aktivnosti povodom prijedloga da se predsjednici smijene je prošao, a sve organizacije nisu na vrijeme poslale izvještaje o tome šta su uradile. Neke organizacije nisu ni razmatrale

prijedlog Predsjedništva, pa je rok produžen. Raspravama u osnovnim organizacijama Saveza sindikata dužni su prisustvovati i aktivisti Opštinskog vijeća.

Ova aktivnost trebalo da se provede u Osnovnoj školi „Petar Kočić“. Radnoj zajednici „Manjača“, Auto-moto-društvo, Pošti, Trafo-stanici, SDK, Osnovnoj školi „Pavle Džever“, SUP-u i Osnovnoj školi „ZAVNOB“ - jer je rad sindikalnih organizacija, u ovim kolektivima najviše zatajao.

L. STUPAR

KOMENTARIŠEMO

„Zaleđene“ milijarde

Podatak da su radnici prijedorskog „Celpaka“, njih oko tri hiljade, u toku avgusta proptzveli 8.564 tone celuloze, papira i papirnih preradevina, što je 18 odsto manje od plana, ukazuje na činjenicu da je stanje u ovom kolektivu i dalje teško. Ako se tome doda da je u proteklih osam mjeseci proizvodni plan povećan za 21 odsto i da je na zalihama gotovih proizvoda „zaleđeno“ čak 2,7 milijardi dinara, onda nije teško pogoditi kakva je sada atmosfera u ovom i radnoj organizaciji.

Sasvim je izvjesno da su u prvom polugodištu pleća prijedorskih proizvođača papira i celuloze znatno opteretili pozamašni gubici, velike dospjele obaveze, nedostatak trajnih obrtnih sredstava, sirovina i rezervnih dijelova... Sve to govori da program mjera za prevaziženje brojnih teškoća i izlazak na put finansijske konsolidacije nije donio očekivane rezultate.

Zašto? Ovdje se, međutim, i dalje mnogo više priča nego što se radi na povećanju proizvodnje celuloze i papira, na utvrđivanju konkretne odgovornosti za koraćanje unazad. To samo koristi pojedinim rukovodiocima, koji stvaraju klimu da je teško stanje u „Celpaku“ rezultat isključivo objektivnih okolnosti, što je u kolektivu i van njega izazvalo različite ocjene i komentare.

Cudno je u svemu tome da su neki najodgovorniji ljudi „Celpaka“ olako shvatili bitku za ekonomsku stabilizaciju i nagomilane teškoće u kolektivu, pa su ljetos bezbrizno otišli na godišnji odmor. Neshvatljivo je, takođe, da je Radnički savjet tek krajem avgusta rasprijavao o šestomjesečnom poslovanju ovog drugog po veličini radnog kolektiva Potkozarja.

Nema nikakve sumnje da se „papirnatim akcijama“, martironskim sastancima, beskrainim pričama i frazama neće prevazići postojeće izuzetno teško stanje. Samo rad, pamet i odgovornost mogu „Celpak“ da izvuku iz ovih nevolja.

To mora da se shvati.

ZI. ĐURIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjani, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (opodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Sitilica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvadžić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajlić (hronika), Dragica Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andričić, Nusreta Borik (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nena Trifunović, Franjo Vardić.

Siniša DAVIDOVIĆ

DRUŠTVENO—POLITIČKO VIJEĆE SO BANJALUKA O ZAPOSŁJAVANJU

Dokle drugarski razgovori?

● Do kraja avgusta na evidenciji SIZ-a zaposļivana prijavljeno 13.684 nezaposlena, od kojih je 80 odsto mladih od 30 godina

BANJALUKA, 16. septembra — Najveću pažnju delegata na odvojenim sjednicama Društveno—političkog i Vijeća mjesnih zajednica Skupštine opštine Banjaluka izazvala je rasprava o provedenju postojećih i dodatnih mjera politike zaposļivanja u ovoj godini. Zabrinjava podatak da je 31. avgusta broj nezaposlenih na evidenciji SIZ—a za zaposļivanje bio 13.684, od kojih se 80 odsto odnosi na lica koja nisu starija od 30 godina. Istovremeno, 65 radnih organizacija udruženog rada podnosi zahtjeve za oslobodjenje prijema pripravnika, dok 32 organizacije usvajaju plan prijema pripravnika za 1985. godinu tek poslije intervencije inspekcije rada. Sekretar Sekretarijata za privredu i planiranje Husnija Begić upoznao je delegate sa odukom Izvršnog odbora Skupštine opštine da se u prisustvu pravobranjoca samoupravljanja u radnim organizacijama obave razgovori, u kojima bi se ukazalo na potrebu realizacije vlastitih samopravnih odluka u pogledu zaposļivanja.

No, Nikola Vidić, delegat SUBNOR-a je istakao da je „dosta drugarskih razgovora“ i da treba provoditi i zakonske mjere protiv svih koji se ne pridržavaju propisa.

Na učestale primjedbe da se već jednom mora utvrditi tačan broj onih koji stvarno traže posao (u odnosu na formalno prijavljene), odgovorio je Rivan Memić, sekretar OSIZ-a za zaposļivanje. On je objasnio da su u julu objavljena neka „čišćenja“ lista, ali da će službe OSIZ-a biti potpuno efikasne tek poslije

uvođenja računске obrade podataka krajem godine. On je, takođe, izrazio sumnju u potrebu za fabricovanjem novih kadrova, iznoseći podatke da neki tehnolozi čekaju na posao još od 1979. godine.

BIRAJU POSAO

OOOR „Centar servis“ je u „Glasu“ „Oslobodjenju“ oglašio potrebu za tri aut—lakira—pripravnika, ali se nije javio nijedan, iako ih je 36 prijavljeno na evidenciji OSIZ-a za zaposļivanje. I pored velikog broja nezaposlenih, „Vitaminka“ nikako da riješi problem potreba nekvalifikovanih radnika. Najčešći razlozi su: mali lični dohodak, nedostatak opreme higijensko—tehničke zaštite, loši odnosi radnika prema „sezoncima“.

Delegati Društveno—političkog vijeća prihvatili su informaciju banjalučkog OSUP-a o stanju privrednog i opšteg kriminaliteta u prvom polugodištu ove godine, ali u napomenu da bi ubuduće ona trebala biti dopunjena i podacima sudova, odnosno ne samo otkrivenim, već i osuđenim počiniocima krivičnih djela. U informaciji se, inače, kaže da se smanjuje broj krivičnih djela privrednog kriminaliteta u odnosu na isti period prošle godine, ali da je materijalna šteta veća. Istovremeno je opšti kriminalitet, u okviru kojeg prednjače krađe, porastao za 50 odsto.

I. P.

SKUPŠTINA ZAJEDNICE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ČELINAC

Za bolovanja trostruko više

ČELINAC, 16. septembra — Mada posluje u otežanim uslovima Zajednica zdravstvene zaštite u Čelincu je uspjela da iz sredstava tekućeg priliva nadoknadi prošlogodišnji gubitak od 5,7 miliona dinara. Proteklo polugodište je zbog povećanih troškova usluga i zdravstvene zaštite završeno sa minimalnim gubitkom od 1,8 miliona dinara. O ovom i drugim pitanjima raspravljano je na današnjoj sjednici Skupštine SIZ-a zd-

rastvene zaštite u Čelincu. Ukupnim prihodima od 29 miliona, ili 48,8 odsto u odnosu na plan, nisu se mogle podmiriti obaveze u zdravstvenoj zaštiti. I dalje zabrinjava porast bolovanja, za koja je isplaćeno sedam miliona i 900 hiljada dinara, ili tri puta više nego lani.

U čelinačkoj Zajednici zdravstvene zaštite suočeni su i sa teškoćama nenaplaćenih prihoda zemljoradnika iz ranijih godina. S. M.

OPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA BOSANSKA GRADIŠKA

Pripreme za izbore

● Krajnji rok za okončanje izbornih aktivnosti je 10. novembar

BOSANSKA GRADIŠKA, 16. septembra — Na zajedničkim sastancima predsjednika sindikalnih organizacija i njihovih izvršnih odbora u Opštinskom vijeću Saveza sindikata Bosanska Gradiška utvrđeni su konkretni programi za ostvarivanje predizborne i pretkongresne aktivnosti. Dogovoreno je da se do kraja ovog mjeseca u svim sredinama urade izvještaji o dvogodišnjem djelovanju sindikalnih organizacija i njihovom finansijsko—materijalnom poslovanju, te programi rada OOS za naredni dvogodišnji period. Poslije toga, a najkasnije do 15. oktobra, uz osvajanje ovih dokumenata treba predložiti kandidate za izbor predsjednika sindikalnih organizacija njihovih izvršnih odbora i komisija, te delegata u Opštinskom vijeću Saveza sindikata.

— O ovom poslu se mora pristupiti krajnje odgovorno i bez odlaganja rokova, a za izbor kandidata treba predlagati provjerene samoupra-

vilače i pregaoce, ističe Petar Anić, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata Bosanska Gradiška.

Krajnji rok za predizbornu i izbornu aktivnost u ovoj je 10. novembar. Sindikalne organizacije u bosanskogradiškoj komuni su posebno ulogu preuzele oko organizovanja javne rasprave o nacrtu programa mjera i aktivnosti za ostvarivanje politike zaposļivanja za period do 1990. godine. Iako su u oblasti zaposļivanja u bosanskogradiškoj opštini ostvareni značajni rezultati, stanje nezaposlenosti i dalje je zabrinjavajuće. Sada je kod Osnovne zajednice za zaposļivanje prijavljeno 3.518 lica koja traže posao, a cijeni se da će i do kraja 1990. godine biti oko sedam hiljada. Zbog toga se predviđa uvođenje samopodprisa za zaposļivanje, što su već podržali mještani pojedinih mjesnih zajednica u bosanskogradiškoj opštini.

V. S.

Ugovoreno dovoljno posla

● U prvih šest mjeseci dohodak povećan za više od dva puta

KOTOR—VAROŠ, 16. septembra — Radni ljudi OOUR-a „Gradenje“ ulažu stalne napore na prevaziženju teškoća u poslovanju. Radi nedovoljnog korištenja kapaciteta i prisutnih subjektivnih slabosti, prije nešto više od godinu dana ova organizacija udruženog rada našla se u veoma teškoj pol-

ožaju. Angažovanje samopravnih organa i društveno—političkih organizacija u kolektivnu, uz preduzete mjere na kadrovskom jačanju, dalo je rezultate. U razgovoru sa Vilomrom Devičem, direktorom OOUR-a, upoznati smo da je u prvih šest mjeseci ostvaren ukupan prihod od oko 111 miliona dinara. U odnosu na isti period prošle godine ukupan prihod i ostvareni dohodak povećani su više od dva puta.

U ovoj godini ugovoreno je dovoljno poslova, pa se očekuje da će „Gradenje“ uspješno završiti poslovnu godinu. Bolji rezultati u prvom polugodištu posljedica su boljeg korištenja radnog vremena i unapređenja sistema nagradivanja, koji se u sve većoj mjeri povezuje sa ostvarenim planovima. Na početku godine usvojen je poseban program mjera i zadataka za izvršenje planskih zadataka, čije se ostvarivanje redovno analizira. Međutim, uslovi privredivanja su, prema riječima direktora Devića, i dalje u ovom OOUR-u teški, kao i u ostalim građevinskim organizacijama. Zbog toga su preduzete mjere za iznaženje dugoročnijeg programa razvoja građevinarstva na području ove komune. D. K.

U SLICI I RIJEČI

Uskoro dovršenje doma

KOTOR—VAROŠ — U Kotor—Varošu je prije nekoliko mjeseci završena izgradnja objekta doma ONO i DSZ. Međutim, radi nedostatka sredstava nije obezbijedena potrebna infrastruktura. Ovih dana nađena su dodatna sredstva za dovršenje doma, pa se očekuje predaja objekta na upotrebu do kraja ove godine. Tekst i snimak: D. KEREZOVIĆ

RUDARI LJUBIJE LJETOVALI U OSAM ODMARALIŠTA

Najviše u Biogradu

LJUBIJA — Više od 3.000 rudara Ljubije i članova njihovih porodica ljetovali su ove godine u osam stalnih i zakupljenih odmarališta ovog velikog rudarskog kolektiva. Najveći broj njih oko 2.500, proveli su svoj godišnji odmor u Biogradu na Moru, gdje se nalazi jedno od dva stalna odmarališta „Ljubije“.

Rudari ističu da su se u Biogradu osjećali kao kod kuće. Imali su na raspolaganju sve: od izvršne hrane, do komforanog smještaja i zabavnih sadržaja. U ovom modernizo-

vanom odmaralištu radnici sa nižim primanjima su deset dana besplatno ljetovali.

Dobar broj rudara boravio je ove godine i u drugom stalnom odmaralištu Rudnika—u Rogaškoj i Stani. U ovoj najpoznatijoj slovenačkoj banji odmaralište rudara jedno je od najljepših u tom dijelu Slovenije.

Na slici: Ljetna bašta u Biogradu na Moru.

Zi. D.

AKCIJA NA UVODENJU TELEFONA U BOSANSKOG-RADIŠKOJ OPŠTINI

Još 158 brojeva

BOSANSKA GRADIŠKA, 16. septembra — Danas je u bosanskogradiškom OOUR-u PTT saobraćaja održan dogovor sa predstavnicima mjesnih zajednica novotopškog područja u vezi sa završetkom započetih investicija na proširenju postojeće i izgradnje nove telefonske mreže. U proteklom dijelu ove godine u telefonski saobraćaj na tom području priključeno je 218 novih pretplatnika, a u narednih mjesec i po dana trebalo bi da se uključi još 158 novih pretplatnika i to u Petrovom Selu, Donjim i Gornjim Karajovicima 40, u Kočičevu devet, u Rovinama 59, Rogoljima 32 i Novoj Topoli 18. Ujedno, 35

telefonskih pretplatnika u Novoj Topoli biće priključeno na novoizgrađenu mrežu koja se ovih dana završava. Vrijednost tih radova cijeni se na pet miliona dinara.

Prema utvrđenom planu, uvođenje telefona u Karajovicima i Petrovom Selu trebalo bi biti završeno do 20. septembra, u Rovinama do 15. oktobra, Rogoljima do 15. oktobra, a u Novoj Topoli do 1. oktobra. Da bi se u tome uspjelo, potreban je i dobar odziv mješтана ovih sela prilikom učešća u dobrovoljnim radnim akcijama.

V. S.

U REGIONALNOJ BOLNICI U BIHAČU

Otvoreno Centar za nedonoščad

BIHAĆ, 16. septembra — Napokon je i Bihać dobio Centar za nedonoščad. Smješten je u Regionalnoj bolnici u Bihaću, a imaće veliki značaj u pruženju zdravstvene zaštite prijevremeno rođenoj djeci. Do sada su djeca koja su rođena prije vremena morala biti upućivana u Zagreb, ili u druga udaljena zdravstvena središta, što je iziskivalo velike troškove u prevozu. Na putu, zbog udaljenosti, mnoge bebe su umirale. Zato se ocjenjuje da će Centar za nedonoščad u Bihaću imati veliki značaj i sa stanovništa smanjenja smrtnosti prijevremeno rođene djece. Godišnje je dosad otpremeno u druge zdravstvene ustanove i po 300 nedonoščadi.

Centar je izgrađen vlastitim sredstvima i sredstvima mjesnog samopodprisa u Bihaću i privrede ovog kraja. Izgradnja Centra stajala je 60 miliona dinara. D. M.

VELIKA KLADUŠA

Uskoro novi stanovi

VELIKA KLADUŠA, 16. septembra — Mještani Velike Kladuše i Vrnograča do kraja ove godine useliće u 90 novih stanova. Radi se o dva objekta u nizu „Redžića ograda“ u Velikoj Kladuši, te zgradi s nekoliko stanova u Vrnograču.

Uporedo s dovršenjem tih objekata, tokom ovog mjeseca u gradskom naselju Mekote, počela je gradnja stambenog objekta od 30 stanova. Njegov završetak se očekuje početkom naredne godine. Radovi su povjereni „Grupeksovoj“ Osnovnoj organizaciji udruženog rada „Petrova gora“.

Izgradnja ove zgrade, procijenjeno je, koštće oko 150 miliona dinara. Investitor je Samopravna interesna zajednica za stambenu oblast u Velikoj Kladuši. M. P.

VEĆ POČELE PRIPREME ZA SORA „BIHAĆ 86“

Dogodine u osam smjena

BIHAĆ, 16. septembra — U Bihaću se već pripremaju za organizovanje SORA „Bihać 86“. Ovogodišnja SORA „Bihać 85“ je bila značajna nesamosastanovišta dženja mladih iz cijele naše zemlje nego i po ekonomskim pokazateljima. Radeći na modernizaciji i elektrifikaciji uske pruge mladić i djevojke su uštedjeli znatna novčana sredstva.

Predviđeno je da naredna SORA traje od 1. aprila do 29. novembra. Na trasi uske pruge radiće, kako se očekuje, oko 3.500 brigadista, koji će biti smješteni u Omladinskom naselju „Prvi kongres USAOJ-a“ u Bihaću, kao i u naselju koje će biti izgrađeno u selu Drenovac kod Ličke Kaldrme. D. M.

BOSANSKA KRUPA

Sjećanja na kolonizaciju

BOSANSKA KRUPA, 16. septembra — U poratnim danima u Vojvodinu je kolonizirano oko 22 hiljade ljudi iz svih krajeva naše zemlje. Obilježavajući 40 godina kolonizacije, biće održan niz prigodnih manifestacija.

Organizacioni odbor vojvodanskih opština za njegovanje revolucionarnih tradicija odlučio je da se do kraja godine, osim niz prigodnih manifestacija, organizuje i naučni skup o temi — kolonizacija i agrarna reforma.

Predviđa se da se u Muzeju socijalističke revolucije Vojvodine u Novom Sadu i regionalnim muzejima organizuju izložbe koje će govoriti o kolonizaciji. B. V.

PREDSJEDNIŠTVO OPŠTINSKE KONFERENCIJE SSRN BANJALUKA
O ZAŠTITI
DRUŠTVENE
SVOJINE

Svačije i ničije!

● **Javno žigovanje počinitelja nasrtaja na društvenu svojinu najbolji način da se ovim pojavama stane u kraj**

BANJALUKA, 16. septembra, Na području opštine nema ni približne evidencije o tome koliko se šteta nanese društvenoj svojini u raznim oblicima - počev od obustava rada, bolovanja, nerada, neadekvatnog rada, pa do šteta uzrokovanih direktnim nasrtajima, otuđivanjem i drugim oblicima koji ulaze u okvirne kriminalne. Ovo je istaknuto na današnjoj sjednici Predsjedništva Opštinske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda Banjaluka, na kojoj su razmatrana aktualna pitanja zaštite društvene svojine i uloge SSRN. Postoje dođuse, na raznim stranama, pojedinačni podaci: Opštinsko javno tužilaštvo, na primjer, evidentiralo je u prošlog godini 720 počinitelja u oblasti napada na društvenu imovinu, a pokazatelji za prvo polugodište ove godine iznose cifru od 438 prijavljenih lica. Uvidom o predmetu koji se nalaze u ovom sudu, reklo bi se da najčešće na društvenu svojinu nasrcu radnici zaposleni u trgovinama prisvajajući robu i novac.

Lako je shvatiti da se u Sudu može nalaziti samo dio stvarno počinjenih nasrtaja na društvenu

imovinu, tj. onaj dio koji je otkriven i prijavljen. Takođe valja istaći da i druge organizacije u domenu svoga rada vode ovakve podatke - od SDK i SUP-a, do opštinskih inspekcijских i pravosudnih organa, a svi ti podaci, i tako, parcijalno uzet, govore o tome da se društvena svojina i dalje smatra dobrom koju je svačije i ničije! I to u mnogo većoj mjeri nego što bi društvo moglo da tolerira.

U takvoj situaciji začeđuju izvjesna kretanja (koja su, dođuse, iznijeta na osnovu ličnog utiska diskutanta): naime, iako rastu nasrtaji na društvenu imovinu ipak opada angažovanost na čuvanju te imovine! Čudno je, naime, to da u uslovima krize, u kojima se mnogi odnosi izoštravaju, u ovom pogledu kao da jača linija nezamjeranja, pa dakle, šutnje o pojavama o kojima bi inače trebalo govoriti javno.

Javnost je, naime, najefikasniji lijek za sve bolesti koje se manifestuju kao pretjerana sklonost za robote ispod žita.

Ovo je već dokazano u praksi, pa i na našem području gdje je, u INCEL na primjer, pokrenuta aktivnost da se svi oblici nasrtaja na društvenu

imovinu, zajedno sa imenima počinitelja, nađu na spiskovima izloženim pogledima javnosti ovog kolektiva. Efekti ovakvog postupka ocjenjuju se daleko značajnijim od bilo kakvog krivičnog gonjenja, mada, naravno, svi počinitelji prekršaja koji dolaze pod udar zakona treba taj udar i da osjete.

U praksi se, međutim, događaju veoma dugi procesi dokazivanja nečeg što je dokazano samim činom otkrivanja - kao na primjer sve vrste utaje poreza i slično - čime počinitelji takvih djela dobijaju na vremenu. Na sjednici Predsjedništva postavljeno je danas i pitanje šta se događa sa pokradenom imovinom? Da li se, u kojoj mjeri, kako i kada ona konfiskuje i oduzima, jer, ako se u ovom pogledu potkradu slabosti, onda one mogu samo ohrabrujuće da djeluju na moguće počinitelje takvih djela.

Cilj današnje rasprave bio je svačiko da se pokrene aktivnost svih radnih ljudi i građana u pogledu zaštite društvene imovine, jer, nema sumnje, da bi se svjesnim djelovanjem svih članova Socijalističkog saveza moglo uzatnati mjesto uticati na bolju i kvalitetniju društvenu imovinu. U tom smislu će o ovim pitanjima biti više riječi na sutrašnjoj sjednici Opštinske konferencije.

D. SOČANSKI

PRIVREDNA KRETANJA

U PRNJAVORSKOJ OPŠTINI

Izvoz na uzlaznoj liniji

● **Privreda se prilagođava težim uslovima privredivanja i zahvaljujući tome postiže se dobri rezultati u izvozu ● Za osam mjeseci fizički obim proizvodnje porastao je za 19 odsto prema stanju iz prošle godine**

Iako je, uglavnom, ostala sa istim kapacitetima, jer je nove proizvodne pogone dobila samo Tvornica konfekcije „Pionir“, prnjavorska privreda se u proteklom periodu ove godine uspješno nosila sa teškoćama, pa je to rezultiralo povećanjem proizvodnje u odnosu na osam mjeseci prošle godine. Posmatrano u cjelini, fizički obim proizvodnje porastao je za 19 odsto, a najveći rast bilježi „Zitoproduct“, koji je proizvodnju povećao za čitavih 46 odsto. Bolja snabdjevenost sirovom kožom i djelimična modernizacija dijelova proizvodnih pogona omogućili su Tvornici koža porast proizvodnje za 34 odsto, a novi pogoni omogućili su rast proizvodnje u „Pioniru“ za skromnih 20 odsto.

Ipak, treba naglasiti da još nije počela proizvodnja u novim pogonima punim kapacitetom, a nije ni

očekivana, jer je potreban izvjestan period uhodavanja opreme i novozaposlenih radnika. Urednije snabdjevanje eliminisalo je svojevremeno vraćanje radnika kućama u Tvornici obuće „Sloga“, a početkom godine smanjen je i broj OOUR-a, pa je i u ovom, inače najvećem prnjavorskom kolektivu, zabilježen porast proizvodnje od 12 odsto.

Proizvodnja je porasla i u „Jelšingradu“, te u još nekim kolektivima, ali ima i takvih kod kojih je iz više razloga došlo do pada. Tu je prije svega Tvornica namještaja „Standard“, ali je tu prije rječ o prividnom nego o stvarnom padu proizvodnje za 25 odsto, s obzirom na to da je ovaj kolektiv izvršio reorganizaciju proizvodnje, pa je teško realno porediti prošlogodišnje i ovogodišnje rezultate. „Primarna prerada drveta“ ostvarila je takođe pad proizvodnje od 24 odsto, a u Tvornici lanaca i građevinskih armatura proizvodnja je manja nego u istom periodu prošle godina za 10 odsto. Ovaj kolektiv se suočava sa

teškoćama u planiranju lanaca, pa se proizvodnja reducira kako se ne bi proizvodilo za zalihe.

Vrijednost proizvedene robe veća je, takođe, za 103 odsto, ali je to svakako najvećem dijelom rezultat povećanja cijena, što je slučaj i sa troškovima poslovanja, koji su duplo veći nego prošle godine. Međutim, poslovanje naročito opterećuju stalni rast kamata po kreditima za obrtna sredstva i to je ono što, uglavnom, najviše zabrinjava privrednike. S druge strane, povećava se akumulativna i reproduktivna sposobnost i samo bi se ipak ne očekuju, mogli ugroziti uspješnost u poslovanju prnjavorskog udruženog rada.

Podaci govore da je i izvoz veći od očekivanja, što je naročito od značaja za proizvođače robe široke potrošnje, za kojom na domaćem tržištu potražnja opada. Do sada su se privrednici uspješno prilagođavali novim uslovima privredivanja, što je rezultat i kontinuirane aktivnosti društveno-političkih, delegatskih i samoupravnih organa, pa stoga valja očekivati i uspješnu poslovnu godinu. Dakako, teškoća je bilo i u proteklom, a biće ih i u narednom periodu, pa se planovi bez vanrednih napora neće moći ostvarivati.

PUTEVI STABILIZACIJE VELIKOKLADUŠKOG „SANITEKSA“

Inovacije štede milione

● **Velika pažnja se poklanja inovacijama, tehničkim unapređenjima i otklanjanju uskih grla u proizvodnji, o čemu govori i najsvežiji primjer OOUR-a Tkaonica, gdje su na ovaj način postignute uštede od 45 miliona dinara**

U svakodnevnoj bici za ostvarenje proizvodnih zadataka i stabilizaciju opredjeljenja, u Velikokladuškog Radnoj organizaciji „Sanitek“ koja zapošljava 1.820 radnika, veliku pažnju posvećuju inovacijama, tehničkim unapređenjima i otklanjanju uskih grla u proizvodnji.

Najsvežiji primjer vezan za Osnovnu organizaciju udruženog rada „Tkaonica“ govori o godišnjim uštedama od 45 miliona dinara. To će biti moguće ostvariti nakon završetka montaže i stavljanja u funkciju nove opreme za koju je utrošeno 4 miliona i 800 hiljada dinara.

Postojeće postrojenje za bijeljenje gaze u pogonu dorade predstavljalo je usko grlo u proizvodnji. Bio je to razlog da „Sanitekovi“ tkalci izdvoje sredstva za novo postrojenje i opremu koja obezbjeđuje maksimalno iskorištenje toplotne energije i minimalnu potrošnju vode.

Na taj način tehnološki postupak

vremenski će biti skraćen za četvrtinu, te postignute znatno veće uštede u potrošnji vode i mazuta. Neće biti suvišno, iznesemo li podatke da „Sanitek“ godišnje troši 6.500 tona mazuta. Nakon ugradnje nove opreme i automatike na postojeće postrojenje za bijeljenje gaze, potrošnja mazuta biće prepolovljena. Uštede će biti postignute i pri postrojenju vode, tvrde „Sanitekovi“ stručnjaci. Sa sadašnjih 360 kubika dnevno ona će „pasti“ na svega 26 kubika.

Ne računajući efekte koji proizilaze iz ubrzanja tehnološkog procesa, dolazi se do saznanja da se godišnje uštede mazuta i vode mogu mjeriti s vrijednošću deset novih dvosobnih stanova.

Montaža dodatne opreme na postrojenjima za bijeljenje gaze privredna je kraju i planira se da će biti puštena u rad početkom narednog mjeseca.

M. PILIPOVIĆ

ZABILJEŽENO NA PRIPREMI KOMANDIRA ZA OBUKU JEDINICA TERITORIJALNE ODBRANE MJESNIH ZAJEDNICA I OOUR-a BANJALUKE

Vojnički — bez greške

Rano, svježe jesenje jutro. Izmaglica polegla po brežuljcima oko Banjaluke. Rakovačke bare od početka puta se ne vide. Rosa do koljena. Razvukao se stroj i već zamiče za prvi šumarak uz veoma strmo brdo ka Drakuliću. U njemu su komandiri jedinica teritorijalne odbrane mjesnih zajednica i OOUR-a Banjaluke. Dva dana su na obuci. Trebaju da savladaju zadatke, koje će kasnije pokušati na isti način da prenesu teritorijalima u svojim jedinicama. Na čelu kolone stariješine Mesud Fazlić, Božo Rapačić i Ivo Knežević, radnici Štaba teritorijalne obuke Banjaluke. Zadataka mnogo, vremena relativno malo.

— Liči na igrariju, ali je obezbjeđenje kolone na ovaj način neophodno - priča Milorad Čulić, radnik PBS Banjaluka. Zajedno sa Daliborom Galanosom, profesorom u Tehnološkoj školi, sam u izvidnici. Dvojiću markiranata, zamišljenih neprijatelja, već smo pronašli. Napravio sam samo jednu grešku. Komandir Mesud Fazlić mi reče da sam pušku nosio u dvije ruke, a po pravilu treba u jednoj.

Prvi odmor kod Spomenika palim žrtvama u Drakuliću, znamenju 1400 žrtava fašističkog terora iz ovih krajeva. Znoj probija plave uniforme iako je rano jutro i prilično hladno. A još se moraju pretesti tereni Šargovca, Motika,

sve tamo do Golob brda. Naredna pauza je bila predviđena negdje na pola puta do Motika. Međutim, sve do odmora markirani su vođa ma brzo pronašli. Izviđački vod funkcionisao je bez greške.

— Teško mi pada teoretska nastava - žali se Drago Brkić, radnik INCEL-ovog OOUR-a Belan. Mnogo je ljepše praktično sve to doživjeti na osmatračnici, u šumi, ukoliko u prirodi. Uostalom, tada se sve bolje shvati i brže zapamti.

— Šuma je za mene spas - kaže Mustafa Agić iz Vitaminke. Dolazio biv svake nedjelje na obuku samo ako bi sve vrijeme provodili u prirodi. A nije ni toliko teško. Služio sam vojni rok u gardi. Navikao sam i na mnogo teže.

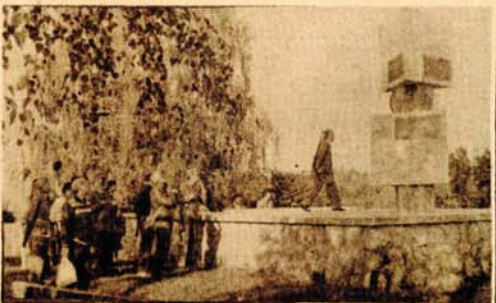
Vrijeme je da ljepše ne može biti. Nova šuma i zadatak opkoljavanja neprijatelja. Očekuju pucnji, odbija se jaka od Paprikovca do Golob brda i gubi niže niz Široku. Oni stariji teže se probijaju kroz šibljak, ali je poredak ne kvari. Ni ptica ne bi mogla da proleti koliko se obruč teritorijalaca suzio.

Oko podneva sunce pripreklo, vode nigdje. No, drenji su dobro rodili, kupina takode ima. Još jedan zadatak i u 14 sati povratak u Nastavni centar Rakovačke bare. Čišćenje oružja i podmazivanje. Razdružuje se oprema, pravda municija. Samo do sutra. Do novih zadataka i novog društvenja.

M. JOKSIMOVIĆ

Forsiran maršom do cilja

Pojeta Spomeniku palim žrtvama u Drakuliću

Odmor i teoretska nastava u isto vrijeme

Samo očičeno oružje odlazi se u magacin

PRIPREME ZA JESENJU SJETVU U ZAPADNOM DIJELU BOSANSKE KRAJINE

Više hektara za žitarice

Programom jesenje sjetve na području sedam opština zapadnog dijela Bosanske krajine predviđa se povećanje sjetvenih površina za 10 odsto u odnosu na prošlu godinu. Lani je na njivama Bihća, Bosanskog Petrovca, Bosanskog Grahova, Titovog Drvara, Velike Kladiše, Cazina i Bosanske Krupe bilo je zasijano površinom i raži 14.700 hektara plodnog zemljišta.

U Štabu za jesenju sjetvu vrše se pripreme za nabavku i obezbjeđenje sjemena, umjetnog gnojiva, a poljoprivrednici u društvenom kao i privatnom sektoru, pripremaju se za početak jesenje sjetve.

Kod individualnih poljoprivrednih proizvođača, a i kod RO PPK „Krajina“ iz Bihća i „Agrokomerc“ iz Velike Kladiše, opredjeljenje je za proizvodnju većih količina djetelinske smjese, s obzirom na znatan porast razvoja stočarstva u ovom kraju. Tako će „Agrokomerc“ iz Velike Kladiše u nerazvijenoj opštini Cazin zasijati oko 135 hektara djeteline.

B. V.

BANJALUČKI SEZONCI U RIJEČKOM „JADRANKOLORU“

„Zadrugari“ udružuju rad

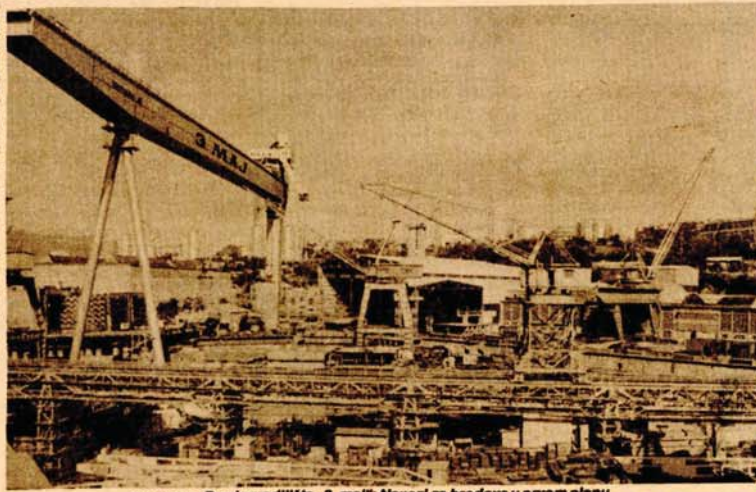
● **Ovog ljeta mnogim mladim nezaposlenim Banjalučanima ukazala se prilika da poslije sezonskog rada dođu stalno zaposlenje** ● **Koliko je istine u pričama da se mjesečno može zaraditi i 150 hiljada dinara**

Već godinama, u toku ljeta, članovi banjalučke Omladinske zadruge rade u ugostiteljskim objektima na području rijeke i ostrva Krka. Ovog ljeta ukazala im se prilika da rade na gradilištima riječke RO „Jadrankoloru“. Tako sada u brodogradilištima „3. maj“ i „Titovo brodogradilište Kraljevića“ na poslovima antikoroziivne zaštite brodova radi četrdeset Banjalučana. Specifičnost ovog aranžmana, u odnosu na ranije, je činjenica da po isteku roka od mjesec dana zadrugarskog rada, omladinci imaju priliku zasnovati stalni radni odnos. Uz ovo treba napomenuti da će u narednom periodu „Jadrankoloru“ biti potrebno još 200 sezonskih radnika - zadrugara, od kojih svi imaju mogućnost da udruže rad.

Kako su u posljednje vrijeme počele kružiti priče da se ovdje može zaraditi i 150 hiljada dinara, interes mladih je veoma porastao. Da se i sami uvjerimo u uslove rada, smještaja i stvarne mogućnosti zasnivanja radnog odnosa (što nam se čini u ovom slučaju zapravo najzanimljivijim) pošli smo na lice mjesta i porazgovarali sa zadrugarima i drugovima iz „Jadrankolora“.

NEZAPRAŽEN ILI NEOBAVJESTNI

Banjalučane smo zatekli u prostorijama riječkog kolektiva kako očekuju isplatu svoje prve zarade. Iz razgovora sa njima mogli smo saznati da neki nisu zadovoljni ovim poslom. **Niko Mihailović**, student ekonomije, **Tomislav Zoran**, NK radnik, **Ljubomir Rejla**, NK radnik, **Mustafa Rešić**, takođe NK radnik, kažu da je posao težak, ali da je najveća smetnja prijavština (prašina i rad). Žele se i na smještaj u Dačkom domu građevinara, gdje, kažu, nema na svim prostorijama prozorskih stakala, mnogi radnici nemaju ormariće za garderobu, pa su česte krađe... Većina mladića je u Banjaluci nezaposlena, ali neki među njima su napustili radna mjesta i pošli u Rijeku pretpostavljajući da ih ovdje čekaju visoke zarade. Tako je **Milenko Rogić** nastupio „Sintetik“. U brodogradilištu „TBK radi kao čistak, za sobom ima osam radnih dana i zaradu od 10 hiljada dinara. Kaže da nije zadovoljan jer mu je rađeno da se ovdje može zaraditi i 150 hiljada dinara. Druga grupa mladića radi u Brodogradilištu „3. maj“ i od njih je samo električar **Marinko Vuković** pristao na razgovor, dok su ostali razgovor okretali na šalu, da bi na kraju u potpunosti prihvatili sve što je u njihovo ime rekao njihov poslovodac **Ahmet Karadža**. Vuković trenutno obavlja farbarske poslove i smatra da posao nije težak. Za 15 radnih dana zaradio je 27 hiljada dinara i smatra da je ovo dobra prilika da zasnaje radni odnos. Po mišljenju poslovodca Ka-

Panorama Brodogradilišta „3. maj“. Nevozi za brodove u prvom planu

radnje radnici iz Banjaluke dolaze nedovoljno obaviješteni, ponekad dezinformisani. U pričama koje čuju zarade su prenapuhane. Ilustracije radi, navešćemo neke zarade sa platne liste, a odnose se na 15 radnih dana. **Bortislav Vasiljević** zaradio je 28.677 dinara, **Miroslav Babić** 28.677, **Milko Jovanović** 28.965, **Petar Gagula** 36.677 dinara itd. Očigledno nije onako kako su to pojedinci zamišljali poneseći mogućnostima (iz bajke) lake, brze i visoke zarade.

PRAVA ŠANSA — ZAPOSLENJE

Treba naglasiti da je smisao ovog dogovora između banjalučke Omladinske zadruge i RO „Jadrankoloru“ prvenstveno uvođenje mladih ljudi u posao i zasnivanje stalnog radnog odnosa. Zato je i struktura zadrugara ovaj put drukčija. Među četrdeset mladića samo je nekoliko studenata, dok je većina nekvalifikovanih radnika, koji su u Banjaluci na spisku SIZ-a za zapošljavanje. Uz navedene zarade treba još dodati da svaki sezonski dobija dnevno 560 dinara za dva obroka, a na radilištu ima obezbijeđenu marendu. Takođe je dogovoreno da im bude obezbijeđeno plaćanje prevoza gradskim saobraćajem, ali se pojedinci žale da im to još nije omogućeno. Generalni direktor „Jadrankolora“ **Ivan Flitrek** kaže: — Prije svega treba naglasiti da ljudi koji su sudjelovali u sklapanju ovog aranžmana nisu mogli nikome obećavati enormne zarade. Zarada od 150 hiljada dinara nije realna, a to dečki koji se tek uhoda-

vaju u nekom poslu sigurno nigdje i ne mogu očekivati. Prosjek ličnih dohodaka u OOUR-u „Antikoroziivna zaštita“ je 45 hiljada dinara, što znači da radnik koji radi na normu može zaraditi recimo 80 hiljada dinara.

Emil Tomac, VO rukovodilac organizaciono-kadrovskog centra RO, dopunjuje informaciju:

— Mi smo ovim mladima da sastanku u Banjaluci opisali posao težim nego što on stvarno jeste, kako bi neradnici kolebljivi odmah odustali. Dio smještaja je zaista loš, što je prije svega krivnja Dačkog doma građevinara. Oni su od nas primili novac, ali se nisu u potpunosti potrudili da sve dovedu u red. Novac za gradski prevoz mladići, zbog neriješenog pitanja isplate preko riječkih banaka, dobijaju unazad, pa je to moglo dovesti do zabune. Do sada su se hranili u „Torpedovom“ restoranu, a sada nakon sanacije imaću ishranu u studentskom restoranu „Indeks“.

Posebno je zanimljivo da mladići koji nisu zadovoljni zaradama ipak ostaju u „Jadrankoloru“, a na pitanje zašto se ne vrate kući ni sami nisu znali odgovor. Da je zaista namjera domaćina prvenstveno zasnivanje stalnog radnog odnosa, dokazuje sljedeći podatak. Od četrdeset mladića 9 je već udružilo rad, jer su pokazali zalaganje na radnom mjestu i sami iskazali interes da se ovdje zaposle. Inače, objašnjavaju u „Jadrankoloru“ period od mjesec dana je prije svega zamišljen kao svojevrsan probni rad, u toku kojeg nekvalifikovani radnik može dosta naučiti o poslovima antikoroziivne zaštite. U toku tog perioda zaraduje se na osnovu

satnice, koja je 200 dinara, pa je računicu o zaradi (osim ako ne radi i prekovremeno) svakom lako izračunati. Tek poslije mjesec dana i udruživanja rada „Zadrugar“ počinje raditi na normu. Tada se smatra da se mladima može povjeriti takav posao i da su dovoljno iskusni. Takođe, treba napomenuti da je smještaj obezbijeđen u toku ovog prelaznog roka i to vrijeme svaki radnik može iskoristiti da sebi nađe stan, ili sobu u gradu, te da se odluci želi li ovdje nastaviti stalno raditi.

„JADRANKOLORU“ POTREBNO RADNIKA

Dakle, posao u brodogradilištu nije lagan, brzi i mnogo ovdje se bez rada ne može zaraditi. Ipak, ostaje činjenica da osnovna intencija ovog aranžmana - obezbijediti dijele nezaposlene omladine stalni posao. U RO „Jadrankoloru“ imaju nadalje mogućnost za sticanje internih kvalifikacija, a zbog specifičnosti posla imaju mogućnost da, znatno brže nego u drugim kolektivima, budu upućeni na radilišta u inostranstvo. Zbog intenzivnog odlaska radnika na radilišta širom Jugoslavije i u inostranstvo ovaj RO je potrebno 200 radnika. Uskoro, 22. septembra iz Banjaluke polazi druga grupa od četrdeset radnika i oni imaju šansu da udruže rad. Na kraju treba reći da pravu ovih dana „Jadrankolor“ raskinuo ugovor sa Dačkim domom građevinara. Sada će sezoni biti smješteni u četvorokrevetnim sobama i mnogo boljim uslovima u omladinskom naselju „Lovro Kuharić“.

ZAGADENE RIJEKE U BOSANSKOGRADIŠKOM POTKOZARJU

Kako zaštititi Vrbašku i Jablanicu?

● **Obale nekadašnjih ljeptica postale su deponije smeća**

Nesavjesno ponašanje pojedina i krajnja ljudska nebriga ozbiljno ugrožavaju dvije najljepše rijeke u bosansko gradiškom Potkozarju. Riječ je o nekadašnjim ljepticama, rijekama Jablanici i Vrbaškoj, desnim pritokama rijeke Save. Njihove obale su postale deponije smeća, voda je zagađena i zamućena. Pa ipak, ove rijeke se i dalje obilato koriste za svakodnevni život. Tu se napaja stoka, zalijevaju bašte, osvježava tokom sparnih ljetnih dana. Primjera radi, na njihovim obalama ovog ljeta bilo je stotine kupaca, a naročito na jednom bazenu na rijeci Jablanici. Čak više nego na obalama sve zagađenije rijeke Save.

Ali, sadašnje stanje je neodrživo, pa su mještani sela Vrbaške ponovo inicirali širu društvenu aktivnost na uređenju i zaštiti pomenutih rijeke. Još prije godinu dana predložili su žiteljima ostalih sela koja gravitiraju ovim rijekama: Podgradaca, Trebovljana, Lužana, Cerovljana, Catrnje i drugih mještinskih zajednica, da se zajednički angažuju na zaštiti ovih, zaista lijepih rijeke, najljepših u bosansko gradiškom kraju. Takvu inicijativu nedavno su prihvatili i predsjedništvo Opštinskog saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline i sekcije OK SSRN Bosanska Gradiška zadužena za tu oblast. Imenovan je čak i organizacioni odbor, a spremnost da učestvuje u akciji izrazila je i Opštinska konferencija Saveza socijalističke omladine Bosanske Gradiške. Pa, ipak, osim za ključaka na papiru, dalje se nije ni odmaklo. A trebalo bi zaista uraditi mnogo. Prije svega očistiti korito rijeke Jablanice i Vrbaške i njihove obale. Zatim uraditi i adaptirati postojeće vodenoce i plaže, te konačno zabraniti istrešavanje smeća i pranje automobila na ovim rijekama. To žele mještani Vrbaške i naglašavaju da je zagađenost ovih rijeke i njihove okoline opasna po zdravlje, ali i kočnica za razvoj seoskog turizma. Da li će njihov prijedlog i zahtjevi poslije svega uroditi plodom, ostaje da se tek vidi.

V. SLJEPČEVIĆ

PRNJAVOR

Desetkova rod povrća

PRNJAVOR, 16. septembra — Ovdješnja dvomjesečna sušna naničala je velike štete poljoprivredi na području prnjavorske opštine. Osim proizvođača žitarica to su osjetili i proizvođači povrća, kojih je posljednjih godina sve više, naročito na području Osnovne zadružne organizacije „Kooperacija“ Lišnja. Ova OZO, koja posluje u sastavu „ZZ „Privrednik“, ugovorila je sa svojim kooperantima proizvodnju 500 tona krastavaca i mahuna. Kako je suša više nego desetkovala proizvodnju, ukupljeno je tek nešto više od 30 tona krastavaca i mahuna. Drugo povrće nije ni ugovoreno, a niti ukupljeno jer je rod, takođe bio vrlo loš. Jedino je relativno dobro prošao paradajz i krompir, pa je većina stanovništva orijentisana na nabavku zimnice putem sindikalnih organizacija, ili na pijaci, što će znatno opteretiti porodične budžete.

M. M.

BIHAĆ

Planinarski pohod

BIHAĆ, 16. septembra — Povodom svečanosti uz Dan samopovravljanja u Radnoj organizaciji „Zeljazara - Zenica“ planinarsko društvo „Zeljazara“ iz Zenice organizuje trodnevni pohod po nazivom „Zenička planinarska transverzala“. Osim velikog broja planinarskih društava iz raznih krajeva naše domovine, ovom pohodu priključuju se i članovi Planinarskog društva „Plješevica“ iz Bihaca.

F. P.

IZ PRNJAVORSKOG „PRIGRADSKOG SAOBRAČAJA“

I televizor u autobusu

PRNJAVOR, 16. septembra — Osim povezivanja svih mjesnih zajednica na području komune sa Prnjavorom, te centra komune sa okolnim gradovima od prije godinu i više dana autobus „Prigradskog saobraćaja“ stižu do Minhena i drugih gradova u Njemačkoj, ali i Austriji i Švajcarskoj. Tu potrebu nametnula je činjenica da je više od 2.000 radnika sa ovog područja zaposleno u ovim zemljama, pa je otvaranjem autobuskih linija omogućen njihov češći dolazak u domovinu, a kolektivni sticanje neophodne devizne zarade. Trenutno se mjesečno na ovim linijama zaraduje oko 20.000 njemačkih maraka, a devizna sredstva koriste se za vlastite potrebe ili za potrebe udruženog rada ove komune.

Devizna zarada omogućila je, između ostaloga, ovom malom kolektivu sa 15 autobusa i 150 zaposlenih da opreme jedan luksuzni autobus koji se koristi za putovanja u inostranstvo, ili za duže relacije u zemlji. Za ovaj autobus uvozen je „mercedesov“ motor, a o komforu dovoljno govore podaci da je zastrt tepisima i da putnici u njemu mogu pratiti televizijski program. Stoga i nije čuđo da je ovaj autobus na svim linijama pun, a i vrlo je tražen od radnih organizacija za kolektivna putovanja.

U kolektivnu se ulažu maksimalni napori na obnovi voznog parka. Svake godine kupuju se po dva nova autobusa, a ove godine taj prosjek biće popravljani. Petkom godine kupljen je jedan, ovaj dana stize drugi, a u decembru treći. Riječ je o „TAM“ ovim autobusima koji su se pokazali kao najbolji pa će se i ubuduće isključivo oni i nabavljati. Ono što najviše uništava vozni park su izuzetno loš lokalni putevi. Stoga su ovdje često prisiljeni da privremeno pojedine linije jednostavno ukidaju, a sa strepnjom očekuju zvaničnu mi. Ipak, prošle godine prevezli su i 1.412.000 putnika i po iskorištenosti kapaciteta spadaju u red najboljih kolektiva u Republici, ali su, upravo zbog izuzetno loših puteva, i prvi po troškovima održavanja vozila.

Broj putnika opada i tako nešto mi smo i očekivali. Sku-

● Svakog mjeseca devizni priliv od 20 hiljada zapadnonjemačkih maraka

poća tjera da se razmišlja o svakom dinaru pa se manje i putuje, ali stoga nastojim da putnicima pružimo veću udobnost i sigurnost. To će se znatnije popraviti kada se izgradi autobuska stanica - kaže Nemanja Vasić, direktor Prigradskog saobraćaja „Prnjavor“.

Recimo na kraju - niko nije bez mana pa ni ovaj kolektiv. Prigovora od putnika ima i kada se utvrdi da su oni osnovani, nikad ne izostaje utvrđivanje odgovornosti. Oštre disciplinske mjere ovdje se upotrebljavaju bez ikakvog ustezanja pa se slobodno može reći da nema mjesta za neradnike.

M. MARINKOVIĆ

ČELINAC

USPJEŠAN RAD IZVIĐAČA

ČELINAC, 16. septembra — Na saveznom takmičenju izviđača u izviđačko-partizanskom višeborju u Tesliću učestvovali su i čelinački izviđači. U jakoj konkurenciji među 20 ekipa zauzeli su treće mjesto. Do kraja septembra ove godine ekipa Odreda izviđača „Zdravko Čelar“ iz Čelince učestvovala će na takmičenjima u izviđačko-partizanskom višeborju u Prijedoru, Sremskoj Mitrovici i Majdanpeku. I na ovim susretima izviđača očekuju se dobri rezultati.

S. M.

U VELIKOKLADUŠKOM „AGROKOMERCURU“

USKORO UZGOJ RIBE

VELIKA KLADUŠA, 16. septembra — Nedostatak ribljeg mesa na tržištu Velike Kladuše, trebalo bi da uskoro vrijeme nadoknadi proizvodnja u vlastitim kapacitetima.

„Agrokomercurova“ Radna organizacija „Poljoprivreda“ prigradskom razvoju do 2000. godine predviđala je značajne zahvate u ovoj oblasti.

U narednom petogodišnje planirano je podizanje dviju akumulacija na Stabanđi i Čaglici, kapaciteta 600 tona konzumne stakovodne ribe godišnje. Opređjeljena „Agrokomercurova“ sa da se u ovom periodu kontinuirano nastavi izgradnja planiranih objekata. U prilog tim nastojanjima, pored odgovarajućih prirodnih potencijala, idu mogućnosti tvornice stočne hrane koja je u prilici da udovolji višestrukim zahtjevima.

M. P.

Klimavi oslonci srednjoročnog razvoja

Osnovno je pitanje kako će radnik planirati kada je dohodak izmakao njegovom uticaju, a i glas mu se sve manje čuje, posebno tamo gdje se odlučuje

BEOGRAD, 16. septembra — Socijalistički savez latio se nimalo lakog zadatka — da organizuje javnu raspravu o nacrtu srednjoročnog plana razvoja zemlje. Radila je to ova organizacija i ranije, ali, sudeći prema onom kakosuse planovi ostvarili, dosta neuspješno. Da neće biti nisa da nimalo jednostavno izvršiti preuzetu obavezu, pokazala je i rasprava na nedavno održanoj sjednici Savezne konferencije SSRNJ, koja je više upućivala na ono što u planiranju nije dobro, nego što je sugerisala šta bi konkretno trebalo dodavati kao bolja rješenja od predložene.

Plan srednjoročnog razvoja zemlje, rečeno je, mora biti djelo onih koji će ga ostvarivati, znači radnika. Od njih bi trebalo da krenu ideje i prijedlozi na kraju, na skupštinskim i samoupravnim tijelima, radnici bi ovog puta u ulozi delegata, usvajali planove. Ali, nameću se ozbiljno pitanje — kako će radnik planirati kada je dohodak izmakao njegovom uticaju, a i glas mu se sve manje čuje, posebno tamo gdje se odlučuje.

Ako bi nekako bile otklonjene ove prepreke, još ne bi bili obezbijedjeni svi uslovi za valjano, realno planiranje. Inflacija, posebno ovako visoka kao što je u nas, razorno djeluje na sve pa i na planove razvoja. Zatim, nedostatak sistemskih zakona više nego otežava planiranje, a tu su i druge zamke — nesigurne procjene o sadašnjim mogućnostima privrede, neizvjesna sudbina kredita iz inostranstva, domaća nelikvidnost...

Savezni zakon o osnovama društvenog planiranja, koji je nedavno usvojen nakon dramatičnih rasprava i obrta, unosi malo vedrije tonove u cio ovaj problem. Ipak, upućeni, posebno oni iz udruženog rada, upozoravaju na to da je ovaj zakon usvojen kasno, bar što se tiče blagovremenog projektovanja narednog srednjoročnog razdoblja. Za ove tvrdnje imaju i ubjedljive razloge — svi ozbiljniji proizvođači, posebno industrijski, moraju planirati mnogo ranije, čak i više od jedne godine, prije nego krenu sa proizvodnjom. Ovakav način

rada za njih je obavezan, jer pripreme proizvodnje, od projektovanja do nabavke potrebnog reprodukcionog materijala, traju dugo, nekad i godinu — dvije.

Sve ovo još ne znači da treba odustati od posla, jer je utvrđivanje planova ustavna obaveza. Može se to, istina, uraditi kao i ranijih godina, kada su planovi više ličili na spisak želja, ali bi tek to bilo tračenje vremena. Na stranu što su ekonomske, društvene, pa i političke prilike u zemlji takve da se više ne bi smjela formirati i ova obaveza. U vrijeme kada su prisutne mnoge neodoumice, nikako se ne bi smjelo dogoditi da razvoj bude prepušten stihiji. To bi značilo da je budućnost sasvim neizvjesna, a uz takvo saznanje ne može se ići iz krize.

Naša najmasovnija politička organizacija je ovih dana obilježila jubilej dostojan poštovanja — navršila je pet decenija postojanja i rada. Vremena su takva da nije bilo puno prostora za slavlje, nego su i prigodne manifestacije korišćene za traženje prikladnijih, efikasnijih metoda djelovanja SSRNJ. Pominjano je često da se ova organizacija konačno mora „odlijepiti“ od foramskog rada i izmaknuti ispod skuta Saveza komunističke. Kada je riječ o predstojećoj opštoj debati o planovima razvoja, ove zahtjeve, koji su u ko zna koliko dokumenata zapisani, valja poštovati. Na taj način bi se o razvoju razgovaralo u svim ćelijama društva, a ne samo u stručnim krugovima i u rukovodstvima organizacija Saveza komunističke. Oni jesu dužni da raspravljaju o planovima, ali nisu ovlašćeni da presudno utiču na njihov sadržaj.

Pero SPARAVALO

PARADOKSI Rasponi bez logike

Odnos između najvišeg i najnižeg prosječnog ličnog dohotka u prvom polugodištu u Poljoprivrednom kombinatu Beograd je čak — dvadeset pet prema jedan!

BEOGRAD, 16. septembra — U prvom polugodištu ove godine prosjek primanja 40 hiljada zaposlenih u PKB-u iznosio je 30.654 dinara. Na prvi pogled ni mnogo, ni malo-tu negdje oko prosjeka privrede. Ali, kao što to već često biva, statistički prosjeci mnogo više skrivaju, nego što otkrivaju. Iza prosjeka u ovom slučaju stoji raspon između najvišeg i najnižeg ličnog dohotka koji iznosi 25 prema jedan!

Najviši lični dohodak u Kombinatu isplaćen je u sabirnom centru u lajkovačkoj „Inki“ — 198.367 dinara (naravno mjesečno). „Zaradio“ ga je jedan (a ko bi drugi?) trgovački putnik. Na suprotnoj tački raspona je koverat od 8.005 dinara, koliko je prosječno tokom prvog polugodišta primao mjesečno jedan nekvalfikovani radnik iz aleksinačkih „Podruma“. Između ove dvije krajnosti je pomenuti raspon, koji pedantno izračunat iznosi 24,78:1.

Ali, nisu (pre)veliki rasponi samo između pojedinaca, već i između organizacionih dijelova Kombinata. Šestomjesečni obračun otkriva da su na čelu liste zaposleni u „Agroinežnjeringu“, koji imaju visoku kvalifikaciju u strukturu, s prosjekom od 55.857 dinara i u OOUR „Marketing“-Ljubljana (PKB-Komerc) 55.124 dinara. „Fenjerdžije“ su zaposleni u OOUR-u „Lukovska banja“ (RO „Planinka“), koji su prosječno primali 15.414 dinara. Još u šest PKB-ovih OOUR-a, uglavnom iz unutrašnjosti, mjesečni prosjek je bio manji od 20 hiljada dinara.

Često je već citirano da „nije važno kako i koliko radiš, već gdje radiš“. To, izgleda, u velikoj mjeri važi i unutar privrednih organizacija. Može se naravno dokazati i dokazati da su razlike u ličnim dohocima unutar Kombinata bar jednim dijelom rezultat ovakvih ili onakvih rezultata poslovanja. Ipak, te razlike nezaobilazni su pokazatelji stvarne integritetnosti dijelova i cjeline, koje i u slučaju PKB odlikuje suviše izrazita neujednačenost uslova privredivanja. Milan LAZAREVIĆ

SAUČEŠE PORODICI RUS — Porodici preminulog Josipa Rusa, jednog od istaknutih progresivnih ljudi Slovenije i Jugoslavije, koji je obavljao značajne funkcije u ratu i revoluciji i poslijeratnoj izgradnji zemlje — telegram saučestva uputio je predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlahović.

FRANCUSKI AMBASADOR U SARAJEVU — Član Predsjedništva SR BiH Milanko Renovica primio je ambasadora Francuske u SFRJ Dominika Sarpija koji se nalazi u nastupnoj protokolarnoj posjeti SR BiH. Ambasadora Francuske primili su takođe u odvojenim posjetama predsjednik Skupštine SR BiH Salko Oruč i predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH Gojko Ubipar.

DELEGACIJA JNA U MEKSIKU — Delegacija JNA koju predvodi general-pukovnik Milan Dajević, podsekretar u SSNO, položila je vijenac na spomenik „Djece heroja“, kadeta palih u vrijeme američke intervencije u Meksiku 1847. godine. Delegacija JNA boravi u Meksiku na poziv Ministarstva narodne odbrane i predstavlja našu zemlju na završnim svetkovinama povodom 175-godišnjice nezavisnosti zemlje.

Oprezno sa lijekovima

Najveći broj neželjenih pratećih pojava koje izazivaju lijekovi, srećom, ne ostavljaju teže posljedice kod bolesnika, ali se mora imati u vidu da je to dovodilo i do smrtnih slučajeva

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — U Jugoslaviji sesve više prate — i prijavljuju — takozvane nuspojave koje izazivaju pojedini lijekovi, izneseno je na upravo završenom Kongresu domaćih farmakologa i toksikologa. Srećom, najveći broj tih neželjenih, pratećih pojava ne ostavlja teže posljedice kod bolesnika. Ali, ne može se zanemariti ni podatak, takođe saopšten na Kongresu, da su nuspojave lijekova dovele i do smrtnih slučajeva.

Lani je u zemlji prijavljeno 768 slučajeva nuspojave poslije uzimanja lijekova, a recimo, 1974. samo 78. U kongresnoj sekciji za kliničku farmakologiju dr Igor Francetić, iz Zagreba, upozorio je da se najveći broj prijavljenih nuspojave odnosi na antimikrobne lijekove, a to će reći na antibiotike. Prema mnogim analizama, potrošnja antibiotika nije u ravnoteži sa stepenom nacionalnog obolijevanja, pa su propratne pojave i dodatni razlog za veću uzdržljivost kod propisivanja tih lijekova, rekao je dr Francetić. Razumije se da pritom niko ne dovodi u sumnju, generalno uzev, moćno dejstvo antibiotika u terapiji.

Doktor Francetić je, istina, zažalio što kvantitet prijavljivanja zasad ne omogućava, kako je rekao, precizan uvid u mehanizam nastanka nuspojave, ali drži da je ipak kod najvećeg broja slučajeva u prošloj godini bilo „dogovoreno sporno farmakološko dejstvo lijeka“.

Najviše nuspojave manifestuje se na koži i adneksama što se, u stvari, najlakše dijagnostikuje. Zatim, slijede gastrointestinalni organi (želudac i

no-crijevni) itd. Kako izgleda, nuspojave se najčešće javljaju kod pacijenata koji uzimaju više različitih lijekova u toku dana, što je potvrđeno u bolničkoj praksi. Drugim riječima, uzimanje lijekova kod kuće, odnosno bez kontrole, mnogo je veća nepoznanica.

Na Kongresu se čulo i to da od 352 nova lijeka, koliko je registrovano u našoj zemlji u junu ove godine, 8,2 odsto predstavlja značajan napredak, zatim 23 odsto su to u nešto manjem obimu, a 60,5 odsto su paralele (dakle, lijekovi koji su dobili samo nov naziv). Među tim, 65, odsto lijekova od ukupnog broja novoregistrovanih, nije trebalo odobriti, bar ne po kriterijumima koji važe u svijetu, iznio je profesor dr Božidar Rvhovac, iz Zagreba. Za te lijekove, kako je naveo, nije dokazana ni pozitivna ni štetna djelotvornost, što takođe nije bezaleno.

Praćenje nuspojave lijekova u našoj zemlji vodi se u okviru programa Svjetske zdravstvene organizacije još od 1974. godine, rečeno je na Kongresu. Podstijeti, pritom, da su pravi podstetici tome bile katastrofalne posljedice koje je lijenka-talidomid, prije dvije decenije, ostavio na djecu majki koje su ga uzimale za vrijeme trudnoće. Mada je ovu dramu, zabilježenu u mnogim zemljama u svijetu, donekle prekrila patina vremena, ostala je kao nauk i opomena, pa je u tom kontekstu pomenuta i na proteklom Kongresu. Uz krupnu napomenu: našu zemlju je sve to mimošlo upravo zahvaljujući velikom oprezu pri likom registracije lijekova.

Mir — pravo i obaveza

Jugoslovenska mirovna asocijacija ističe nezamjenjivu ulogu Ujedinjenih nacija i radi na stalnom podizanju mirovne kulture i okupljanju svih boraca za mir na principima Povelje UN

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — Povodom dana otvaranja zasjedanja Generalne skupštine UN 17. septembra, koji se u svijetu obilježava kao Međunarodni dan mira, Jugoslovenska liga za mir, nezavisnost i ravnopravnost naroda izražava ozbiljnu zabrinutost zbog stalnog pogoršavanja međunarodne situacije, a istovremeno zbog toga protestuje i zahtijeva da se zaustave tokovi međunarodnog zaostavanja, da se pobijedi razum, saradnja, mir i progres.

Ovogodišnji Međunarodni dan mira pada u vrijeme obilježavanja velikih jubileja, 40-godišnjice pobjede nad fašizmom i stvaranja Ujedinjenih nacija, 10-godišnjice Helsinškog akta, ali ga svijet dočekuje

ugrožen prijetnjom i pritisicima, intervencijama i lokalnim ratovima, ekonomskom i političkom neravnopravnošću i eksploatacijom. Nadmetanje velikih sila i blokova, bezumna trka u naružavanju, iscrpljenje zemlje i narode i zamračuje perspektivu mira, prijeti uništenjem civilizacije.

Jugoslovenska liga za mir, jugoslovenska javnost, radni ljudi i građani, nalaze se u redovima onih društvenih snaga i pokreta u svijetu koji se, sa nezavisnih, slobodnih pozicija, bore za razoružanje istvarni mir, za saradnju među narodima, za slobodan ekonomski, politički i drugi razvoj, za slobodu i dostojanstvo čovjeka i naroda. Ističući nezamjenjivu ulogu Ujedinjenih nacija u ostvarivanju ovih ciljeva Jugoslovenska liga za mir radi na stalnom podizanju mirovne kulture i okupljanju svih boraca za mir na principima Povelje Ujedinjenih nacija, politike nesvrstavanja i mirovljubive aktivne koegzistencije. Mir nije samo univerzalno pravo, već i univerzalna obaveza svakog čovjeka, svakog naroda i svake zemlje.

Aktuelnost Kardeljeve misli

LJUBLJANA, 16. septembra (Tanjug) — Predsjedništvo CK SK Slovenije je na današnjoj sjednici raspravljalo o kritičkoj analizi djelovanja političkog sistema socijalističkog samoupravljanja koje je pripremila Komisija Saveznog društvenog savjeta za pitanja društvenog uređenja, i pozitivno ocijenilo osnovne konstatacije i polazišta tog dokumenta. Predsjedništvo je, takođe odalo priznanje, kako Komisiji, tako i republičkom Društvnom savjetu za stvaralački rad na pripremanu, odnosno dopunama tog dokumenta i istaklo nužnost da se u daljoj raspravi o tom dokumentu svestrano angažuju komunisti koji rade u institucijama političkog sistema.

Vrijednost kritičke analize Saveznog društvenog savjeta, kako je ocijenjeno, je u tome da osnovni naglasak daje ulozu samoupravnog udruženog rada u cjelokupnom političkom sistemu u okvirima svih njegovih dijelova i institucija

Predsjedništvo je posebno pozitivno ocijenilo prvi dio tog dokumenta u kome je data kritička ocjena djelovanja političkog sistema. Vrijednost tog dokumenta je u tome da osnovni naglasak daje ulozu samoupravnog udruženog rada u cjelokupnom političkom sistemu u okvirima svih njegovih dijelova i institucija.

U raspravi je posebno upozoreno da je potrebno u javnoj raspravi o kritičkoj analizi u većoj mjeri uzeti u obzir Kardeljeve „Pravice

razvoja“ kao i njegovu raspravu na 11. kongresu SKJ. Kardeljeva analiza političkog sistema i pravci njegovog razvoja još uvijek su aktualni, istaknuto je u raspravi.

Predsjedništvo je, takođe, naglasilo da se treba dogovoriti o karakteru dalje javne rasprave o kritičkoj analizi, koja mora biti sustavska i usmjerena prema svim razmatranje način za poboljšanje djelovanja postojećih mehanizama, a ne mjenjanje osnovnih ustavnih opredjeljenja.

PRED SVJETSKU
NEDJELJU
RAZORUŽANJA

● **I ove godine se planira štampanje plakata sa temom razoružanja, biće organizovane tribine i izložbe, a planira se i svečana akademija povodom Dana Ujedinjenih nacija**

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — Posljednja sedmica oktobra, proglašena od Generalne skupštine Ujedinjenih nacija za Svjetsku nedjelju razoružanja, biće još jedna prilika za dokazivanje mirovnog pokreta u našoj zemlji. O tome kako ćemo se ove godine priključiti mirovnim akcijama i protestima protiv gomilanja oružja u svijetu razgovaraće se na sjednici Predsjedništva Jugoslovenske lige za mir,

Glas za mir

nezavisnost i ravnopravnost naroda, koja će se 18. septembra održati u Beogradu.

Svjetsku nedjelju razoružanja obilježavaju smo i prethodnih godina, uglavnom, izdavanjem prigodnog plakata, na diskusionim tribinama ili saopštenjima za javnost. U poređenju sa masovnošću akcija mirovnjaka iz drugih zemalja, koji manifestacijama za mir posvećuju mnogo veću pažnju i čiji je i odjek daleko veći, to je

svakako, nedovoljno. Tim prije, što se ne može reći da mirovna svijest naših ljudi ne postoji. Ali, i pored izvjesnog napretka, ta svijest nije dovoljno aktivirana.

I ove godine se planira štampanje plakata sa temom razoružanja, biće organizovane tribine i izložbe a Svjetska nedjelja biće obilježena i u okviru svečane akademije povodom Dana Ujedinjenih nacija, 24. oktobra u Beogradu. Postoje predlozi da se u organizaciji naše mirovne organizacije i Gradskog komiteta omladine Beograda održi i masovni mirovni skup protiv trke u naružanju. Takva manifestacija imala bi, sigurno, mnogo veći značaj za afirmisanje jugoslovenske mirovne pokreta i u zemlji i u inostranstvu.

Nedjelja razoružanja je, naravno, prilika i za veće angažovanje aktivna Lige u republikama i pokrajinama gdje se, takođe, ovim povodom mogu organizovati najrazličitije manifestacije.

UZ POSJETU PREDSEDNIKA VLADE EKVATORIJALNE GVINEJE JUGOSLAVIJI

Produblјivanje saradnje

Prva posjeta na visokom nivou iz ove nesvrstane zemlje nesumnjivo će doprinijeti daljem jačanju i produblјivanju obostrano korisne saradnje između dvije zemlje

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — Povodom zvanične i prijateljske posjete predsjednika vlade Republike Ekvatorijalne Gvineje Kristino Cerice Biokoa Jugoslaviji, zvanični predstavnik za štampu SSSR-a Željko Jeglić dao je sljedeću izjavu:

„Na poziv predsjednika Savetnog izvršnog vijeća Milke Planinc, predsjednik vlade Republike Ekvatorijalne Gvineje Kristino Cerice Bioko doputovao danas u četvorodnevnu zvaničnu i prijateljsku posjetu Jugoslaviji.

Ovo je prva posjeta na visokom nivou iz ove nesvrstane zemlje. Posjeta će nesumnjivo doprinijeti daljem jačanju

produblјivanju obostrano korisne saradnje između dvije zemlje.

Pored razgovora o pitanjima bilateralne političke i privredne saradnje, očekuje se da će biti razmotreni i najaktuelniji problemi međunarodne situacije, posebno u Africi, kao i aktivnosti nesvrstanih zemalja u svijetu nedavno održane ministarske konferencije u Luandi i predstojećih priprema za Osmi samit pokreta nesvrstanih zemalja.

U pratnji predsjednika vlade Krisina Cerice Biokoa nalaze se i ministar inostranih poslova Marcelino Mguema Ongueme i druge ličnosti.

KINESKI KOMENTARI UOČI SAMITA SUPERSILA

Rat riječima

● **Kineske političke analize Sjedinjenim Državama i Sovjetskom Savezu zamjeraju da se ponašaju propagandistički kao da im je glavna briga kako da uoči susrete Regana i Gorbačova „nabljaju mišiće“**

PEKING, 16. septembra (Tanjug) — Mada do američko-sovjetskog sastanka na vrhu ostaje još dosta vremena, kineske političke analize upozoravaju da se supersile ne ponašaju onako kako bi to pogodilo očekivanom događaju. One im prije svega zamjeraju da se ponašaju propagandistički, da su se upustile u „rat riječima“ i da se ponašaju kao da im je trenutno glavna briga kako da uoči samita „nabljaju mišiće“.

Iz Pekinga se upozorava da bi rat riječima mogao odvesti dvije velesile tako daleko da se taj stisak nese i na sam susret na vrhu. Ako dođe do toga, onda će najviše ličnosti SADI i SSSR „teško moći da uspostave odnose stabilnosti među njihovih vladama“, bez obzira na to što će se Regan i Gorbačov lično upoznati — kaže se ovdje.

Ove procjene i ideje nalaze u posljednje vrijeme mjesto u kineskim novinskim komentarima, a danas ih je u najjasnijem vidu izrazio ugledni nedjeljni politički časopis „Pekinska revija“.

Zašto se pribjegava „ratu riječi“

ma? Prije svega zato, kaže komentator časopisa, jer se obje strane ustručavaju da idu na kompromis, a zatim obje gledaju kako da pridobiju ovo ili ono javno mnjenje i time vje priitask na partnera.

Sve spoljnopolitičke procjene u Pekingu slažu se u tome da je samit „potreban“ i Moskvi i Vašingtonu. U potvrdu tome na prvo mjesto se stavlja okolnost da teži američki vladin deficit od 200 milijardi dolara čini da se kontrola naružanja pojavljuje za Vašington kao nešto što bi sada bilo vrlo razumno. S druge strane, glasi dalje kineski sud, Moskva se takođe suočava „s teškim ekonomskim problemima“, a uz to ona teži da se dođe do moratorijuma u razvijanju oružja u svemiru, jer je američka strana baš tu „nedavno ostarvila krupan prodor u vojnoj tehnologiji“.

Glavna poruka kineskih analitičara je da SAD i SSSR treba da „ozbiljno i pošteno“ pregovaraju, uz komentare koji odražavaju i želju Kine da se dve supersile opredijele za gradnju „stabilnih odnosa“.

NOVO U IRANU

I žene u uniformi

Usluge žena dobrovoljaca bile bi korišćene i za suzbijanje neprijatelja „javne čistosti i islamskih moralnih vrijednosti“

TEHERAN, 16. septembar (Tanjug) — Irankama će biti omogućeno da se uključe u dobrovoljačku vojsku — „basidže“, najvijenije u Teheranu. Predstavnik imama Homeinija u islamskoj revolucionarnoj gardi — „pasdaranima“, hodžatoleslam Mahalati objelodanio je juče da će „muslimankama Iranu“ biti obezbijeđena vojna obuka.

Vojna obuka žena bila bi obezbijeđena u specijalnim, zatvorenim kampovima, gdje bi nadzor i

PLENUM KOMUNISTIČKE PARTIJE KINE

Burne kadrovske promjene

Prihvaćene ostavke 64 člana Centralnog komiteta i deset članova Politbira

PEKING, 16. septembra — U Pekingu je danas, kako javlja Tanjug, održan četvrti plenum CK KP Kine na kome je otvoren prostor za velike kadrovske promjene u vrhu partije i usvojene osnovne idejne smjernice novog, sedmog po redu petogodišnjeg plana ekonomskog i društvenog razvoja zemlje. Za prekosutra je zakazana i nacionalna konferencija kongresnih delegata na kojoj će biti svestrano razmatrane sve promjene kadrovske prirode i nacionalni plan. Odmah nakon toga uslijediće Peti plenum CK KP, koji će označiti završnicu tog velikog posla, a naročito onog koji se tiče masovne popune u vrhu partije. Sve to skupa treba da se završi do kraja ovog mjeseca.

Iz Centralnog komiteta odlaze 64 ličnosti, to znači 18 odsto od ukupnog broja članova i kandidata za članove Centralnog komiteta,

obučavanje takođe bili prepušteni ženama, obrazložio je hodžatoleslam Mahalati. Usluge žena dobrovoljaca bile bi korišćene i za suzbijanje neprijatelja „javne čistosti i islamskih moralnih vrijednosti“, dodao je hodžatoleslam. Na seminaru o „ženama besidžima“, za uključivanje iranki u vojne redove se založio i hodžatoleslam Rahmani, još jedan od vođa „pasdaranu“. Islamska republika se, nalazi u takvoj situaciji da cijela nacija, uključujući i žene, treba vojno da se osposobi za suprostavljanje svakoj vrsti i neprijateljstva prema Iranu, rekao je Rahmani.

U Islamskoj Republici je do danas vojnu obuku prošlo oko tri miliona dobrovoljaca — „basidža“. Mnogi od njih, kako se zvanično tvrdi, učestvovali su u borbama na iransko-iračkom frontu.

VAŠINGTON

● **Na pitanje o cilji ljudskog života odgovore pokušavaju da daju američki naučnici, osiguravajuća društva, agencija za zaštitu čovjekove okoline, državni organi, ekonomisti...**

VAŠINGTON, 16. septembra — „Ako mi ikada neka cigla padne na glavu, neka to bude u Americi“ — rekao je, jednom ovdje, ne bez razikazna, neki evropski turista, vjerujući pri tom da bi mu cigla mogla donijeti milion dolara koji bi, čak i da ne preživji, dobro došao njegovim nasljednicima.

To da se ovdje ljudski život dobro „plaća“ posljednjih godina posebno su osjetili ljekari: koje su sudovni materijali daza pogrešno zašivenu ranu, ili promašenu injekciju, plaćaju pacijentima stotine hiljada, pa čak i po koji milion dolara.

Tako se i došlo do debate i računavanja — koliko zaista vrijedi ljudski život, naravno u dolarima?

PRVI REZULTATI IZBORA U ŠVEDSKOJ

Pobijedili socijaldemokrati

● **Premijer Ulof Palme, koji će se četvrti put naći u istoj fotelji, izjavio da rezultati glasanja predstavljaju pobjedu takozvanog švedskog trećeg puta**

STOKHOLM, 16. septembra (Tanjug) — Švedskom će u naredne tri godine vladati socijaldemokrati koji su, zajedno sa komunistima, pobijedili na parlamentarnim izborima. Ljevica je na današnjim izborima osvojila 178 od ukupno 349 mjesta u parlamentu — Riksdagu.

Prema prvim rezultatima vladajuća socijaldemokratska partija Ulofa Palmea dobila je 159 mjesta u

Parlamentu, odnosno 44,9 odsto glasova a lijeva partija komunista (VPK) 199 mjesta u parlamentu odnosno 5,4 odsto glasova.

Gradanski blok (konzervativci, liberali i koalicija partije centra i hrišćansko-demokratske stranke) osvojio je 171 mesto u parlamentu. Najveća opoziciona konzervativna partija dobila je 76 mjesta u Parlamentu uz podršku 21,4 odsto bi-

rača, a liberalna partija 51 mjesto odnosno 14,3 odsto glasova. Partija centra i demokrićanska stranka, za koje je glasalo 12,6 odsto birača, osvojile su 44 mjesta u Parlamentu. U odnosu na prethodne izbore socijaldemokrati su izgubili sedam mjesta u Riksdagu.

Premijer Ulof Palme, koji će se po četvrti put naći u premijerskoj fotelji, izjavio je da pobjeda socijaldemokrata predstavlja pobjedu tzv. švedskog trećeg puta koji, kada je ekonomija u pitanju nije uvijek popularan ali je narod shvatio njegovu prednost. Porazeni lider konzervativata Ulf Adelson rezignirano je primijetio: „Narod je tako htio ali će uskoro doživjeti hladan tuš“.

NASTAVLANJE NEMIRA U JUŽNOAFRIČKOJ REPUBLICI

I đaci u zatvoru

● **Hapšenje djece obrazlože se zakonima o vanrednom stanju koje je režim iz Pretorije uveo prije više od šest sedmica da bi suzbio izliva nezadovoljstva crnačkog stanovništva**

HARARE, 16. septembra — Punih 48 sati južnoafrička je policija držala u zatvoru više od 700 učenika, crnaca i mulata (mješanaca rase), među kojima su bili i neki s jedva navršenih 13 godina. Đaci su uhapšeni nakon prave invazije režimskih snaga sigurnosti na škole Afrikanaca krajem prošle nedjelje — javlja Tanjug.

Hapšenje djece obrazlože se zakonima u vanrednom stanju, koje je režim iz Pretorije uveo prije više od šest sedmica na području 36 velikih gradskih zajednica da bi suzbio izliva nezadovoljstva obespravljeno crnačkog stanovništva i akcije protiv aparthejda.

Represalijama se ipak nije uspjelo utišati otpor, pa vijesti i dalje

dnevno javljaju u nemirima u brojnim naseljima Afrikanaca.

Velika grupa mladih Afrikanaca, prema današnjim vijestima, napala je kamejanj oklopljeno vozilo u Sovetu, najvećem naselju crnaca u Južnoj Africi, uz milijunski Johanesburg. U nemirima u naselju Tembiza — prema današnjim vijestima, ubijena su dva čovjeka.

Pretorija ujedno uvodi sve strožu kontrolu protoka informacija o zbivanjima u zemlji. Javlja se da je do sadašnji zamjenik ministra vanjskih poslova, Lujs Nel od danas postavljen na čelo novoosnovanog biroa za informacije, koji je odgovoran direktno predsjedniku Piteru Boti. Novi biro, čini se, ubuduće će jedini obavještavati štampu o događajima u zemlji.

SARADNJA ARGENTINE I SR NJEMAČKE

Alfonsin u Bonu

BON, 16. septembra — Argentinski predsjednik Raul Alfonsin, koji je juče iz Beograda doputovao u Bon, počeo je danas zvaničnu trodnevnu posjetu SR Njemačkoj. Centralne teme njegovih razgovora u Bonu su privredna situacija i spoljni dugovi Argentine — izvještava Tanjug.

Uoči Alfonsinovog dolaska u Bonu je stavljen na znanje da će SR Njemačka finansijski pomoći Argentini. Navjagvšten je i sporazum o reprogramiranju davnasnih dugova Argentine.

OD DOPISNIKA TANJUGA

NESVAKIDAŠNJA AMERIČKA RAČUNICA

Koliko košta ljudski život

svaka zaštitna mjera protiv zagađivanja ljudske okoline, koja košta više od 100 milina dolara, mora imati i finansijsku protivtežu u onom šta će se njome sačuvati i uštedjeti. To, praktično, ovako izgleda: biće vrijedna ulaganja, recimo od 200 miliona dolara, ona zaštitna mjera, kojom će se od hemijskog i drugog zagađivanja zaštititi, i primjer, 50 ljudskih života, koji s obzirom da vrijede po četiri miliona dolara, opravdavaju taj trošak!

Ali, kako doći do te računice od četiri miliona? Jedni u tim računicama uzimaju za polaznu osnovu to koliko bi čovjek u životu mogao da zaradi novca, ako bi živio prosječan. Drugi kažu da treba računati samo ostatak ljudskog života, dakle od dana kada se cijena izračunava. Treći misle da u takve kalkulacije valja uključiti koeficijent rizika, koji naravno, nije svuda isti.

Tako se i došlo do različitih „cijena“ ljudskog života. Stručnjaci

iz avio-saobraćaja kažu da ljudski život vrijedi 650 hiljada dolara. Institucije koje se brinu o bezbjednosti radnika na radnom mjestu kažu da je ta cijena četiri miliona dolara. Agencija za zaštitu ljudske okoline (EPA), ima široku skalu te cijene — od 400.000 do sedam miliona, što zavisi i od radnog mjesta, životnog doba, profesije i nekih drugih elemenata.

U tom preračunavanju, mogu se čuti i glasovi onih koji kažu da je izračunavanje cijene ljudskog života, prije nego što se preduzmu nužne mjere za njegovu zaštitu, prilično nemoralna radnja.

Na to pitanje, na svoj — filozofski i neodređene doze cinizma lišen način, pokušao da odgovori i univerzitetski profesor iz Ilinoisa Hari Monsen, koji je izračunao da hemijski ostaci u pepelu ljudskog leša, spaljenog u krematorijumu, vrijede ravno sedam dolara i 28 centi.

Borislav LALIĆ

POČELO SUĐENJE BRACI TRIVIĆ IZ DONJE JOŠAVKE

Različite izjave svjedoka

● Braću Radomira i Dragoslava Trivića iz Donje Jošavke kod Čelince optužnica tereti (prvog) za ubistvo Gorana Gavrića, a drugog za učestvovanje u tuči ● Sjedoci ostaju pri svojim tvrdnjama

BANJALUKA, 16. septembra — Prvog dana suđenja braći Radomiru (31), koga optužnica tereti za ubistvo šestnaestogodišnjeg Gorana Gavrića iz Donje Jošavke, i Dragoslava Trivića (36) optuženom za krivično djelo učestvovanja u tuči, čuli smo tri različite verzije kako je došlo do ubistva nesretnog mladića.

Radomir Trivić tvrdi da je još u gostionici kada je s pištoljem u ruci istjerivao goste, poslije kockanja čiji je povod bila primjedba Janka Zarića da on vara na kartama. Gorana udario pištoljem tek kad je ovaj zamahnuo da ga udari, što nijedan od svjedoka nije potvrdio.

Zatim je, prema Trivićevoj izjavi, Goran istrčao napolje a i on za njim, kako kaže, "iz straha". Pored gostionice mladić ga je na-

vodno udario dva puta, došlo je do tuče između njih dvojice, a u jednom trenutku, kada je Goran pokušao snažno da udari Radomira, pokliznuo se i posrnuo.

— Tada sam ga udario pištoljem, ne znam kojim dijelom, odozgo prema dolje. Nisam ni svjestan da je došlo do opaljenja. Samo sam vidio da je Goran pao — izjavio je Radomir Trivić.

Prema izjavi svjedoka Mladena Trivića, kada je Goran Gavrić izašao iz gostionice, za njim je istrčao Dragoslav Trivić, došao do njega i počeo da ga udara. U jednom trenutku pokušao je da ga uhvati preko leđa. Tada je Radomir od njega bio udaljen oko pet-šest metara.

— Goran je zatim pošao prema pruzi, koja prolazi nedaleko od gostionice. Pritrčao mu je Rado-

mir, ispalio mu metak u glavu onako hodajući — rekao je Mladen Trivić.

Za razliku od Mladena Trivića, svjedok Mile Gavrić je izjavio da je po Radomirovom izlasku iz gostionice došlo do tuče između njega i Gorana. Kad je mladić počeo da se povlači, prišao mu je Dragomir Trivić i udario ga u stomak, od čega je ovaj pao. Dok je ležao, Radomir mu je ispalio metak uglavu sa udaljenosti oko 1,5 metara.

Priklom suočenja ovih svjedoka i jedan i drugi ostali su kod svojih tvrdnji.

Tokom današnjeg pretresa i Radomir i Dragoslav Trivić su tvrdili da Dragoslav nije ni dirnuo Gorana Gavrića.

Inače, u svojoj izjavi Radomir je rekao da je sve uradio nesvesno jer je bio iznerviran kada je vidio krv na ruci svog brata, koji se povrijedio prilikom prvog koškanja u gostionici. Istakao je da nije imao razloga da ubije mladića sa kojim je, navodno, bio u dobrim odnosima.

Pretres se nastavlja sutra.
M. DIZDAR

SUĐENJE ZA NEPRIJATELJSKA AKTIVNOST GRUPE IZ OKOLINE DUVNA

Pripremali terorističke akcije

● Na optuženičkoj klupi naći će se Šimun Sarić (19) iz Stepen-Mesihovine, Jozo Radoš (20) iz Crvenice, Pavo Šarac (20) iz Donjeg Brišnika i Jozo Čurčić (20) iz Gronjg Brišnika

MOSTAR, 16. septembra (Tanjug) — U Okružnom sudu u Mostaru sutra počinje suđenje grupi lica iz okoline Duvna, koje je Okružno javno tužilaštvo optužilo za krivična djela neprijateljske propagande i pripremanja za terorističke akcije.

Na optuženičkoj klupi naći će se Šimun Sarić (19) iz Stepen-Mesihovine, Jozo Radoš (20) iz Crvenice, Pavo Šarac (20) iz

Donjeg Brišnika i Jozo Čurčić (20) iz Gronjg Brišnika.

Prema navodima optužnice, ova četvorica mladića su se bavila neprijateljskom propagandom sa pozicija nacionalizma i šovinizma, zalagali su se za ponovno uspostavljanje takozvane NDH, a vršili su i pripreme za terorističke akcije. Priklom hapšenja kod njih su pronađene veće količine eksploziva.

OTKAZAN BORAVAK ČETVORICI ITALIJSKIH DRŽAVLJANA

Rasturali letke

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — Odlukom sudije za prekršaje u Beogradu danas je otkazan dalji boravak u našoj zemlji četvorici italijanskih državljanja koji su neovlašćeno ušli i rasturali letke Radikalne partije namijenjene građanima SFRJ. U kolima italijanskih državljanja pronađeno je 2.900 primjeraka letaka i 350 naljepnica, čija se sadržina odnosi na neke aspekte jugoslovenske unutrašnje i spoljne politike.

TANJUGOVA ANKETA: KAKO SMANJITI PRIVATNI KLIRING (2)

USLOV — DINAR JEDINO SREDSTVO PLAĆANJA

● Jugoslaveni su godinama, zbog visoke stope inflacije, izuzetno zainteresovani da „lopi“ dinar u stranu valutu

Bolja organiziranost i sveobuhvatnija kontrola rada mjenjačnica, te poštivanje kontrole naplate turističkih usluga, na zadarskom području su ove godine umnogome spriječili otlacanje deviza u privatne džepove. Sa svojih deset poslovnica, te 25 stalnih mjenjača i 40 mjenjačkih mjesta na ovom području, komercijalna banka Zadar je u julu ove godine „uknjžila“ 4,7 milijuna dolara, što je za 48,7 posto više nego u istom mjesecu lani. I u avgustu su mjenjačnice ostvarile 6,5 milijuna dolara, te potvrđile da će ovogodišnja devizna turistička zarada na za darskom području biti rekordna. Najvećerativnije će prošlogodišnji devizni priliv od 11,8 miliona dolara na području SO Zadar biti uveliko premašeni.

Devizni priliv od turizma u Hrvatskoj ni u daleka ne prati povećanje broja noćenja stranaca.

Prema mišljenju sekretara opšteg udruženja turističke privrede Hrvatske Ante Mandarića, glavni uzrok zaostajanja deviznog priliva je — uz izrazito visoku inflaciju — pad zarade od benzinskih bonova, jer ove godine je, za razliku od lanske, strancima dozvoljena kupovina benzina i za dinare. Jugoslaveni su godinama, zbog visoke stope inflacije, izuzetno zainteresovani da „lopi“ dinar u stranu valutu — ističe Mandarić. Dajući razne beneficije na prodaju za devize i mi sami „kumujemo“ zainteresovanosti naših ljudi za devize i cvjetanju privatnog kliringa. Zato je smanjivanje inflacije najpouzdanija mjera za obdavanje privatnog kliringa.

Što se tiče rada mjenjačnica, nesposobno je da se i putem njih neobjektivno raznim mahinacijama prelijevaju devize iz društvenog sektora u privatne džepove, kaže Mandarić.

Ovogodišnju „turističku idilu“ u Sloveniji — koja se zasniva na rekordnoj posjeti — znatno narušavaju ocjene turističkih radnika da je ove sezone „privatni kliring“ cvjetao. Tako je od januara do avgusta u 150 poslovnica Ljubljanske banke i 38 mjenjačnica u Slovenskoj prvoj pomoći za dinare zamjenjeno ukupno 37 miliona dolara. To je

samo dva odsto više nego u istom periodu lani lako je u tom regionu boravilo za četvrtinu više inostranih gostiju.

Bez detaljne analize teško je procijeniti koliko je tome krivac „privatni kliring“. Međutim, činjenica je da smo i ove godine bili svjedoci birokratskih postupaka na šalterima mjenjačnica i banaka — dugog čekanja, lošeg ponašanja službenika i neprilagođenog radnog vremena. Jedan od prioritetnih zadataka turističkih radnika u pripremanju za iduću sezonu biće zato, bez sumnje, otklanjanje upravo tih nedostataka.

U Crnoj Gori se očekuje rekordni turistički promet i solidan devizni prihodi. Hoće li on značajno premašiti prošlogodišnji 60 miliona dolara? Ali se računa da taj iznos ne bi smio biti manji od 80 miliona dolara. Smatra se, međutim, da su stranci unijeli i razmijenili više deviza nego prošle sezone, ali da je privatni kliring i ovog ljeta „cvjetao“. Možda je i prepolovio prihodi koji je trebalo da ostvare banke i mjenjačnice u turističkim mjestima.

Sigurno je da su ove sezone i na Crnogorskom primorju, mnogi privatni ugostitelji i vlasnici soba, bez ustezanja, tražili od inostranih gostiju da u usluge plate svojim valutom. Pored toga, strani turisti su sačekivani ispred mjenjačnica, samoposluga, hotela... gdje su svoj novac mogli razmijeniti bez čekanja i bankarske provizije, pa i po povoljnijem kursu od zvaničnog.

Turistički radnici na Crnogorskom primorju kažu da se privatni kliring neće značajnije smanjiti sve dok dinar ne postane jedino sredstvo plaćanja u zemlji, odnosno dok za vlasnike deviznih računa budu važile povlastice pri kupovini razne robe i trajnih potrošnih dobara, ili prilikom podizanja stambenih i drugih kredita. Otvaranje mnogo većeg broja mjenjačnica i prilagodavanje njihovog radnog vremena potrebama i navikama inostranih gostiju može samo da ublaži ovaj zajednički problem turističke privrede Jugoslavije.

(Nastavak u sutrašnjem broju)

PRIJEDLOG FRANCUSKE VLADE

Saradnja u suzbijanju požara

● Tokom protekle ljeta samo u mediteranskim zemljama požari progutali na desetine hiljada hektara šuma

PARIZ 16. septembra (Tanjug) — Francuska vlada namjerava da predloži vladama evropskih, i posebno mediteranskih zemalja, da razmotre mogućnost šire saradnje u suzbijanju šumskih požara. Ta sigurno korisna inicijativa Pariza dolazi u pravom momentu, jer je poznato da su samo u mediteranskim zemljama tokom protekle ljeta požari progutali na desetine hiljada hektara šuma.

Francuski ministar unutrašnjih poslova Pier Zoks je izjavio da ne vidi razloga zašto se ne bi ustališa praksa da, kad god je to izvodljivo, avioni za gašenje požara iz različitih mediteranskih zemalja, zajedno sudjeluju u gašenju najvećih šumskih požara.

Po broju šumskih požara ova go-

dina će crnim slovima biti zabilježena u francuskim zvaničnim statistikama. Samo u pravih osam mjeseci ove godine u Francuskoj je u 2.830 požara uništeno oko 35.000 hektara šuma, odnosno dvostruko više nego u čitavoj prošloj godini. Vatrene stihije je najveće štete nanijela Korzici, gdje je do kraja protekle godine uništeno čak 23.000 hektara šuma.

Zvanično se ovdje, inače, tvrdi da je najveći dio požara, posebno na Korzici, namjerno podmetnut. Osim ogromne materijalne štete u požarima je samo u julu i avgustu stradalo osmoro pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica i dvojica pilota specijalnih vazduhoplovnih jedinica za gašenje požara.

OGRAIČENJE KRETANJA ZA ČLANOVE SEKRETARIJATA UJEDINJENIH NACIJA

Neslaganje s razlogom

● Uprkos protivljenju generalnog sekretara UN, vlada SAD ostala pri svojoj odluci da za neke članove Sekretarijata UN ograniči kretanje na samo dvadeset i pet milja od Njujorka

UJEDINJENE NACIJE, 16. septembra — Da li za službenike Ujedinjenih nacija važi međunarodni dogovoreni propis ili se i oni moraju pokoravati odlukama američke vlade često motivisanim unutrašnjim razlozima?

Ovo pitanje se više nego ikada nameće poslije odluke Vašingtona da za službenike Ujedinjenih nacija iz Sovjetskog Saveza (uključujući Belorusiju i Ukrajinu), Afganistana, Kube, Irana, Libije i Vijetnama ograniči kretanje na dvadeset i pet milja od takozvanog Kolumbusovog kruga koji se smatra centrom Njujorka.

U slučaju da se službenici Ujedinjenih nacija iz pomenutih zemalja ipak odluče na put, dužni su da za to traže odobrenje od stalne misije SAD pri Ujedinjenim nacijama. Dva dana prije toga oni su dužni da prilože detaljnu mapu sa obilježenoim trasom i vremenom putovanja. Čak i tako vlada SAD rezervise sebi pravo da ocijeni da li je prijavljeni put „bona fide“ služben ili ne.

Uvođenje od polovine septembra ograničavajućih mjera za neke članove Sekretarijata, kakve su od ranije već postoje za neke diplomatske misije u Ujedinjenim nacijama, vlada SAD obrazlaže „zabrinutošću zbog izvještaja o špijunske i tajnoj aktivnosti nekih službenika svjetske organizacije“.

Nedvosmisleno se protiviće najogovještenim mjerama generalni sekretar Ujedinjenih nacija Peres

de Kueljar je u pismu stalnom predstavniku SAD pri Ujedinjenim nacijama konstatovao da u vrijeme njegovog mandata američka administracija ni u jednoj prilici nije odbila optužbu za špijunažu ni pribravila bilo kakve dokaze za tako nešto, „u odsustvu bilo kakvih određenih optužbi ili dokaza“, ističe generalni sekretar, ne može se prihvatiti „optužnica“ protiv članova Sekretarijata UN. Generalni sekretar primjećuje da bi u slučaju postojanja takvih informacija sam preduzeo hitne i odgovarajuće akcije. Pošto su mere ograničavanja kretanja zasnovane na nedavno usvojenim američkim propisima generalni sekretar smatra da one mogu da važe za domaću upotrebu, ali da su nespojive sa međunarodnim obavezama SAD prema organizaciji Ujedinjenih nacija i konvenciji o imunitetu njenih službenika.

Peres de Kueljar, takođe, zapaža da bi njihova primena predstavljala diskriminaciju prema nekim članovima Sekretarijata isključivo na osnovi njihove nacionalnosti. Takva diskriminacija, zaključuje on, u suprotnosti je sa bitnim svojstvima međunarodne organizacije kakva su predviđena Poveljom UN. Princip nediskriminacije i nepostojanja razlika je, prema generalnom sekretaru, i zamišljen da služi podjednako i organizaciji i njenom osoblju, uključujući i američko osoblje na službi u drugim zemljama. Peres de Kueljar posebno za-

BILANS ŠTETA U HERCEGOVAČKOJ POLJOPRI-VREDI

Manje duhana, grožđa...

MOSTAR 16. septembar (Tanjug) — Štete u poljoprivredi Hercegovine, izazvane najprije oštrom zimom, a kasnije dugotrajnom sušom, prema definitivnim podacima, premašile su iznos od 10 milijardi dinara.

Posebna komisija koja je više mjeseci radila na utvrđivanju obima i visine šteta, utvrdila je da direktna šteta, koja će biti ispoljena znatno manjim prinosisima duhana, grožđa, povrća i voća iznosi 8,4 milijarde dinara, dok se preostali dio odnosi na indirektnu štete na dugogodišnjim nasadima.

paža da pravo koje je sebi dala američka vlada u proceni karaktera službenog putovanja zvaničnika Ujedinjenih nacija praktično onemogućuje generalnog sekretara da — bez mjerila — obavlja dužnosti koje su mu poverene Poveljom.

Generalni sekretar jasno stavlja do znanja da mu ni na pamet ne pada da obezbijedi primjenu pomenutih mjera, a u noti stalnom predstavniku SAD i Ujedinjenim nacijama čak kaže da bi to bilo van pravnih i praktičnih mogućnosti organizacije.

Odlučno i takođe nedvosmisleno protivljenje ograničavajućim mjerama američku vladu po svemu sudeći, nije odvratilo od nagovještene akcije. Na taj zaključak upućuje cirkularno obavještenje svim službenicima Ujedinjenih nacija da — uprkos mišljenju generalnog sekretara — vlada SAD neće odlagati primjenu ograničavanja kretanja za službenike nekih zemalja u SAD.

Zanimljivo je da se ove mjere primjenjuju neposredno uoči Generalne skupštine Ujedinjenih nacija kojom se obilježava četrdeset godina djelovanja svjetske organizacije i takođe neposredno poslije razgovora koje je De Kueljar imao u Vašingtonu.

Znači li to da je američka administracija predviđala istorijski trenutak ili joj jednostavno nije stalo do utiska koji će ostaviti na svjetsku organizaciju? Na izričita pitanja u tom smislu predstavnik za štampu Ujedinjenih nacija se uzdržao od komentara prepuštajući novinarima i čitaocima da sami dođu do ne pretjerano nedokučivog odgovora.

Dušan MIKLJA

U VELIKOJ KLADUŠI

Dani kulture - pod upitnikom

Sve je lijepo isplanirano, ima dosta sadržaja i kvalitetnih programa, ali još se ne zna hoće li se kladuški dani kulture uopšte održati

VELIKA KLADUŠA, 16. septembra — Od posljednjih održanih „Kladuških dana kulture“ prošlo je punih šest godina. Šest godina natezanja, planiranja, obećanja. Početkom godine Samoupravnoj interesnoj zajednici za kulturu dostavljaju se Programi ispunjeni sadržajima na kojima bi pozavidjele i mnogo veće sredine. Jednostavno, piše se šta kome padne na pamet. Međutim, većina tih programa ostaje samo „mrtvo“ slovo na papiru. Doduše, u toku prošle i ove godine načinjeni su koraci naprijed koji obećavaju plodniju budućnost.

Naime, predviđeno je da se od 6. oktobra do 5. novembra održe dani kulture. Program ove manifestacije urađen je još početkom ljeta. Planirano je da se u tih tridesetak dana održe brojni programi. Pored ostalog, tu je smotra omladinskih horova, smotra izvornog folklora opštine, književno veče, izložba ovdašnjih likovnih stvaralaca, sedmica domaćeg filma i tako redom. Kladušani će imati priliku da tih dana u svojoj sredini vide i nek-

oliko kvalitetnih programa „sa strane“ kažu u Narodnom univerzitetu „Zuhdija Žalić“ u Velikoj Kladuši, koji je najdirektnije vezan za ove poslove.

Dode li do ostvarenja planiranog, biće to u svakom slučaju veliko osveženje kada je kultura u pitanju. Da li će dani kulture biti održani, pitanje je na koje niko u Kladuši ne zna odgovor. Sumnjivo se vrti glavom i pominje novac. Sredstva još nisu obezbijedena. Čeka se da na tu temu raspravlja Predsjedništvo Opštinske konerencije Socijalističkog saveza radnog naroda i Skupština Samoupravne interesne zajednice kulture.

Kada će biti održani ovi skupovi, ni to još nije poznato, petnaestak dana pred planirani početak dana kulture. U masi raznih neodumica i oni najupućeniji u ovdašnje prilike u kulturi mogli bi se zapitati da li je išta definisano. Uostalom, odgovor na ovo i još mnoga pitanja dobićemo pred kraj mjeseca kada bi trebalo da budu privučeni kraju pripreme za ovogodišnje Kladuške dane kulture.

Milan PILIPOVIĆ

LIKOVNI ŽIVOT

„Unska vodenica“ - slikarima

BIHAĆ, 16. septembra — Pri SIZ-u kulture u Bihaću već 10 godina djeluje Klub likovnih radnika koji okuplja 70 aktivnih i 25 vanjskih članova. Ovih dana svi privode kraju veliki posao: uskoro treba biti završena „Unska vodenica“ koja će biti izložbeni prostor ovog društva. Pošto nisu imali dovoljno prostora za izlaganje, članovi Kluba priredivali su izložbe u Kapetanovoj kuli, prostorima osnovnih škola, u sali Doma JNA. Ima puno razloga da se prostor proširi jer pri klubu su osnovane sekcije koje djeluju u osnovnim školama i mjesnim zajednicama.

Klub svake godine organizuje osam do deset samostalnih ili kolektivnih izložbi. Na ovakvim susretima do sada su u Bihaću izlagali Krsto Hegedušić, Ismet Mujzinović, Božidar Jakac, Oždev Hozo, Mersad Berber, Boško Karanović i drugi najpoznatiji umjetnici naše zemlje. U likovnoj zbirci umjetnika, koju klub posjeduje, danas se nalazi 80 vrijednih radova, koji će biti postavljeni u novoosvojenom prostoru likovnog kluba kao stalna postavka. Pri ovom klubu uspješno djeluje i Foto-kino-klub, a sredstva za rad obezbjeđuje SIZ za kulturu na osnovu godišnjeg plana i organizovanje prodajnih izložbi.

F. PROŠIĆ

U ČELINCU

Knjige čekaju prostor

• Ranije je dogovoreno da se objedini djelatnost Narodne biblioteke „Ivo Andrić“ i biblioteke Centra za usmjereno obrazovanje, ali, po svemu sudeći, do toga neće doći — knjige i dalje žive u skučenom prostoru što utiče i na broj čitalaca

ČELINAC, 16. septembra — Pored školske u Čelincu uspješno djeluje i Narodna biblioteka „Ivo Andrić“. Zajedničkim sredstvima Saveza zajednica kulture Bosne i Hercegovine i SIZ-a kulture opštine Čelinac svake godine povećava se knjižni fond. Nabavljeno je 11.080 knjiga, čija vrijednost je dostigla pet miliona dinara. Pored dake literature ima dovoljno knjiga i iz drugih oblasti. Uporedo pa povećanjem broja knjiga raste i broj čitalaca. Među njima je najviše osnovaca i „usmjerenjaka“.

Iako se čine naponi da se obezbijede bolji uslovi za smještaj knjiga, Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ u Čelincu i dalje ima teškoća sa skučenim prostorom. U objektu od 36 kvadratnih metara nema dovoljno prostora sa knjige i čitaocima kojima je nedostupna i

dnevna štampa. Sa ograničenim sredstvima koja izdava SIZ kulture ne mogu se riješiti problemi pokretne biblioteke i „odlazak“ knjige na selo. Izostala je aktivnost prikupljanja knjiga od građana, organizacija udruženog rada i ustanova, što je ranije bila praksa.

Posljednjih godina dogovoreno je da se obavijestuje Narodne i biblioteke Centra usmjerenog obrazovanja Čelinac. Time bi se obezbijedio veći prostor i znatno bolji uslovi rada. Svi dosadašnji pokušaji ostali su bez uspjeha, tako da će biblioteka „Ivo Andrić“ u Čelincu i dalje imati teškoća sa prostorom. U prošlom i tekućem srednjoročju razvoja čelinačke komune planirano je da se gradi novi prostor, ali zbog nedostatka sredstava i ograničenja investicijskog pitanja koje kada će se to ostvariti.

Sv. MILIJEVIĆ

SINOĆ U BEOGRADU

Počeo BITEF

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) — Ovogodišnji 19. BITEF počeo je sinoć u Jugoslovenskom dramskom pozorištu prikazivanjem istočnonjemačke predstave „Obloglavi i šiljoglavi“. Ovaj rijetko izvođeni komad Bertolda Brehtea režirao je Aleksandar Lang, a izveo ga je ansambl Dojčes teatra iz Berlina.

Prije početka predstave Festival je otvorila dramska umje-

tnica Marija Crnobori koja je naglasila da BITEF već dugi niz godina povezuju ljude, narode, zemlje. I ove godine BITEF-u glumci iz cijelog svijeta progovoriće svojim jezikom — da je čovjek na svim meridijanima čovjek i da su mu potrebni hleb, dobrota i mir.

Do kraja 19. BITEF-a, koji se završava 30. septembra, biće prikazano ukupno 11 predstava iz 9 zemalja.

U MRKONJIĆ—GRADU

VIĐENE ČETIRI PREDSTAVE

Za petnaest dana septembra u Mrkonjić-Gradu gostovala četiri pozorišna ansambla — dobar početak sezone

MRKONJIĆ-GRAD, 16. septembra. — Samo za prvih petnaest dana septembra u Mrkonjić-Gradu su gostovala četiri pozorišna ansambla. Istina, predstava „Spomenik“, ansambla iz Imotskog, bila je za našu omladinu, a zahvaljujući 4. jugoslovenskom bijenalu lutkars-tva u Bugojnu, najmlađi su uživali u predstavi „Bio jednom jedan lav“.

rađenoj po tekstovima Iani premirnog književnika Dušana Radovića i izvanrednoj kreaciji lutkara Mime i Baneta Janković, članova lutkarske scene „Feniks“ iz Niša. Ništa manji uspjeh nije doživjela predstava „Drvena priča“, sa motivima Koldidjevog „Pinokija“, koju je izvelo Lutkovno gledalište iz Maribora.

Milan PILIPOVIĆ

U DOMU JNA OD 17. DO 30. SEPTEMBRA

IZLOŽBA MILANA KOVAČEVIĆA

BANJALUKA, 16. septembra — U Domu JNA sutra će biti otvorena prva samostalna izložba Milana Kovačevića, radnika iz Banjaluke. Autor će se predstaviti sa dvadesetak radova, uija na platnu. Kovačević se bavi slikarstvom od 1976. godine, član je RKUD-a „Pelagić“ Ateljea sliakra i vajara od 1983. godine, a do sada je izlagao na četiri kolektivne izložbe. Već tradicionalno banjalučki Dom JNA otvara vrata amaterima.

J.P.

Ramo Selimović: „Kolo časa“ — (ulje na platnu)

TELEVIZIJA

Teška vremena i ozbiljna muzika

Negdje početkom ovog mjeseca neko je u novinama proturio glas da će „Program plus“ trajati sve do 15. septembra, no pokazalo se da je to laž i da se definitivno moramo oprostiti od neodoljivih junaka „Zute lagune“. Televizija kao da se plaši da ćemo se naviknuti na dobar program, daje ga u sasvim malim dozama, a najviše zadržava od onoga što bi nas moglo zaista zabaviti i nasmejati. Nijedno vrijeme nije toliko loše i nijedna kriza tako ozbiljna da ih televizija ne može prikazati još lošijim i težim. Onato neradi samo u svojim informativnim i političkim emisijama, nego i indirektno, aluzijama i nagovještajima.

Tako je večernji program u petak, nakon što je radni narod završio svoju tjednu borbu za produktivnost i stabilizaciju i sjeo da se odmori pred svojim televizorima, započeo ozbiljnom muzikom na drugom programu i „Teškim vremenima“ na prvom. Nema zežčenja i smijanja. Ima da budete ozbiljni i kvit! Za vrijeme dok mi, obični smrtnici, sjedimo smrtno ozbiljni pred svojim televizorima i uzaludno se nadamo bar kakvoj-takvoj zabavi, televizijski poslenici u studijama gledaju satelitske prenose programa iz svijeta, tek povremeno bacajući pogled da provjere da možda nije pukla traka na kojoj emitiraju neku gnjavu za svoje pretplatnike.

Postoji na Televiziji Sarajevo jedan čovjek, neka donkihotska individua koja se bori za potpuno izgubljene stvari — za šume, rijeke i čisti zrak. To je izvjesni Nijaz Abadžić, jedna od rijetkih osoba na televiziji koja o području svoga profesionalnog interesa govori kompetentno i uvjerljivo. U petak je u dnevniku govorio o bespoštednom uništavanju šuma i ekološkoj katastrofi koju sami sebi pripremamo. Svojevremeno smo u školama učili kako je Austro-Ugarska nemilice uništavala naše šumsko blago, ne sanjajući da bismo jednog dana sami sebi mogli biti žuto-crna monarhija. U pomenutom dnevniku saznali smo da je ova godina Medunarodna godina šume. Zašto su to skrivali od nas sve do sada kada je godina skoro na izmaku?

Televizija Zagreb je napravila neku vrstu eksperimentalne političke emisije u kojoj, za divno čudo, nije bilo onih neizbježnih govornika koji u studiju piju

— Nema smijanja! Morate biti ozbiljni i kvit: teška su vremena za pretplatnike. Don Kihot i ekološka katastrofa. „Kako pomaknuti Zemljinu os“ — konačno — za pohvalu...

kiselu vodu i zauzimaju stavove. U emisiji „Kako pomaknuti Zemljinu os“ na sasvim nekonvencionalan i dinamičan način, uz mnogo filmskog materijala, govorilo se o razvoju i budućnosti naše zemlje kroz prizmu naučnog progressa i usvajanja novih tehnologija. Iako autori nisu htjeli izlaćiti pouke iz onoga što smo vidjeli, pouka se nekako narmetala sama po sebi: Zemljinu os neće pomaknuti oni koji o tome najviše govore ili to najviše žele, nego oni koji najjače guraju. Nerado hvalim televiziju, ali je ovo bilo za pohvalu, jednako kao i odluka da se u program puste sva ona neugodna i bolna pitanja što su ih o našoj stvarnosti postavljali dopisnici iz inostranstva. JRT po prirodi svoga bića ne voli previše provokativne teme ni situacije u kojima mora sama birati kakav će stav zauzeti, ali se polako popravlja. To, naravno, ne važi za sve TV-centre.

Uvrštavajući Felinijev film o Rimu u filmski program, televizija možda nije usrećila najširi krug publike, ali je zagriženim filmofilima priredila veliku radost. S obzirom na to da spadam u najširi krug publike, a u zagrižene filmofile, moram priznati da sam uživao i u posljednjem iz ciklusa filмова Daglasa Sirk. Čim je Džejn Vajmen (ona je, inače, biva žena Ronaldia Regana) oslijepila, a Rok Hudson upisao medicinu, znao sam da će on izvršiti operaciju u dramatičnim okolnostima. Šteta što Daglas Sirk nije režirao i Hudsonov stvarni život. On bi mi sigurno poslao visokog, zgodnog doktora koji bi ga riješio side i ostao s njim zauvijek. U stvarnom životu doktori su maleni i celavi, a hepi endovi skoro i ne postoje.

Sead SADIĆ

**KRAJIŠKI
SPORTSKI
DNEVNIK**

**Sportska
armija**

Krajiški sportski telex minulih sedam dana.

U četvrtak startovala fudbalska liga mladih, Borac pobjedom ljubljki Ruda, sa 3:1, a bihačko Jedinstvo poraženo od Veleža 1:2. U ovoj ligi igraju kandidati za najbolji tim, prestariji omladinici za svoj rang; dakle, oni koji, u drugim prilikama, po ciljeu takmičarsku sezonu provedu na treninzima, a ne zalgraju ni minuta. Liga će imati višestruku korist za klubove koji budu pratili igre svojih „rezervista“ i te igre im budu kolokvij za najbolji tim.

U petak u Laktasima igrali „debelli“ i „mršavi“. Koliko je to sport, a koliko opet nadmetanje za smijeh i šalu može se raspravljati. Ostalo je, međutim, kao fakat da je susretu u Laktasima prisustvovalo ni manje ni više nego četiri hiljade gledalaca, kao nikada prije ni na jednoj sportskoj priredbi.

Poslije petka — subota. Počela je, nakon brojnih odluka i međudolaka. Prva savezna rukometna liga. Borac je gostovao u Dobruju. Sloga je već dio susreta vodila, pred kraj pokleka, na kraju 23:23. Zadovoljni i jedni i drugi. Gledaoci baš i nisu. U strahu su velike oči. Prvenstvo je tek počelo. Subotom igraju fudbalski „republikanci“. Za krajišnike beričetno kolo. Od osam osvobjih su sedam bodova. Za većinu presudni mečevi. U Elektrobosni se više ne priča o treneru Saračeviću, u Krajišniku u Hričnici, a u Kozari o Aduloviću; Krajinje sa liderom Slogom remizirata, pa ni na loše...

Nedjelja kao uvijek dan fudbala. Istina, „ubecili“ su se bokseri Slavije koji su u prijedpodnevnim satima na Crvenom krstu u Beogradu poraženi od Radničkog 7:13. Poraz je u sportu neuspjeh, ali ovaj baš i nije — ni kad je bila jača nego što je danas Slavija nije u Beogradu bolje prolazila. Na Gradskom stadionu u Banjaluci Borac je dočekivao vodećeg Šibenika. Utakmica nije bila loša, Banjalučanima bise činila i bolja da je Borac pobjedio. Samo da bi se došlo do pobjede, treba i više znati i više pokazati. Ostalo je utisk da je Borčevo traganje za načinom kako savladati Šibenik isto što i traganje za grumenom zlata ispod betonske podloge u Gospodskoj ulici! Jedno je hjičeti, drugo pak moći, da bi se to dvoje pomirilo treba mnogo, mnogo raditi.

Jedinstvo je najvrijivalo da će u Bihaću ugasiti Iskra, kao ono — Iskra se raspisala, ovo je u samom vrhu, a Jedinstvo ostade na začelju. Rudar je u 18, 15 sati u Hrasnici mogao da zapjeva. Osvojen je prvi bod na gostovanju. U konačnom obračunu, kada se bude analiziralo šta je ko usličario ili propustilo, Famoso bod tek tada će pokazati svoju specifičnu težinu. Već i sada vrijedi pogled ka vrhu.

„Regionalci“ bilju male bitke u velikom boju. Nema popuštanja. Mladi Berek nije se povio pred starijim Prijedorom, ostao je hit koji traje. BSK je Laktasima uzeo sliadu polovinu, a Bratstvo iz Bosanske Krupe dokazalo u Jajcu da su pogriješili oni koji su krug kandidata za prvo mjesto zaokružili bez njih.

I šta se još svega toga desilo u međuopštinskim fudbalskim ligama Banjaluka i Bihaće, zatim u osam opštinskih liga, pa „malim“ rukometnim i košarkaškim takmičenjima, zatim na kuglanama... Nešto smo računali: nedjeljom i subotom, kao aktivni sportisti, u Bosanskoj krajinji nastupe oko pet hiljada mladih. Ciljeva armija.

Tomo MARIĆ

FUDBAL

RUDAR U HRASNICI „RAZBIO MALER“ I OSVOJIO PRVI BOD U GOSTIMA

Kući pievajuć

● Svakom po poluvrijeme ● Cerić se istakao i u tandemu sa Crnalićem opravdao povjerenje

PRIJEDOR — Fudbaleri Rudara ispunili su obećanje da će se protiv Famosa u Hrasnici kao lavovi boriti za svaki pedalj na terenu osvobjiti prvi bod u gostima. Svjesni činjenice da „vozovi prolaze“, igrači u „Zelenocrim“ dresovima su u prvom poluvremenu igrali veoma angažovano.

Svi izvještaji iz Hrasnice javljaju da je u obostrano korektnoj igri Rudar zasluženo podijelio plijen. U prvih 45 minuta je diktirao tempo, bio bolji partner na terenu i efektnim golom Bejzirića došao u vodstvo. Da su Grabo i ostali napadači bili malo prisrbeniji pred golom Famosa, „rudari“ bi došli i do druge polovine kolača.

— U prvom dijelu utakmice igrali smo nadahnuo, stvarali šanse i stalno opsjedali gol Famosa, ali smo propustili priliku da ga matramo — kaže direktor Rudara Rade Pilipović. U odbrani je posebno dobro igrao Cerić, koji je Ođakovića stavio „u džep“, a u napadu Topić i Stekić dok je imao snage.

U nastavku susreta Rudar kao da se uplajio pobjede, uvukao se u odbranu, i Famosu prepustio inicijativu. To su domaći iskoristili i i 13 minut aprje kraja izjednačili rezultat. Igrači Rudara kažu da je, sve u svemu, podjela bodova najrealniji ishod jer su i jedan i drugi tim imali svoje šanse: Rudar u prvom, a Famos u drugom poluvremenu.

Zbog povrede i „žutice“, protiv Famosa nisu igrali Mršić, Bekvalac i Parhamov. Međutim, odsustvo Bekvalca i Parhamova se nije osjetilo, jer su Crnalić i Cerić opravdali ukazano povjerenje i pokazali da su dobar tandem centarhalfova osobno na gostujućim terenima.

ZI ĐURIĆ

NAKON NEDJELJNOG MEČA BORAC — ŠIBENIK 2:2

Teatralac u crnom

● Sudija Beljin oštetio domaćine, a samo zahvaljujući korektnom ponašanju oba sastava nije došlo do incidenta ● Kovačević tvrdi da nije bilo indirekta ● Špica sve bolji

BANJALUKA — Fudbaleri Borca i Šibenika su nakon samo na momente dobre i kvalitetne fudbalske predstave podijelili bodove igrajući 2:2. Svaki od sastava po jednom je bio u vodstvu i tom prilikom imao povoljne šanse da ostvari pobjedu, koja je na kraju izostala. Po svemu sudeći, bar prema onom što smo vidjeli na Gradskom stadionu, za to je glavni krivac sudija Staniša Beljin iz Pančeva.

Ako ne možete da se sjetite koji je to od mnogobrojnih dijelova pravde, pomoci ćemo: jugoslovenska fudbalska javnost sjeća ga se po nedavnom susretu Hajduka i Osijeka na Poljudu kada je sramotno oštetiio goste. Nakon završetka prošlog prvenstva prvotigaša skoro jednoglasno je skinut sa „A“ liste. U nedjelju na Gradskom stadionu pokušao je poput dobrog teatralca pažnju skrenuti samo na sebe. Načinio je dosta grešaka, između ostalog, poništio i jedan pogodak Banjalučana:

— Svirao sam indirekt, a ne slobodan udarac — rekao nam je u poluvremenu Beljin. Opomeo sam i Ablda da ne šutira direktno na gol.

Na kraju utakmice kapiten Banjalučana Kovačević je govorio: — Mislio sam da je slobodan udarac kao i svi prisutni na stadionu. Beljin mi je samo rekao da čekam njegov znak dok postavi živi zid. Pored toga, čitavo vrijeme, sve do trenutka dok se ne izvede udarac morao je držati visoko podignutu ruku, normalno u slučaju indirekta, što on takode nije učinio. Mislim da nas

je teško oštetiio jer pitanje je kako bi se stvari kasnije odvijale.

Svakako suđenje Beljina zaslužiuje i riječ više. Tokom cijele utakmice dozvolio je da se igra grubo, što na sreću fudbala nisu prihvatili akteri ovog duela, među kojima su se isticali veterani Zvonko Vidačak i mladić koji dolazi Damir Špica.

— Bodom trebamo biti zadovoljni svi, jer prema broju šansi i situaciji na terenu to je i najrealnije — kaže Vidačak. Nezamjenjiva „petica“ Šibenika, Borac me prijatno iznenadio, ali

U. PAŠALIĆ

SPORNI TRENUTAK: Sudija Beljin, opkoljen, igraćima Borca, objašnjava da je dosudio indirektan udarac Snimio: R. OSTOJIĆ

PORAZ JEDINSTVA U SUSRETU SA ISKROM

Golovima se pobjeđuje

BIHAĆ — Jedinstvo je u susretu sa Iskrum pružilo dobru igru. Bišćani su stalno napadali očekivalo se da će takva igra uroditi plodom, da će Jedinstvo savladati svoga protivnika i osvobjiti dva važna boda. Od nekoliko stopotostnih šansi napadači bihaćkih „crveno-bijelih“ nisu realizovali nijednu.

Iskra je došla u Bihać sa željom da osvobji jedan, a vratila se kući sa oba boda. Ekipa Bugojanaca značalki se branila, a samo povremeno u kontranapadima pokušavala je da postigne pogodak. To je uspjelo u 75. minuti, kada je centarfor Iskra Vrabac snažno tukao i pogodio lijevi donji ugao Đurićevog gola.

Dragan Đurić i Dražen Ladić. Oni su branili izvanredno i imaju najveće zasluge za svoje ekipe, što nisu primile mnogo golova, a pogotovo Iskra čiji je gol tokom svih 90 minuta bio u stalnoj opasnosti.

— Zaista je neshvatljivo kako nismo uspjeli da pobjedimo Iskrum. Imali smo mnogo više šansi od svoga protivnika koji je samo ponekad, kada mu se za to ukazala prilika pokušavao iz kontranapada postigne gol. Zao mi je što smo izgubili i zato što smo bili bolji na terenu i zaslužili smo bar bod u susretu sa Bugojancima — kaže lijevi bek Jedinstva Sead Sejić.

Među igraćima obje ekipe najbolji su bili golman

D. MUTIĆ

Lignošper

REGIONALNO TAKMIČENJE NARODNIM SISTEMOM

KUGLANJE

„Vrbas“ pobjednik

LAKTAŠI — Uz učešće 12 ekipa na dvostaznoj kuglani u Laktasima održano je regionalno prvenstvo narodnim sistemom. „Vrbas“ iz Banjaluke osvobje je prvo mjesto i istekao pravo učešća na republičkom prvenstvu u Sarajevu.

REZULTATI: 1. „Vrbas“ Banjaluka 935 (442+493) oborenih čunjeva, 2.

„Partizan“ Banjaluka 892 (487+405), 3. „Zeljezničar“ Banjaluka 869 (408+451), 4. „Kozara“ Bosanske Gradlička 857 (360+497), 5. „Čajavec“ Banjaluka 824 (414+419), 6. „Signal“ Laktasli 823 (356+467), 7. „Laktasli“ 717 (351+366) oborenih čunjeva. S. G.

NEDAĆE PRITIŠĆU SLOBODU

Dedić podnio ostavku

MRKONJIC—GRAD — Ostavku na dužnost trenera Fudbalskog kluba „Sloboda“ iz Mrkonjić-Grada podnio je Mehmed Dedić, koji je ovu dužnost obavljao više godina. Po riječima Dedića već četiri godine klub tavori, posrće i zastajkuje, a da se tva sva briga svela na trenere i nekoliko ljudi iz uprave kluba. Nema sredstava, pionirskog i juniorskog sastava, opreme. Jednostavno, bez uslova i za najimimalniju egzistenciju.

Štihijski rad u mrkonjičkoj Slobodi evidentan je u posljednjih nekoliko godina. Finansijske brige pritišću klub, jer SIŽ fizičke kulture nije u mogućnosti da obezbijedi dovoljno

sredstava, a time i sistematski rad. Sa igraćima sada radi Miloš Čanjić doskorašnji kondicioni trener, dok Predjedinstvo o ostavci Dedića još nije za poluhva — istekao mu je mandat, a još nije održana godišnja skupština i izabrano novo rukovodstvo. I ovaj indikator govori da su korijeni slabosti dublji i da, ako se želi da ovaj klub ponovo ima bar ugled kao nekad, sportski entuzijasti uvjelo bi trebalo zasukati rukave i dati se na posao. U ovakvo slučaju mrkonjički fudbalski sport može se samo strmo glavije kretati nizbrdo.

L. STUPAR

FUDBALSKA SVAKODNEVICA

Minula prva četvrtina

Piše: Milivoj NIKOLIĆ urednik „SPORTSKIH NOVOSTI“

Nešto manje od četvrtine 40. jubilarnog nogometnog prvenstva Jugoslavije ostalo je za nama. Sada slijedi duža pauza uvjetovana reprezentativnim potrebama. Doduše, važna je za naš nogomet i srijeda koja je pred nama, jer na evropsku scenu izlazi pet klubova najbolje plasiranih u prošlom prvenstvu, koji će odmerjavati snage u Kupu prvaka (Sarajevo) Kupu kupova (Crvena zvezda) i Kupu UEFA (Hajduk, Partizan i prvi put Vardar). Poslije srijede komandnu palicu u svoje ruke preuzima selektor Miloš Milutinović. Odbrađe reprezentativne kandidate i pokušati ih što bolje spremati za izuzetno važnu utakmicu sa DR Njemačkom koja se igra 28. septembra u Beogradu, na Stadionu JNA. Nakon sigurne pobjede nad evropskim prvacima Francuzima i Nijemcima su se „digni iz mrtvih“ sada i oni opet imaju teoretskih šansi da odu u Meksiko, pod uvjetom da pobjede Jugoslaviju i Bugarsku. Nama protiv njih igraju samo dva boda u protivnom možemo se oprestiti sa svim razmišljanjima o završnici svjetskog prvenstva. Izgleda da je ta utakmica sa Nijemcima va-

REPUBLIČKO PRVENSTVO MOTORNIH PILOTA

„Rudi Čajavec“ ekipno

MOSTAR — Ubjedljivim trijumfom u ekipnoj konkurenciji ekipa „Rudija Čajaveca“ je potvrdila dominantnu ulogu u Bosni i Hercegovini, još jednom vizirajući pasož za državni šampionat.

Na prvenstvu BiH učestvovalo pet klubova; dok je u pojedinačnom konkurenciji nastupilo 22 pilota. Banjalučki „Rudi Čajavec“ je nastupio sa tri ekipe, koje su sadinjavali: Ivo Čavar — Idriz Merdžanić i Darko Marjanović-Anto Kaurin ili Draško Božić — Mato Bumber. U disciplini — Izviđanja prvo mjesto je osvobje Karim Sarić (Mostar). Drugi je Zvonko Bušić (Sarajevo), a treći Zdravko Luklić (Tuzla). U preciznom siljetanju najbolji je bio Ivo Čavar (Banjaluka). Drugo mjesto je pripalo Branku Blagojeviću (Mostar), a treće Idrizu Merdžaniću (Banjaluka). Ivo Čavar je bio najuspješniji u vremenskoj tačnosti. Drugi je bio Idriz Merdžanić, a treći Zdravko Luklić.

GENERALNI PLASMAN: 1. Zdravko Luklić (Tuzla) 1.087 bodova, 2. Ivo Čavar (Banjaluka) 1.025, 3. Idriz Merdžanić (Banjaluka) 997 itd.

Zanimljivo je istaći da je druga ekipa „Rudija Čajaveca“ (Merdžanić-Kaurin) izborila u generalnom plasmanu drugo mjesto, dok je treća postava (Božić-Bumber) bila peta.

● U srijedu na sceni naši „evropejci“, poslije toga komandnu palicu preuzima selektor Milutinović ● Nastava sektor ligaškog takmičenja 6. oktobra

Reprezentivac: Mehmed BAŽDAREVIĆ

žnja od svega u našoj nogometnoj organizaciji. Može se to procijeniti po ponašanju i reakcijama najdugovjernih ljudi u nogometnom savezu Jugoslavije i zajednici prvotligaša. Zbog navodnih reprezentativnih potreba kandidata za najbolju selekciju općista se i ono što ostalim prvotligaškim nogometašima, nikad ne bi bilo oprošteno. Milko Đurovski, prestupnik u povratu, najprije je umjesto šest dobio četiri utakmic zabrane igranja, a potom mu je kazna smanjena na samo dvije utakmice, kako b mogao biti među Milutinovićevim izabranicima. Uspit i da bi u osmom kolu prvenstva mogao igrati u derbiju protiv Dinama u dresu Crvene zvezde. To je u najmanju ruku neozbiljno, da ne upotrebimo neku težu riječ. Kakvu ćemo reprezentaciju imati ako je budemo regrutirali od igrača koji nisu-stop krše pravila sportskog ponašanja. „Lijep“ je to primjer i ostalima kojima bi očito nezamisljivi reprezentativci trebali biti uzori.

Još jedan derbi je minuo. Uprkos bombastičnim najavama beogradskih „Marakana“ bila je popunjena tek jednom trakom, iako je igra bila na nivou derbija. Nakon Abdulahovog poklon boka Zvezdi iz jedanaesterca u Rijeci u ovom derbiju je S. Jovič zaigrao i propustio dosuditi najstrožu kaznu protiv Zvezde. Tako je najprije otišao Dinamo, a zatim mu je i pomogao, jer Kapetan Zagrepana Milinarić, takođe reprezentativac, za naguravanje suca (na koliko bio iritiran njihovim odlukama) zaslužio strožu kaznu od šest kartona.

U Titogradu su na sličan način živci popustili dvojici najboljih igrača vinkovackog Dinama, inače vodećeg na tablici. Dušan Kolić, sudac iz Beograda, nije se dvoumio — nastaje na sebe kazno je primjerno — crvenim kartonom. Kivokvači su očito poljetili surviše visoko, nekoliko završnih vrijednih i izuzetno iznenadjućih dobitih rezultata ih je toliko ponijelo da su se poželjeli ponasti i maorinom „zvijezda“ izatvo stradalim. Spuštanje na zemlju bilo je kraj „tvrdog“ — izigubili su u Titogradu pred kraj susreta iz jedanaesterca skrivljenih nepromišljenošću, da bi na kraju još većom nepromišljenošću ostali

prikačeni i za dva oslonca odbrane. Dva najbolja igrača i to za nekoliko budućih utakmica. Jer, niti Borovnica niti Budimčević, nisu Đurovski ili Milinarić da im se gledalo kroz prste, oni će vjerovatno platiti ceh i za spomenutu dvojicu!

Osmo kolo opet je bilo kolo domaćina. Po jedan bod na strani osvojili su jedino Željezničar na Karaburmi koji se time utijeh za tri uzastopna poraza, te Partizan čiji je bod vredniji jer je osvojen na Koševu protiv prvaka Sarajeva. Beogradski crno-bijeli jedini su nakon osam kola neporaženi. A sa sobom imaju već nekoliko teških ispita. Nedavno smjene trenera očito ne postiču jednake efekte. Višnjeva su najriji iz Vojvodine, a u Vardaru primili s oduševljenjem. I tamo sada ima uspjeha. Njegov nasljednik u Novom Sadu Kaloperović dočekan je kao spasilac — specijalista, ali očito ne uspijeva teško havarirani, novosadski „Titanik“ podići sa dna. Sve ostalo što se zbiljava u osmom kolu u okviru je lošeg prosjeka. Samo 19 golova, je dva da po utakmici, 13 žutih i dva crvena kartona, odaziv gledalaca bio je nešto veći na Marakani na Koševu i u Prištini iako i tamo pamte bolja vremena. Nadajmo se već od devete etape koja je na rasporedu tek 6.10. a biće bolje.

SPORTSKI TELEKS

TREVIZO — Košarkašice Sovjetskog Saveza osvojile su 18. titulu prvakinje Evrope pošto su u finalnom meču sa 20. šampionatu Evrope savladale ekipu Bugarske sa 103:69 (57:41). Konačan plasman na šampionatu: Sovjetski Savez, Bugarska, Mađarska, Čehoslovačka, Jugoslavija, Poljska, Italija, Francuska, Rumunija, Španija, Holandija, Belgija.

● GORICA — Košarkaši ljubljanske SMELT Olimpije izgubili su u prvom kolu međunarodnog turnira u Gorici (Italija) od Seafrediz Gorice. Domaćini su bili bolji i pobijedili sa 105:89 (46:43). Najviše koševa za pobjedničku ekipu dao je Džekson 25, a za SMELT Olimpiju Subotić i Tovar-nik po 20. U drugoj utakmici Rim-te iz Redo Emilije pobijedio je američku selekciju Chesterfild 107:102.

TILBURG — Na „Interpoliso-vo“ turniru u Tilburgu najinteresantniji meč igrao se između Viktora Korčoja i Olega Romanišina. Korčoj je do pobjede došao dosta sretno. Dugo je izgledalo da on u kraljevskoj indijskoj odbrani

Viktor Korčoj: pobjeda nad Romanišinom

neće postići više od remija, međutim, Romanišin je trošio više vremena da bi pronašao način da eventualnim kontrapadom uradi nešto više, i u 40. potezu mu je pala zastavica. Sutra je slobodan dan i igra se samo prekinuta partija iz 11. kola između Polugajevskog i Korčoja. Ona će najvjerovatnije završiti podjelom poena pa će Korčoj susresti Ljubojevića na trećem mjestu. Tabela poslije 13. kola: Hibner i Majls 7,5, Ljubojević 7, Korčoj 6,5 (1), Romanišin i Timan 6, Polugajevski 5,5 (1), Džindžihašvili 5 poena. Posljednje kolo u kojem se sastaju: Romanišin — Hibner, Džindžihašvili — Polugajevski, Majls — Ljubojević i Timan — Korčoj će odlučiti pobjednika turnira. Ljubojeviću za prvo mjesto treba pobjeda na Majlsom i poraz Hibnera od Romanišina.

RJEKA — Na kružnoj pisti auto-motodroma „Bijeka“ na Grobničkom polju juče je održana trka za nagradu Opštinske rivijere, posljednje takmičenje ovog četvrtog šampionata Jugoslavije u brzinskom motociklizmu. Na pistu Grobničkog polja danas su dobijeni prvaci Jugoslavije u pojedinim klasama. U klasi do 50 cm (juniori) prvak je Zoltan Derpi (AMD „Subotica“), u klasi do 80 cm Alojz Pavlic (AMD „Novo Mesto“), u klasi do 175 cm Drago Josipović (AMD „Rončević“ — Slavonska Požega), u kategoriji do 250 cm proslodidnu titulu odbranio je Silvo Hubat (AMD Domžale).

LENDAVA — U petoj trci za prvenstvo Jugoslavije u Spidveju najbolji je bio predstavnik Krškog Jožef Zibert koji je osvojio 14 bodova. Favorit Kreso Ornelj zbog kvara molara ostao u petoj trci bez bodova. Uprkos tome zadržao je vodstvo u generatnom plasmanu. Generalni plasman poslije 5. trke: Ormelj 69, Žibert 63, Pavlič 62, Gerjevič 53, Kocmut 52 itd.

VARŠAVA — Odbojkaši novosadske Vojvodine osvojili su treće mjesto na drugom međunarodnom turniru „Zigmunt Kraus“ u Varšavi. U posljednjem kolu Plomjen iz Sošnjovjeta pobijedio je Vojvodinu sa 3:0 (15:12, 15:7, 15:7). Pobjednik turnira je finska ekipa Kiri Jivaskila, a druga je varšavska Legija. Za najkompetentnijeg igrača turnira proglašen je Finac Juko Raistikmeki, najbolji napadač je Žarko Petrović iz Vojvodine, a najbolji odbranbeni igrač Robert Malinovski iz Legije.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA

4. KOLO

Fudbaleri „Rade Ličina“

SLOBODA — OBRADOVAC 4:0 (1:0)

STRIJELCI: E. Čano, A. Čano, S. Đedić i Svetinović za Slobodu; sudija: Tomasić (Prijeđor); gledalaca: 300.

SLOBODA: Đuranović 7, Kraljević 7, Heremić 7, Čirković, S. Đedić, A. Čano 7, Todorović — (L. Đedić 7), Svetinović 9 (Smajlović—), Milašinović 8, Oroz 7.

OBRADOVAC: Gačić 6, Šabić 6, Beširević 5, M. Đuraković 6, S. Đuraković 6, Mujadžić 5, Se. Bešić 5, Šišić 5, Žitak 5 (Unkić 6), Mlačić 5 (Bešić 5).

MFKONJIC — GRAD — u najboljoj igri ovo jeseni domaći fudbaleri su zasluženo pobijedili solidnu ekipu iz Bosanske Gradiške. Rezultat je mogao biti još uvjerljiviji da su domaći strijelci iskoristili sve svoje šanse u drugom poluvremenu.

Lazo STUPAR

„RADE LIČINA“ — MLADOST 1:0 (0:0)

STRIJELAC: Stojanović, sudija: Bradarić (Orahova) 8, gledalaca: 100.

„RADE LIČINA“: Lovrić 7, Vidović 6, Kadić 7, Deura 7, Đokić 7, Dakić 7, Stojanović 6 (Buzalo—), Gačić 6, Šević 8, Anušić 6 (Hadžiabdić—), Vojvodić 6.

MLADOST: Beharić 6, Muminović 7, Stanišević 6, Kovačić 6, Jurić 6 (Frljić—), Mušević 7, Popović 6, Kragić 6 (Topalović 7), Džomba 7, Lukić 6, Halilović 7.

BANJALUKA — U pravoj prvenstvenoj utakmici „Rade Ličina“ savladao je Mladost sa 1:0. Gosti su u prvom poluvremenu imali više povoljnih prilika, ali su na kraju igrali u završnici bili nesustajljivi. — Drugi dio protokao je u znak „studentata“, koji su ozbiljnije krenuli prema golu Mladosti. U 65. minuti Šević je odlučno prošao po desnoj strani, odigrao „povratnu loptu“, a Stojanović iz neposredne blizine zatresao mrežu. Desetak minuta kasnije nakon duplog pasa Šević je strahovito šutom sa dvadeset metara pogodio stariju. Pet minuta prije kraja susreta sudija Bradarić dosudio je jedanaesterac za Mladost, ali je Topalović sa 11 metara pogodio prečku, i tako je ta najpovoljnija prilika ostala neskorisštena.

Željko TICA

ŠATOR — TRGOPRODAJA 4:1 (2:1)

STRIJELCI: Lovre 2, Sponja i Spremo za Šator, a Bojanović 2 za Trgoprodaju; sudija: Lozić (Banjaluka) 7; gledalaca: 150.

ŠATOR: Kaljazić 6, Ivčić 6, Šević 6, Kostadinović 7, Gavrić 7, Radumilo 6, Gačić 6, Sponja 6 (Spremo 7), Lovre 6, Štanjanić 6, Radić 5 (Turčić 5).

TRGOPRODAJA: Mlađar 6, Brana Ždžmar 6, Čatić 6, Džević 6 (Savić 5), Radišić 6, Došen 6, Bojanović 7, Đelić 5, Zagonjanin 6, Nedjo Ždžmar 5, Čerčić 5 (Mlađar 5).

GLAMOČ — Početak utakmice nagovijestio da će gledaoci vidjeti dobru utakmicu, jer u petoj minuti rezultati jebio 1:1. Međutim, što je igra više odmicala, obje ekipe su slabije igrala, tako od očekivano dobre utakmice nije bilo ništa, štaviše gledaoci su vidjeli slabu utakmicu u kojoj su obje ekipe propustile po nekoliko povoljnih prilika. Igra koju su prikazali oba tima brzo će se zaboraviti, a dva boda pripala su domaćin, jer je u ovom susretu bio bolji.

OMLADINAC — BRATSTVO 2:0 (1:0)

Fahudin BAJRIĆ

STRIJELCI: Ramić i Vojnović; sudija: S. Brnjak (Bosanska Gradiška) 9; gledalaca: 300.

OMLADINAC: M. Zolak 7, Kučuković 7, Šušić 8, Babović 7 (Mijašinović—), Mlađić 7, Črodić 7, Z. Zolak 6, Kojčević 6, A. Ramić 7 (Milašinović—), Džarić 6, Vojnović 6.

BRATSTVO: Risović 6, Tešić 7, Vujić 6, F. Jakupović 7, Šedić 6, M. Mehmedović 7, Šedić 6 (Vračar—), S. Mehmedović 6 (Tanasić 6), H. Jakupović 6, Đukić 6, Peħadžić 6.

GORNJA SANICA — U komšijskom derbiju bodovi su pripali spretniji i boljoj ekipi koja je znala iskoristiti sve slabosti gostiju i prednost igrača više nakon pobjede Tešića. Inače, susret je bio tvrd, na momente igrao ali je vrlo dobar sudija Brnjak nemirne duhove smirivao i kartonima čemu treba zahvaliti miran kraj susreta.

SLOGA — LIJEVČE 4:1 (2:0)

Omer FILIPOVIĆ

STRIJELCI: M. Mlaetić 2, Čirić i Semir Kovačević za Slogu, a Paspalj za Ljivčevce; sudija: Emonović (Mirkojić-Grad) 8; gledalaca: 500.

SLOGA: Jerčić 6, S. Kovačević 6, Miran 6, Trivić 6, M. Šestić 6, Đuraković 6, M. Mlaetić 6, Trivić 6, Čirić 6, G. Šestić 7, Janjetović 6 (Semir Kovačević 6).

LJEVČE: Miliutinović 6, Lica 6, Kovačević 5 (Tadić 6), Srnc 5, Pruičić 7, Ratičević 5, Marković 6, Vučković 6, Despotović 6, Džepina 5 (Gibić 6), Paspalj 6.

GORNJI PODGRADCI — U susretu starih rivala Sloge i Ljivčeva rezultatska nezvjesnost trajala je samo prvih pola sata igre. Tada je iskustveni Mlaetić na centaršut Janjetovića postigao prvi gol, a samo pet minuta kasnije u sulo prodoru i drugi. U nastavku susreta u prvih 20 minuta nastojanja gošća da nešto više urade ostala su samo u iskorisćenom jedanaesterac, jer je analitičari centarfor Gerić efektivnim udarcem glavom u 65. minutu „raspršio“ nastojanja gostiju i doveo Slogu u vodstvo od 3:1. Postižući četvrti gol Semir Kovačević stavio je samo pečat na ovaj zanimljivi i obostranu korektnu utakmicu.

Zoran VAIJKIĆ

RADNIČKI — OMARSKA 2:0 (1:0)

STRIJELCI: Šadić i H. Čerčić (11 m), sudija: Sinanović (Banjaluka) 7, gledalaca: 400.

RADNIČKI: Halilović 8, M. Miliutinović 6, I. Miliutinović 8, M. Čerčić 7, Smajlović 7, Topalović 8, Velić 8, H. Čerčić 7, Šadić 7, Aleksić 8, Hadžević 7.

OMARSKA: Anđić 7, R. Krcević 6, R. Rošić 6 (Rošić 6), Anđić 7, Janjetić 7, Mijašinović 6, Mamuzić 6 (Đelić 6), S. Krcević 6, M. Romančić 7, Z. Romančić 7.

ZDENA — Fudbaleri Radničkog u derbi susretu sa Omarkom došli su do ud. odvo lakše nego što su očekivali, prvenstveno zbog organizovanja i smišljenije igre. Radnički je došao u vodstvo nakon izvanrednog prodora Alučkuka koji gotovo na gol liniji pronalaz Šadića, a ovaj neometan na od koga mirno upućuje loptu u gol. Već u drugoj minuti nastavka igra nakon opravdanog dosudjenog jedanaesterca nad Velićem Hamid Čerčić povećava vodstvo Radničkog koji se potom povlači u odbranu a Omarka preuzima sve konce igre u svoje ruke. Ipak, svi napadi gostiju završavaju se bezuspješno zahvaljujući izvanrednim odbranama Halikica. Opšti utisak da je Radnički potpuno zasluženo savladao lidera.

Miodrag DESPOT

JEDINSTVO — NAPRIJED 1:0 (1:0)

STRIJELAC: Gerzić; sudija: Knežević (Bosanska Dubica) 8; gledalaca: 200.

JEDINSTVO: Muharemović 8, Šarić 6, Kasumović 6, Đuraković 7, Hejzer 8, Bešić 8, A. Kahrčić 6, Kojadinović 7, M. Kahrčić 6, Grujičić 6, Gerzić 7, (Čađević 7).

NAPRIJED: Bojadžić 7, Gračanin 7, Omerkadžić 6, Memić 7, Hadžibegović 8, Pažević 6, Konjević 5, Vuković 6, Elkić 6, Peħadžić 6, Jularđžić 6.

ZERAVICA — Napokon prvi bodovi za Jedinstvo osvojeni u jednoj korektnoj utakmici u kojoj je domaćin bio mnogo bolji, borbeniji i efikasniji za jedan golovka koji je postigao Gerzić nakon akcije u kojoj su učestvovali gotovo svi igrači navijačkog rada. Utakmica je protekla u sportskom tonu uz dobro suđenje mladog Kneževića, a od gostujuće ekipe se više očekivalo, jer je u ovoj utakmici važila za favorita.

Doko STARČEVIĆ

TABELA

1. Omarka	4	3	0	1	8:	4:	6
2. Sloge	4	2	1	1	10:	5:	5
3. Trgoprodaja	4	2	1	1	9:	6:	5
4. Sloboda	4	2	1	1	7:	6:	5
5. Radnički	4	2	1	1	5:	5:	5
6. Šator	4	2	0	2	12:	4:	4
7. Omladinac	4	2	0	2	7:	6:	4
8. „Rade Ličina“	4	2	0	2	7:	4:	4
9. Mladost	4	2	0	2	5:	4:	4
10. Ljivčevce	4	2	0	2	8:	13:	4
11. Naprijed	4	1	1	2	4:	3:	4
12. Obradovac	4	1	1	2	4:	3:	4
13. Bratstvo	4	0	2	2	3:	7:	2
14. Jedinstvo	4	1	0	3	2:	8:	2

IDUĆE KOLO: BOSANSKA GRADIŠKA: Obradovac — „Rade Ličina“, PRIJEĐOR: Trgoprodaja — Sloboda, OMARSKA: Omarka — Šator, GORNJA SANICA: Omladinac — Radnički, BANJALUKA: Naprijed — Bratstvo, NOVVA TOPOLA: Ljivčevce — Jedinstvo, KOTORVAROŠ: Mladost — Sloge.

Izbjegli borbu za opstanak: Branislav Mlađić

Uz čestitke na izboru za selektora seniora MFS Banjaluke treneru Sloge (Gornji Podgradci), Branislavu Mlađiću, dugogodišnjem prvotimcu Kozare prisutno na utakmici Kozara — Bosna obratili smo se s molbom da promakomente više igra i pobjedu svojih bivših drugova.

— Odamo Kozara nije dobila aplauz kao na ovaj utakmici. Tim se postepeno uho-

ODJECI PETOG KOLA REPUBLIČKE LIGE

Pun pogodak

● Kraljiški klubovi osvojili sedam bodova ● Elektrobosna se trlja

dava, pa tek poslije ove pobjede dolazi do izražaja onaj poraz na startu protiv kanjskog Rudara. Za razliku od drugih, mislim da i sadašnja ekipa Kozare ima šansu za visok plasman, pod uslovom da se ovako igra i da igrači budu manje nervozni. Bosna nema za čim žaliti jer je igra razočarala što čudi u odnosu na zvučna imena koja nose njen dres. Posebno bih izdvojio dobru igru Đurakovića, a naravno i trostrukog strijelca Delalica.

● U Jajcu Elektrobosna došla do prve pobjede?

— Kako prvenstvo bude teklo dalje, očekujem da Jajčani igraju sve bolje. Njih nosi i onaj elan povratnika u Republičku ligu, a uz to imaju kvalitetu u jednom Jakovljeviću. Ukovskom i Bakoviću. Čini mi se daje odbrana Jajčana bolji dio time, pa očekujem u narednim gostovanjima da će Elektrobosna donositi bodove i sa strane.

● U Velikoj Kludži je Kraljišnik savladao Bratstvo?

Iskreno da kažem više sam očekivao od Kludušana na startu ovog prvenstva. Jeste da su ostali bez nekoliko standardnih igrača, ali po meni mogu mnogo više. S obzirom na prednost domaćeg terena, bodovi u susretu sa Bratstvom su se mogli očekivati da pripadnu Talakuću i drugovima.

● Derbi kola u Cazinu je završen bez pobjednika?

— Mada domaćini kukaju na suđenje prema izvještajima u novinama, normalno je bilo očekivati uspjeh Dobolija. Sloge uz Rudar je kandidat za prvaka, a onda im na ruku idu i sudije! To sam u mnogo prilika osjetio i na vlastitoj koži igrajući u dresu Kozare. Glavno je da su sva četiri kraljiška kluba krenula i tek kasnije će se vidjeti prave mogućnosti svih ekipa, ali po meni niko od njih neće doći u situaciju da se bori za opstanak.

OPŠTINSKA LIGA LAKTAŠI

REZULTATI II KOLA: KADINJANI: „Rudi Čajavec“ — Bratstvo 4:1, LAKTAŠI: Signal — Mladost 2:1, MAGLAJANI: Borac — Bosna 5:2. REDOSLIJED: Borac 5 bodova, Mladost, „Rudi Čajavec“, Bratstvo i Signal po 2, Bosna bez bodova.

S UTAKMICE BORAC - ŠIBENIK 2:2

HUMORISTIČKI INDIREKT

"Borac" je počeo u stilu popularne pjesme, uhvati ritam...

Sudija Beljin iz Pančeva sudio je najviše na štetu nogometa...

Opšte je mišljenje da sadašnjem sastavu Borca nedostaje bar jedan dobar pomagalac...

Koliko poznajemo situaciju u našem fudbalu, mogao bi to biti i neki od sudija...

Trenutno propovijadaju "Šibenik", uprkos osvojenom bodu, razočarao je igrom.

A Borac? Stekli smo utisak da ova ekipa može još slabije.

U ekipi "Borca" bilo je puno slabijih pojedinaica pa se pretpostavlja da će neki od njih morati na klupu.

I ova utakmica pokazala je da skupo plaćamo jeftino primljene golove.

Alija KAPIDŽIĆ ALKAP

BOKS

ODJECI TREĆEG KOLA ŠAMPIONATA JUGOSLAVIJE

Bodovi domaćinima

Od gostiju Slavije bila najbliža bodu... Trener Mirko Jokić hvall i upozorava

Treće kolo bokserskog šampionata Jugoslavije proteklo je u znaku domaćina...

Za propuštenom šansom ne treba toliko žaliti, jer već protiv Smedereva Slavija će boksovali u potpunom sigurnom koracima...

Možda nikada nismo bili bliži bodu, a ja kažem i pobjedi, dasudije ni nije bilo nakon ovog domaćina...

Možda nastupili u potpunom sastavu - riječi su trenera Mirka Jokića. Ipak, ne treba kukati, nego se okrenuti predstojećim mečevima...

Novak je posebna priča. Ima srce veće od Triglav. Boksovali tako dobro protiv Pecija, protiv Razića i sada protiv Salihua...

Gušani vrlo dobar. Nije izgubio meč protiv Beribe po našoj ocjeni. Da je bio malo odlučniji u napadu, sudije se ne bi divomile...

Kako su boksovali ostali? - Gušani vrlo dobar. Nije izgubio meč protiv Beribe po našoj ocjeni...

Milivoj Bačić, doskora prvotimac Ivangrada, na pleća je obarao i mnogo veća imena...

Znamenadnje je privedo Jelanko Pašalića pobjedom nad A. Vrovićem? - Mnogo obećava momak, ali valja imati debelo strpljenje...

S. RISOVIĆ

BEograd - Na međunarodnom takmičenju u vodi, "Zlatna skija Beograda", koje je održano na svakom jezeru na Adi Ciganiji...

POSILIJE NERIJEŠENE IGRE BORCA U DOBOJU

Čudan neki semafor

UKOMET

DOBOJU - Utakmica između Sloge Bosnaprevoz - Borca imala je, u svom završnom dijelu, dosta sličnosti sa fudbalskim nadmetanjem Borca i Šibenika...

Pred kraj utakmice Sloge Bosnaprevoz - Borac, semafor radio na štetu gostiju, pa je to izazvalo žustre rasprave na parketu...

Za sve u skućenoj dvorani u Doboju otiče, međutim, tajna da li je za poslednji napad Borca ostalo šest ili više sekundi...

Mjerilac vremena je nastojao na svoj način pomoćne domaćem sastavu rekaon nam je, odmah poslije meča, predstavnik Borca Pero Glišić...

Ljut poput risa. Miro Bjelić, sekretar Predsjedništva prvotligaša, sas zapuren u licu grmio je koliko ga je grlo nosilo...

Ako nas sudije potkrajdu, klub-prijatelji, odnosno njegov mjerilac, ne smije da čini. Ukoliko neko želi da se Borcem bude prijatelj, a Dobojlite to stalno tvrde da hoće, tada nas ne smiju zakidati na ovakav način...

sanjem sa štopercicom... To nije lijepo, tako se ne postupa prema prijatelju, bez obzira radi li se o bodovima ili ne!

Banjalučani, s obzirom na okolnosti koje su prethodile ovoj utakmici (ekipu su vodili Branko Janković i Momo Golić), zatim na tok okršaja, krtenje rezultata moraju biti apsolutno zadovoljni konačnim ishodom...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

Ukoliko se da odigra dosta prijateljskih mečeva, ali jedinstvo pogleda i mišljenja, dolje na terenu, još nije postignuto. Homogenost sastava najviše zabrinjava kao što, na primjer, brine činjenica da Borac danas nema tipično desno krilo...

U akciji: Zlatan Arnaudović uspio je da zaustavi i ovaj udarac Dobojlite Matiljevića. Snimio: Osman KIKIĆ

DRUGA SAVEZNA LIGA GRUPA ZAPAD

Monting drži vrh

Velika borba u meču između bugojanske Iskre i "Nikice Pavlića" - Filipović savladao Vukića

ŠAH

PULA - REZULTATI 8. KOLA: Partizan - Kvarner 1,5:1,5 (7), Iskra (B) - Nikica Pavlić 2,5:2,5 (5)...

Iskra (LJ) - Metalac 3,5:7,5, Murka - Iskra (B) 4:5 (1). Stanje na tabeli nakon 8. kola: Monting 50 (6) poena, Iskra (B) 46,5 (5)...

kuje se neriješeno ili minimalna pobjeda bugojanskih šahista. Tek će naknadne analize pokazati kakav se realan rezultat može očekivati u ovom uzbuđljivom meču...

REZULTATI prekinutih mečeva iz 7. kola: Novosadski šahovski klub - Partizan 4,5:4,5 (1), Spartak - Tuzlanski šahovski klub 6,5:4,5.

REPUBLIČKA LIGA - ZAPAD

DOBAR START "RUDARA"

U prvom kolu Republičke lige-zapad postignuti su uglavnom očekivani rezultati. Možda je jedino pravo iznenađenje prilično visoka pobjeda "Rudara" iz Ljubuje nad šahistima iz Bihaća koji su vrstava...

Popović 1:0, Pićulin-Marčeta 1:0, Omerkadić-Bašić 1:0, Tadić-Sobot 1:0, žene: Čatić-Marčeta 1:0, Semiz - S. Marčeta 1:0, omladinci: Greb-Mihalović 1:0, Osmančević-Knežević 1:0, BANJALUKA: "Petar-Mečava" - "Pobjeda (Ključ) 8:2, sudija Osmančević, Jakirić-Dautović 1:0, Aldošević-Hadžić, Dizdarević 1:0, Debeljak-Lekić 0:1...

Ignjatović-Duzel, remi, Stojnić-Medić, remi, Čolić - Radić 0:1, Anđelić-Ljuboja 0:1, Dejanović-Karača 0:1, Arbutina-Cubić 0:1, žene: Prozić-Lončar 0:1, Čolić-Smajić 0:1, omladinci: Damjanović-Dukić, remi, Stojaković - Čolić 0:1 "JAUCE" - "JELŠINGRAD" (Banjaluka) 6,5:3,5, sudija Mikulić (Banjaluka), Jokić-Narančić 0:1, Jovinović-Kelečević, remi, Malkoč-Brikić 1:0, Jakašević - V. Brkić, remi, Čejvan-Galić Lisića-Gavra...

VIKEND - TURNIR U KULAŠIMA

TRIJUMF KNEŽEVIĆA

PRNJAVOR - Mečevima 9. kola proglašenjem pobjednika i dodjelom nagrada u banjsko-rekreativnom centru Kulaši završen je šahovski vikend-turnir na kome su nastupila 44 šahista iz desetak gradova naše zemlje...

prvakinja Marija Petrović, ali je zahvaljujući slabijem Bulhocu morala da se zadovolji tek četvrtim mjestom. Slijede Pašalić sa 6,5, Branislav Vujić i Šefik Muhić sa po 6, Ilić, Bilbija i Borovnica sa 5,5 poena itd. Turnir je veoma dobro organizovan, a organizatori su desetorici prvoplasiranih dodijelili novčane nagrade. Mečeve je vodio republički sudija iz Prnjavora Jasmin Odošević.

FUDBALSKI MOZAIK REGIONALNA LIGA ZAPAD 4. KOLO

TIM NEDJELJE

PODGRMEČ

Četvrto kolo Regionalne fudbalske lige proteklo je u znaku gostiju, koji su osvojili sedam bodova. Polovičan uspjeh ostvarili su Berek, BSK, i Ljubić, a kući se sa dva boda vraćaju Bratstvo i Podgrmeč...

IGRAC DERBIJA

NIKOLA ČOBANOVIĆ

Što fudbaleri OFK Prijedor nisu slavili pobjedu protiv komšija sa "Poljane", najveći je krivac izvanredni čuvar mreže Berek Nikola Čobanović. Nerijetkovo je šta je sve branio. Begović, Marijan, Knežević i Vranješ štrikali uz svih pozicija, ali je Čobanović bio nesavladiv i ispoljio sve odlike odličnog čuvara mreže...

NAJBOLJI SASTAVI

"A TIM"

Čobanović (Berek) 8, Jeftić (Ljubić) 8, Velić (Podgrmeč) 8, Kaljković (Bratstvo) 7, Kardun (Grahovo) 9, Ivetić (Grahovo) 9, Zulić (Podgrmeč) 8, Jovičić (Podgrmeč) 8, Avdagić (Bratstvo) 8, Sinanović (Ljubić) 8, Vasilijević (Podgrmeč) 8.

"B TIM"

Okić (Bratstvo) 8, Hadžić (Podgrmeč) 7, Trkulja (Grahovo) 8, Janković (Ljubić) 7, Vranješ (Borac BD) 8, Karagić (Berek) 7, Bojanić (Grahovo) 8, Bužimkić (Bratstvo) 8, Sojarić (BSK) 7, Kubura (Podgrmeč) 8, Corak (Grahovo) 8.

TRI PORAZA VELEMAJSTORA

PRNJAVOR - Koristeći nastup na velikom tradicionalnom šahovskom vikend-turniru u Kulašima velemajstor Milorad Knežević iz Beograda odigrao je u Prnjavoru simulantku na 20 ploča. Nakon trostrane borbe rezultiralo je bio 12,5:7,5 za Kneževića. Remijem je završeno čak 9 partija dok su Hajrudin Hadžićelmović i Jovan Mitrović i Perica Perić primorali renimanog protivnika na predaju. Najmlađe učesnica simulantke bila je petnestogodišnja Mira Davidović iz Potočari čiji je poraz prepraćen u dvorani burnim aplauzom.

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 957

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Dc1, Ta1, Te1, Sc2, Se4, Ld2, Le2, pješaci a4, b2, c4, d5, f2, g2, h3 (15)

Crni: Ke8, Dh4, Tb8, Th8, Ld7, Le5, Sf5, Sg4, pješaci a6, b7, c5, d6, f7, g6, h5 (15)

Crni vuče i dobija! Na forsiran način matirao je crni protivnika u tri poteza (Evert - Barbakadze, dopisno prvenstvo SSSR, 1980)

Rješenje prošliog zadatka: 1... Dg3! Bijeli je predao. Na 2. Tg3 slijedi 2... hg3 3. Kh1 Sf2 mat, a na 2... Kh1 Df3 3. gf3, Sf2 uz 4... Sd3.

GLAS, utorak, 17. septembar 1985.

Tuča u Skupštini

Već 1. jula sastao se povodom toga Imunitetski odbor i podnio Skupštini sljedeći izvještaj:

"Imunitetski odbor na svojoj sednici od 1. jula ove godine, razmotrio je akt g. Ministra pravde broj 30578 kojim se traži da se izdaju sudu narodni poslanici g. Filip Filipović, Vladimir Čopić, Nikola Kovačević za delo iz 87 a) i 87 b) i 46 Kaznenog zakonika u vezi sa atentatom pokušanim na dan 29. juna 1921. godine na Njegovu kraljevsko višestruko naslednika prestola - pa je našao da se gospoda Filip Filipović i Vladimir Čopić treba da izdaju sudu za delo iz 87 a) i 87 b) a u vezi 46, pošto ih atentator označuje za saučesnike koji za sebe krivicu priznaje 122 krivičnog sudskog postupka, a da se Nikola Kovačević ne izdaju sudu, jer Odbor jednoglasno nije mogao primiti razloge gradskog sudijske da je atentator bio u intimnim vezama sa Kovačevićem i da se iz tih intimnih veza može stvoriti osnov dovoljan za stavljanje pod krivičnu istragu.

Za prvu dvojicu g.g. poslanika nisu bili mišljenja da se izdaju: članovi Odbor g.g. T. Kaclerović, dr Korun i V. Stojanović.

Za izveštio je odredjen g. dr. Sv. Mihajlović Sekretar dr. Niko Perić. Predsednik Čeda Kostić. Sednica Skupštine je bila vrlo uzbuđjena. Trajala je od 18.30 do 21.30 sati. Čim je izveštaj Mihajlović završio svoje čitanje, rezijska većina u Parlamentu je povikala "tako je", pljeskajući. Istovremeno, začuo se povik komunističkih poslanika:

- To je pakovanje je na austrijski način!
- Triša Kaclerović je rekao:
- Za izručenje navedenih poslanika nema nikakvih stvarnih dokaznih materijala... KPJ nema nikakve veze sa atentatom. Sve će se to i na sudu dokazati, a onda će se proces koji ste vi hteli da nametnete KPJ okrenuti u proces protiv onih koje Skupština danas brani!

Porčinje hajka protiv komunista

Zatim je, uz burne pokliče svojih drugova u Skupštini, izašao na govornicu **Filip Filipović**. Pobijajući navode ministara pravde, on je mirno izjavio da ne biježi od suda i da pristaje na parlamentarnu anketu koja bi otkrila "svu mizeriju ove optužbe". Komunisti su na te njegove riječi zapljuskali i povikali: "Živio!"

Očekivalo se glasanje. Ali, prije nego što je došao do toga odigrao se jedan incident. Napadajući komuniste, Pribećević je rekao da su boljševici u Rusiji ubijali žene i djecu, na šta je komunistički poslanik **Kosta Novaković** uzbuđeno doviknuo:

- Naša vojska pobila je masu arnautske dece!
To je bilo dovoljno da u Skupštini otpočne ne samo političko nego i fizičko razračunavanje. Poslanici iz centra su napustili svoje klupe i pošli prema Novakoviću. Demokrat-ski poslanik **Milan Marković** pričačao mu je i tako ga udario da je Novaković pao sa govornice. Desnica je dobacivala preteći rukama:

- Na sud! Na sud!
Pošto je predsjedavajući jedva uspio da smiri dvoranu, zatražio je od Novakovića da se izvini, našta je Novaković izjavio:

- Srpska vojska nije kriva za te zločine, jer takve svireposti donosi rat!

Naelektrisanu vladinu većina izglasala je tada da se sva tri komunistička poslanika predaju sudu. Tako je i u Parlamentu otpočela hajka protiv komunista.

Čim su napustili dvoranu, poslanici su vidjeli na ulici agente i žandarme koji su čekali komuniste. Hapšenje je izvršeno odmah, ispred same skupštinske kapije...

Čim su napustili dvoranu, poslanici su vidjeli na ulici agente i žandarme koji su čekali komuniste. Hapšenje je izvršeno odmah, ispred same skupštinske kapije. A samo sat kasnije u pravnik grada **Manojlo Lazarević** rekao je ironično i preteći trojici zatvorenih poslanika:

- Što će biti jesenas, gospodo komunisti, neka bude večeras!
Sutradan uhapšene poslanike su suočili sa Stejićem, nadajući se da će i ovoga puta na brzinu moći da dođu do "priznanja". Oni su, međutim, energično odbili bilo kakvu vezu KPJ sa atentatom, stalno naglašavajući da je to bila lična inicijativa i djelo Stejca.

Uporedo sa ovom akcijom, policija je kroz beogradske listove proširila famu kako je glavni organizator atentata bio **Bečki centar KPJ**. Štampa je objavila krupne naslove: "Istraga je utvrdila da je atentat delo komunističke Bečke centrale i beogradskog izvršnog odbora KPJ." Izmišljena je i verzija kako je cijela organizacija atentata pripremljena još u mjesecu maju, po direktivama iz Moskve, u bečkoj komunističkoj centrali, jer je tobože u Jugoslaviji postojalo zato "najpogodnije li". "Organizatorima su dugo razmišljali kako da se to izvede, a onda su odlučili da se ulaze u teriste koje će upasti u ONSluantnu nabave preko komunističkih poslanika. Ali to im ipak nije pošlo za rukom" - pisali su preko novina šefovi policije.

Policija obećava visoke novčane nagrade

Gotovo u isto vrijeme kada su uhapšeni Filipović, Čopić i Kovačević, Ministar unutrašnjih djela je raspisao nagradu od po 10.000 dinara za onoga, ko uhvati, pokaže ili ma čime doprinese da budu uhvaćeni bilo koji od dvojice obojeglih atentatora: **Jože Juhas** iz Novog Sada i **Mladen Marinković** iz Beograda". Izgledalo je prilično čudno zašto se u poternici ne pominje i ime četvrtog atentatora **Miloša Zlatara**, koga je policija takođe iznela u novinama odmah posle 29. juna. Pretpostavljalo se da je on već u rukama režima. I zaista je jedan Zlatar bio uhapšen, ali on je poslije svih "grandioznih otkrića o tajnim vezama KPJ sa Bečom i o pripremanju atentata u Skupštini i na regenta" pušten iz zatvora kao nevini. Bio je to put u SAD zajedno sa ženom i kćerkom, pa su ga agenti uhapsili prilikom samog dolaska na granicu. Tu bruku policija je, razumije se, morala da prečuti. Ali ne za dugo. Već 11. jula ministar unutrašnjih djela je morao da objavi novu ucjenu u kojoj se pominje i ime Miloša Zlatara, a suma od 10.000 podiže se na 20.000 dinara.

Nastao je pravi pogrom policije protiv mnogih nevinih ljudi samo zato što su imali tu nesreću da su kršteni imenima atentatora. U Beogradu su svi Hujasi pohapšeni. Jedan je bio naročito sumnjiv. **Joška Juhas** Zatorviri su ga uzeli mu generalije. Bio je to neki beogradski kockar, bez zanimanja, inače lični poznanik **Mile Lazarevića**, "Bifteka", šefa tajne policije. Taj "sumnjivi" Juhas je takođe odmah premlaćan, pa je i on se priznao: izmislio je trišta čuda o KPJ i njenim pripremanja za teror. A zatim, kada su prošli i daga bili, priznao je pravu istinu: bio je čuveni obijač sefova za kojim je policija godinama uzaludno tragala. Ujutru, kada su mu to rekli, Mita "Bifteka" se zapanjio: pa on je s tim čovjekom sedio iz dana u dan u kafani "Moskva"!

Tako je i potraga za pravim Hujasom nastavljena. Sljedeće otkrivanje dala je neka pijarica **Klara Libiš** (kasnije će biti veoma važan svjedok policije na Vidovdanskom sudu), koja je čula za ucjenu ministru unutrašnjih djela. Ona je došla u novosadsku policiju i rekla da poznaje Juhasa, da ga je vidjela u vinogradu **Jozefa Mađara**. Agenti i žandarmi su odmah opkolili taj vinograd ali nikoga nisu našli! Dase ne bi dalje brukala, policija je ipak uhapsila Klaru Libiš i Jozefa Mađara, čuvajući ih za odsudne dane procesa. I nije se prevarila. Klara je poslije nekoliko dana batinjama "sve priznala". Rekla im je da "nema komuniste u Novom Sadu koga ne poznaje". Agenti su je tada poveli ulicama, a ona je upirala prstom na koga je stigla. Mnogi nevini ljudi su pohapšeni. Uvidjevši njenu poslušnost i korisnost, policija ju je pred javnošću proglasila predstavnicom ženske terorističke organizacije u Novom Sadu!

Međutim, ni to nije bila najveća bruka policije u pripremanju vidovdanskih sudenja. Glavno je tek dolazilo.

Ubistvo tvorca Obzname Draškovića

Bijeli teror je uzimao sve šire razmjere. U težnji da posvaku cijenu dokaže, "prevratne ideje i djela KPJ" režim je hapasio i mnogobrojne nevine ljude. Samo u Vojvodini je do početka Vidovdanskom procesa prošlo kroz zatvore oko 30.000 uhapšenika, od kojih su mnogi stradali pod batinama i ne znajući zašto. Vlada je ipak bila nezadovoljna radom policije. Njene metode su donosile slabe rezultate, a veliku bruku u javnosti. Zato su smijenjeni šefi policije u Novom Sadu i sudija **Andelković**, na čije je mjesto došao **Nezad Vujić**.

Ali ni to nije pomoglo. Istraga se nalazila pred sve težim problemima: kako da pribavi bolje dokaze o organizatorskoj ulozi KPJ u atentatu?

Prije podne, 21. juna 1921. godine, samo 22 dana poslije Stejčevog pokušaja atentata, mladi komunist **Alja Aljajagić** ubio je u Delnicama ministra "Obzname" **Draškovića**. Ta vijest je odjeknula kao grom.

Režimu je ovaj događaj dobro došao. Za nove progone. Reakcionarna štampa je govoru svakodnevnog donosila vijesti o teroru komunista i anarhističkih tipova protiv organa vlasti. Istovremeno je ubrzana istragan na Stejčevićem i ostalima.

Skupština je, razumije se, bila vrlo revnosna u cijeloj ovoj hajci. Režimu je pogodovalo da svu krivicu za neriješena ekonomska, politička i socijalna pitanja u zemlji baci na KPJ. tj. da stvaranjem psihose iščekivanja krupnih događaja povodom atentata odstrani pažnju javnosti sa glavnih životnih pitanja.

Narodna skupština je hitno sazvana za 30. jul. Kada je otvorena priječ dnevna sednica, na kojoj su poslanici zvanično upoznali sa okolnostima ubistva Draškovića, moglo se odmah vidjeti da glavni udarac demokratiji i pravima radničke klase tek predstoji. Na popodnevnom zasjedanju radničke klase tek predstoji. Na popodnevnom zasjedanju o projektu Zakona o zaštiti javne bezbjednosti i poretku u državi. Nije trebalo nimalo napora pa da se otkrije pravi cilj ovoga akta. U izveštajima sasvim jasno govorilo da je taj zakon uperen protiv KPJ, koja je - kako se naglašava - "postavila sebi za cilj i zadatak da nasilnim putem prevade državu iz današnjeg oblika u jedan drugi, za koji drži da je spasonosan za čovječanstvo".

Istina, izvještici Zakonodavnog odbora su tom prilikom morali priznati da je "Obznama" bila nezakoniti akt, jer je tek "proglasljenjem Ustava dobila zakonsku snagu" i "produžen je rok".

U sljedećem broju: PROPAST ZEMLJE ILI PROMJENA REŽIMA

Andreino lice se primjetno trznuo, ali sam se pravio da to ne primjećuje i nastavljao sam dalje.

- Takođe treba otvoriti i vrata. Malo ih dotjerati, da budu kao nova, razumije se, to je lako, ona su tako stilski čista. Uz nekoliko jednostavnih dodatnih elemenata to bi bio vulkan na trgu, vulkan razumije se, vulkan koji bi u samom trgu, bez obzira koliko bio veliki, dao jedno novo zračanje. Naravno, vrata bi imala svoju prirodnu boju, a i vrt bi se jednim dijelom vidio...

- To ne. Nikako. Vrt se ne smije vidjeti. - Uhhvatila se za prvo što joj je palo na pamet, pomislila sam. I zaista, bjesnila je potpuno nepotrebno. Govorila kako je to bilo volja Celestinova i ona ne želi da učini nešto što bi Celestinu bilo krivo. Stara kuća je nešto drugo. Oni su se i tako preselili iz nje.

- Dobro. - Vrt nećemo dirati - rekao sam hladno i stao.

Zastala je i ona. Nije me gledala. Jednim pokretom je iskapila čašu vina koja joj je bila u ruci i spustila je na stol.

Kajem li se što sam te pozvala - progovorila je kao za sebe i spustila glavu tako da joj je kosa prekrila velik dio lica.

- Da - izustio sam neodređeno. To nije bilo ponavljanje pitanja od malocaš, niti potvrda onom što je sad izrekla. Nepravost, rekao sam do nešto kažem. Rekao sam to tiho, gotovo promrmljao, nisam htio da je više povrijediti. Činilo mi se da sam to već dovoljno mnogo učinio.

- Ne kajem se - podigla je Andrea glavu. Sad je izgledala sasvim drukčije. Lice joj je bilo ispačeno i umorno. Ili me pogled varao. - Vidjet ćemo se sutra naveče. Idem u zavod za izgradnju. Pozvali su me. Sandro me vozi - dodala je ovo obradujući se Jakobini, ali oči joj je bilo stalno da i ja čujem. Ustala je, namršila mi se čudno, zavodnički skoro i odlepršala iz sobe.

I, kao što je i rekla, do sutra navečer je nisam vidio.

XV
Jakobina mi je otključala vrata stare kape-tanske kuće. Učinila je to skrušeno i sa

ROMAN U NASTAVCIMA (16)

Irfan
HOROVOCIĆ

REA

zazorom. Zakoračila je prva u polumrak a onda se okrenula i pogledom me pozvala. Ne znam zašto, ali u toj ženi je zaista bilo nešto što me je uzmiravalo. Činilo se da je posjedovala čitav registar nepoznatih osjećanja, sjećanja zapravo koja su upravljala njenom psihom. Ličila bi u tim trenucima na mehaničku lutku iz čijih očnih kapaka gleda neko drugi. Moja reakcija bi svakip puta bila ista. Osjetio bih nelagodnost, potom strah, a zatim bih se pravio da ništa od toga ne primjećujem i spopao bi me stid što sam dozvolio sebi takvu nespremnost. Ona, nasuprot, kao da je uživala u tome. Onog trenutka kada sam se spremio da je drsko pogledam u oči i kažem joj tim pogledom da me se savršeno ne uče to što ona sad misli i da me ona kao osoba uopće ne zanima, dijelom sećanje prije tog ona bi okretala glavu i ostavljala me zbunjena.

Stepenice su bile skriptuvate i prašne. Zgrbljena Jakobina ležala su se povijala kroz paucinu i polako se uspinjala. Uvijek sam volio kuće sa stepeništem iznutra. U gradu u blizini kojeg je bio dom u kojem sam odrastao većina ih je bila takvih. Spolja odbojne, zatvorene, samo sa mnoštvom lažno namještenih prozora, a onda, kad zakoračiš u njih, otvaraju se neslušeni prolazi i hodnici, vječni kao prostor u puževoj kući. Zapuštenost i mnoštvo starudije stavljenje na mjestu koja im očigledno nisu pripadala, smanjivali su prostor kuće, ali su otvarali istovremeno neke nove staze u toj kući, staze koje nisu lijeđi odredili svojim životom i kretanjima, staze koje su se naprosto pojavljivale same od sebe. Jakobina nije gledala ni lijevo ni desno. Zнала je tačno kam o ide, i,

zaista, zamakla je iza velikih, skripavih, nahrenih vrata u nekoj sobi. Čuo sam kako je okrenula prekičala i zakoračio u tu sobu iz polumraka, zaslijepljen za trenutak. To je bila spavaća soba. Najveći njen dio zauzimala su dva sastavljena kreveta od teškog drveta sa pažljivo slaganom furnirom iznad uzglavlja. I u kojim je štama ovo drveće za kapetanov bračni krevet, nisam mogao a da se ne upitam s radoznaalošću. Jer, izgleda sve što je kapetan radio bilo je plod čežnje. Kao da je htio odjednput, u jednom hipu zatočiti u svojoj kući i vrtu sva svoja putovanja, sve što je vidio i proživio na morima svijeta. Ili to nije bila samo njegova misao, nego naprosto nešto što je naslijedio od Levandinija koji su bili prije njega. Svjetlost u sobi je bila neobična, nekako zasićena, kao da je izlazila na pojedinim mjestima iz spektra i vrćala se u nj. Komadići duge su svjetlucali u oku kao komadići paucine. Obratio sam malo više pažnje na strop, za kojeg sam odmah zapazio da nije bijel nego oslikan. Podigao sam glavu i zadubio se u pravu zidnu sliku koju je kapetan morao gledati svaku noć prije nego što je ugasio svjetlo. Čudno je odudarao taj strop od zidova za koje se vidjelo da su nekad bili savršeno bijeli. Ta slika, urađena ne pretjerano strasno, ali ipak nekom značajkom rukom, prikazivala je neobičan pejzaž s konjima. To je neprilichno, pomislih. Zar je kapetan, čovjek koji je oplovio zemaljsku kuglu nekoliko puta žudio za konjima, za konjima na nekom velikom proplanku i blagim nebom iznad šume. A onda mi se moja pomisao učini neprilichnom. To jeste bio najveći dio slike, ali ne i jedini. U četiri ugla stropnog četverokuta bilasu četi-

ri portreta nalik figurama iz karata, odijeljeni od ostalog dijela slike povijenim jedrenjacima, naslikanim vrlo pažljivo sa imenima, bokovima. Šeširi i okvratnici naslikanih portreta pokazivali su da su njihovi vlasnici živjeli u različito vrijeme. I kad sam zaustio da upitam Jakobinu nisu li to predstavnici različitih generacija Levandinija ona je sam počela govoriti o njima, kao da je znala šta da joj upitani. Naravno, bili su to oni, a dac ih je naslikali najmlađi, Leonida Levandini, djed Andrein čiji se portret takođe nalazio u tom četverokutu, odijeljen od slike jedrenjakom sa natpisom "Rea Silviija".

Izšli smo iz te sobe i uronili ponovno među prašnjave, odbačene stvari. Jakobina me je pustila samog.

Na jednom ormaricu, dijelom naslonjenom na vaz u sa odavno uvelim cvjetovima, vidjeh fotografiju. Počelo me tonula u tešku prašinu koja je gutala kao živa. Svoje prašine na licu fotografije je bio sasvim malen, moglo se zaključiti da je neko nedavno brisao i gledao. Možda je čak jučer prekičur dopsjela ovamo. Djekac na fotografiji imao je otvorena usta i ja shvativ, prije nego što sam se sasvim približio, da je mrtav. Njegova postelja zasuta cvijećem, čitavo njegovo malo tijelo utonulo u ruže, kizantemu, perunike, ulavandru, prekriveno je jedinstvenim cvjetnim jorganom, ništa nije moglo prigrušiti krik beznađa, krik koji se oti-mao iz tog mrtvog grla i mrtvih očiju koje više nisu vidjele, u kojima je samo ostala slika vidnog, govorim vidnog pokušavam da sebi predstavim u tomistom trenutku to beznađno Ništa, tu Smrt u koju je uronio djekac, to Nešto što nije Ništa, to Nešto što ga je urabio i protugalo iz diečjeg krevetica u kojem je pak lažno, prividno ostao, dastrušili iščezne iz sjećanja. A sjećanje je ostalo u onom Ništa, onom što pokušavamo dotaknuti, ne spoznavajući ga, skupljajući krhotine davnih slika, zaostalih u duši. A tako je malo tih slika, tako nedovoljno. Tek u mojoj duši, pomislih. Šta bi na ovo sve rekla Andrea. Da li bih joj i smio reći šta osjećam.

(Nastavlja se)

**RO „ALUMINA“ SKOPLJE
OOUR „BRATSTVO“ SKENDER—VAKUF**
Na osnovu člana 28. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a „Bratstvo“ Skender-Vakuf, komisija za radne odnose na sjednici održanoj 12.9.1985. godine, donijela je odluku o raspisivanju

OGLAS

za prijem radnika u udruženi rad

1. KV - mašinbravar 1 izvršilac

Uslovi:

- KV - mašinbravar sa radnim iskustvom od 6 mjeseci na poslovima terenske montaže,
- odslužen vojni rok,
- radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme.

2. KV - mašinbravar 7 izvršilaca

Uslovi:

- KV - bravar ili mašinbravar bez iskustva,
 - odslužen vojni rok,
 - radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do 31.12. 1985. godine
- Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka.
- Uz molbu sa kraćom biografijom dostaviti:
- uvjerenje o stručnoj spremi,
 - rodni list,
 - uvjerenje o regulisanju vojne obaveze.
- Molbe se predaju putem pošte ili direktno na adresu RO „Alumina“ Skoplje, OOUR „Bratstvo“, 78230 Skender-Vakuf - Komisiji za radne odnose.

**AGRO
INDUSTRIJSKI I
PROMETNI
KOMBINAT
RO Plantaže
BOSANSKA GRADIŠKA
Drage Lopara 3**

Radnički savjet Radne organizacije „Plantaže“ Bosanska Gradiška raspisuje

OGLAS

za popunu upražnjenih radnih mjesta
**Pod 1) administrativni radnik u Službi Koope-
racije na određeno vrijeme - do povratka rad-
nice sa porodijskog odsustva,**
**2) 2 VK vočara u RJ Podgradci na
neodređeno vrijeme,**
**3) prodavača voća u kiosku u Prnjavoru na
neodređeno vrijeme,**
**4) stražara - vatrogasca u RJ Podgradci na
neodređeno vrijeme.**

Uslovi: osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

- Za pod 1) - SSS (ekonomska, gimnazija, upravna, poljoprivredna škola) i 6 mjeseci radnog iskustva
- 2) - SSS poljoprivredni tehničar, voćarskog smjera i 6 mjeseci radnog iskustva,
- 3) - KV trgovac ili SSS (trgovačka, ekonomska, poljoprivredna, gimnazija, upravna), 6 mjeseci radnog iskustva
- 4) - osmogodišnja škola i položen vatrogasni kurs.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave slati na adresu: AIPK RO „Plantaže“ Drage Lopara 3 Bosanska Gradiška.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

**SOUR „KOZARA“
GRĐEVINSKO INDUSTRIJSKI KOMBINAT
RO „INDUSTRIJA GRAD. MATERIJALA“
ČELINAC
OOUR „ZA PROIZVODNJU KAMENOG
AGREGATA I PIJESKA“ BANJALUKA**
Na osnovu odluke Komisiji za radne odnose OOUR-a, raspisuje se

PONOVI

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. Bravar - pripravnik, 1 izvršilac

Uslovi: da ima završenu školu KV bravar.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa slati na adresu: SOUR GIK „KOZARA“, RO „IGM“ Čelinac, OOUR „Za proizvodnju kamenog agregata i pijeska“ Banjaluka.

Nepotpune prijave sa dokazima neće se uzimati u obzir.

**SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA
GRO „SANA“ KLJUČ**
Na osnovu odluke Radničkog savjeta GRO „Sana“ Ključ od 6.9.1985. godine raspisuje se

KONKURS

za izbor i imenovanje radnika na poslove i radne zadatke sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

1. Rukovodioca PJ Transport i održavanje 2. Rukovodioca PJ za proizvodnju građevinskog materijala

Izbor i imenovanje se vrši za mandatni period od 4 godine.

Uslovi:

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidat treba da ispunjava i posebne uslove: Po tačkom 1. da ima visoku, višu ili srednju stručnu spremu, saobraćajne ili metalske struke, da imaju jednu, odnosno dvije, odnosno tri godine radnog iskustva.

Pod tačkom 2. da ima visoku, višu ili srednju stručnu spremu, rudarskog, građevinskog ili mašinskog smjera i položen stručni ispit, da ima jednu, odnosno dvije, odnosno tri godine radnog iskustva.

Kandidati treba da ispunjavaju uslove utvrđene Društvenim dogovorom o ostvarivanju kadrovske politike u opštini Ključ.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“ Banjaluka.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova slati na adresu: SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA, GRO „SANA“ KLJUČ, sa naznakom Konkursnoj komisiji, Ključ, Ul. maršala Tita br. 99 - 79280 Ključ.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

**UNICE - INCEL
Radna organizacija Industrija celuloze,
papira i vlakna Banjaluka
OOUR - CELEX
Komisija za radne odnose**

OGLAŠAVA

prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka

- PAKOVANJE POLUPROIZVODA PAPIRA - ROLNI, TEŽINA PREKO 100 KG PK - 5 radnika

Kandidati treba da ispunjavaju opšte uslove za zasnivanje radnog odnosa utvrđene Zakonom i dasu završili osmogodišnju školu.

Molbe i kopije svjedodžbe o završenoj školi dostavlja se Komisiji za radne odnose OOUR-a Celex - putem Kadrovske službe RO INCEL - Banjaluka, Medeno polje bb.

Nepotpune i neblagovremene molbe neće se razmatrati.

OGLAS JE OTVOREN 8 DANA.

**UNICEP - INCEL
Radna organizacija Industrija celuloze,
papira i vlakna Banja Luka
OOUR za izradu opreme, montažu i
održavanje
Komisija za radne odnose**

OGLAŠAVA

prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. ISPITIVANJA NA POSTROJENJIMA JAKE STRUJE SSS - 1 radnik 2. MONTAŽA I DEMONTAŽA ELEKTROSTROJEVA I UREĐAJA VK - 1 radnik 3. OBAVLJANJE SLOŽENIH ELEKTROMONTAŽNIH POSLOVA VK - 1 radnik

Kandidati treba da ispunjavaju opšte uslove za zasnivanje radnog odnosa utvrđene Zakonom i posebne uslove za poslove pod rednim brojem:

1. Završena srednja elektrotehnička škola smjer jaka struja i 6 mjeseci radnog iskustva na poslovima ispitivanja postrojenja jake struje.

2. Završena škola za visokokvalifikovane radnike metalnog smjera - zanimanje mašinbravar i 9 mjeseci radnog iskustva.

3. Završena škola za visokokvalifikovane radnike zanimanja elektromonter ili elektroinstalater i 9 mjeseci radnog iskustva.

Molbe i dokaze o ispunjavanju uslova oglasa dostavlja Komisiji za radne odnose OOUR-a za izradu opreme, montažu i održavanje, putem Kadrovske službe RO INCEL - Banjaluka, Medeno polje bb.

Nepotpune i neblagovremene molbe neće se razmatrati.

OGLAS JE OTVOREN 8 DANA.

**SOUR „KRAJINATURIST“ BANJALUKA
RADNA ORGANIZACIJA „BORJE“
KOTOR—VAROŠ**

Na osnovu Odluke Radničkog savjeta, raspisuje

KONKURS

ZA IZBOR I IMENOVANJE

1. SEKRETAR RO - 1 izvršilac, na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva.

PORED OPŠTIH USLOVA PREDVIĐENIH ZAKONOM KANDIDATI TREBA DA ISPUNJAVAJU I POSEBNE USLOVE:

- DIPLOMIRANI PRAVNIK, 1 (jedna) godina radnog iskustva ili
- UPRAVNI PRAVNIK, 3 (tri) godine radnog iskustva.

Uz prijavu se prilaže:

1. DIPLOMA,
2. UVJERENJE O RADNOM ISKUSTVU,
3. IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH.

- Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u listu „GLAS“.

- NEPOTPUNE I NEBLAGOVREMENE PRIJAVE NEĆE SE RAZMATRATI.

- Prijave slati na adresu: RO „BORJE“ KOTOR—VAROŠ - ZA KONKURSNU KOMISIJU - ili neposredno dostavljati u opštu službu RO.

Ujedno komisija za Radne odnose raspisuje

OGLAS

ZA PRIJEM U RADNI ODNOS I TO:

1. KV KONOBARA, 1 izvršilac na neodređeno vrijeme u restoranu „VRBANJA“ u Vrbancima

PORED OPŠTIH USLOVA PREDVIĐENIH ZAKONOM KANDIDATI TREBA DA ISPUNJAVAJU I POSEBNE USLOVE:

- KV KONOBAR, 6 (šest) mjeseci radnog iskustva.

Uz prijavu se prilaže:

1. DIPLOMA,
2. UVJERENJE O RADNOM ISKUSTVU,
3. IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE ROĐENIH.

- Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „GLAS“.

- NEPOTPUNE I NEBLAGOVREMENE PRIJAVE NEĆE SE RAZMATRATI.

- Prijave slati na adresu: RO „BORJE“ KOTOR—VAROŠ, ZA KOMISIJU ZA RADNE ODNOS - ili neposredno dostaviti u Opštu službu RO.

**„ŠIPAD—UNA“ RADNA ORGANIZACIJA
BOSANSKA KRUPA
OOUR-a „UNADEKOR“
- komisija za radne odnose -**

Komisija za radne odnose RO „ŠIPAD—UNA“ OOUR-a „UNA—DEKOR“ BOS. KRUPA, na sjednici održanoj 10.9.1985. godine donijela je odluku o raspisivanju:

OGLAS

ZA PRIJEM RADNIKA U RADNI ODNOS NA ODREĐENO VRIJEME

Zbog povećanja obima proizvodnje, Komisija za radne odnose ove OOUR-a raspisuje OGLAS za prijem radnika na određeno vrijeme:

- na poslove i radne zadatke - konfeksioner brusnih sredstava - ukupno 15 izvršilaca USLOVI:

- stepen stručne spremlje III - 5 izvršilaca
 - stepen stručne spremlje IV - 10 izvršilaca
- Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Izbor kandidata će se obaviti putem testa, a testiranje će se obaviti desetog dana od dana objavljivanja oglasa u prostorijama OOUR-a, sa početkom u 10 sati.

Sve prijave sa priloženim svjedočanstvom o stručnoj spremi, slati na adresu: RO „ŠIPAD—UNA“, OOUR-a „UNADEKOR“ - KOMISIJA ZA RADNE ODNOS BOSANSKA KRUPA.

NAPOMENA:

Nepotpune i neblagovremene prijave se neće razmatrati.

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i znancima da je u ponedjeljak, 16. septembra 1985. godine, u 46. godini života iznenada preminuo naš dragi suprug, otac, brat i djed

JOVAN (MILOŠA) MATIĆ

Sahrana će se obaviti u utorak, 17. septembra 1985. godine, u 15 sati na Novom groblju u Banjaluci.
OŽALOŠĆENI: supruga Jagoda, sinovi: Siniša i Miloš, kćerke: Stojanka i Svjetlana, braća: Milutin, Neđo i Pantelija, sestra: Sava, Grozda, Ruža i Mladinka, zet Dobrica, unuka Tijana i ostala mnogobrojna rodbina.

074682

Dana 19.9. 1985. godine (čevrtak) navršava se četrdeset i četiri dana od prarane smrti i tragične smrti naše jedine kćerke i sestre

SNEŽANE (SRETKA) VRHOVAČ (25.2. 1967 — 11.9. 1985)

U čevrtak, devetnaestog, septembra, u 11 sati, poještice njevu vječnu kuću i položiti cvijeta. Sve što vrijeme više prolazi, naša su srca praznija. Nema naše drage Snežane! Ne čujemo više njen glas; nema u našem domu radosti!
Ostajemo zahvalni prijateljima, komšijama, rodbini, a posebno RODI „Vrbae“ koja nam je u najtežem času priskočila u pomoć!
OŽALOŠĆENI: majka Radosava, otac Sretko, braća: Saša, Goran i Zoran, vjerenik Miloš i ostala mnogobrojna rodbina.

050657

Tužnim srcem javljamo rodbini i prijateljima da je naša draga

BOSILJKA (NIKOLIĆ) PAVLOVIĆ

preminula 15. septembra 1985. godine u 74. godini života.
Sahrana će se obaviti u Slatini kod stare crkve 17. septembra 1985. godine u 15 sati.
OŽALOŠĆENA PORODICA

074680

Sa dubokim bolom i tugom javljamo da je dugogodišnji radnik našeg kolektiva

JOVAN (MILOŠA) MATIĆ

Izenada preminuo u 46. godini.
Sahrana će se obaviti 17.9. 1985. godine u 15 sati na Novom groblju u Banjaluci.
Uspomena na vrijednog radnika i dobrog druga ostaće trajno u našim sjećanjima.
Kolektiv AIPK — RO „Stočar“ Banjaluka

Služba društvenog knjigovodstva u SR BIH, Filijala Bosanska Gradiška, po direktoru Filijale nakon pribavljenog mišljenja Savjeta Radne zajednice na osnovu člana 63. stav 1. i člana 65. stav 1. Zakona o Službi društvenog knjigovodstva u SR BIH, te člana 33. Pravilnika o radnim odnosima objavljuje

OGLAS

za popunu radnog mjesta pripravnika na određeno vrijeme

1. PRIPRAVNIK — 1 IZVRŠILAC

Pored opštih uslova utvrđenih članom 4. Pravilnika o radnim odnosima SDK u SR BIH, Filijala Bosanska Gradiška kandidat treba da ispunjava i posebne uslove:

— da ima završenu srednju stručnu spremu — operator na računaru.

Prijave se podnose u roku od 8 dana od dana objavljivanja oglasa na adresu: Služba društvenog knjigovodstva u SR BIH, Filijala Bosanska Gradiška, Ulica Mladena Stojanovića br. 14.

Kandidati su dužni uz prijavu priložiti i isprave kojima dokazuju da ispunjavaju uslove oglasa. Neblagovremene i nepotpune molbe neće se razmatrati.

SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA GIRO „JEDINSTVO“ OOUR „VISOKOGRADNJA“ BOSANSKA GRADIŠKA

Radnički savjet OOUR-a „Visokogradnja“ Bos. Gradiška raspisuje sljedeću

JAVNU

LICITACIJU

OSNOVNIH SREDSTAVA

1. Putničko vozilo „lada“, godina proizvodnje 1977, vozilo nije u voznom stanju.

1. Početna cijena 100.000,00 dinara

2. Putničko vozilo „zastava“ 750, godina proizvodnje 1978, vozilo nije u voznom stanju.

1. Početna cijena 20.000,00 dinara.

3. Putničko vozilo „zastava“ 750, godina proizvodnje 1980, vozilo nije u voznom stanju.

1. Početna cijena 50.000,00 dinara

Licitacija će se održati na dan 26.9. 1985. godine (čevrtak) u krugu OOUR-a „Visokogradnja“, Ulica Nikole Tesle 9, sa početkom u 10 sati.

Vozila se mogu razgledati u krugu OOUR-a svaki dan od 7 do 15 sati.

Na licitaciji mogu učestvovati fizički i pravna lica koja prije početka licitacije na blagajni OOUR-a prethodno deponuju iznos od 10% od početne cijene.

NIGRO „GLAS“, OOUR GRAFIKA BANJALUKA RASPISUJE

OGLAS

ZA PRIJEM IZVRŠILACA NA POSLOVE I RADNE ZADATKE

1. KV-ofset-mašinista — pripravnika na neodređeno vrijeme 1 izvršilac

2. KV-montažer na foto-slogu — pripravnika na neodređeno vrijeme 1 izvršilac

Pored opštih uslova utvrđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

Pod red. brojem 1. KV-ofset-mašinista

Pod red. brojem 2. KV-ručni slagar

Prijave na oglas sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se: NIGRO „Glasu“, Službi pravnih i kadrovskih poslova Banjaluka, AVNOJ-a 93, u roku od 8 dana.

„TRIKO“ Industrija trikotaže i konfekcije OOUR Tvornica Žerše-štofova BOSANSKA GRADIŠKA

Na osnovu odluke Komisije za rad i radne odnose br. 2/873 od 13.9. 1985. godine raspisuje se

OGLAS

za popunu poslova i radnih zadataka

— REFERENT ORGANA UPRAVLJANJA — 1 (jedan) izvršilac na neodređeno vrijeme

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati moraju ispunjavati i sljedeće posebne uslove:

1. SSS IV stepen (odgovarajuće usmjereno obrazovanje opšteg ili upravnog smjera),
2. do 6 (šest) mjeseci radnog iskustva.

Uz molbu kandidati su dužni priložiti dokaz o stručnoj spremi i potrebnom radnom iskustvu.

Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

Nepotpune i neblagovremene molbe neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu: RO ITK „TRIKO“, OOUR Tvornica Žerše-štofova Bosanska Gradiška, Radnička br. 5, sa naznakom „za oglas“.

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7.00 do 15.00
I SUBOTOM
OD 8.00 do 11.30

PRODAJA AUTOMOBILA

PRODAJEM novu „zastavu 101“
GTL 55. Informacije na tel. 49-574.

RADNA MJESTA

Samostalna ugostiteljska radnja „Orhideja“ vlasništvo Merime Muhadžić, Banjaluka, Ulica kozarska broj 17, traži jednog KV—kuhara u stalni radni odnos, Banjaluka.
1-2

Q50597

Samostalna ugostiteljska radnja „Borik“, vlasništvo Senada Begovića, Ulica Staviše Vajnera Čiče broj 11, telefon broj 30-742, traži dvije konobarice-konobara, jednu kuharicu i jednu čistačicu na neodređeno radno vrijeme, oglas ostaje otvoren do popune, Banjaluka.

050560

Pekara, vlasništvo Fahrudina Insa-

050606

PODUKE — INSTRUKCIJE

Dajem uspješno instrukcije iz matematike studentima i srednjoškolicima, profesor, Ulica III krajiške brigade broj 20—A/I, kod glavnog ulaza u „Kosmos“, Banjaluka.

050577

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Rudi Čajavec“ izdatu na ime Edina Muhović, Banjaluka.

050576

KOZMETIČKI KUTAK

Ljepota vlažne kože

- Biti lijep u prvom redu znači biti čist i uredan. Higijena tijela odaje vašu ličnost

Neophodna za čitav čovječiji organizam, voda ima posebnu ulogu u cjelokupnoj njezi lica i tijela...

opasnosti izlažu ukoliko imaju srčane smetnje ili visok krvni pritisak.

Ljekovite kupke prave se na taj način što se u vodu stavljaju bilja i trave koje imaju ljekovito dejstvo na kožu...

VODA I LICE

Voda koju najviše upotrebljavamo u toku cijele godine je vođa iz vodovoda koja je tvrda i nepodesna za njeđu lica.

Za masnu kožu pogodna je vruća voda jer rastvara masnoću i podstiče cirkulaciju.

Mlika voda se može koristiti za sve vrste kože, ali pogoduje suvoj i normalnoj koži.

Hladna voda je dobra za osvježjenje i može se upotrijebiti kod svih tipova kože...

Da bi koža bila lijepa i njegovana, prvenstveno je moramo održati čistom.

Đurđica GOLJIĆ

SVAKODNEVNE KUPKE Kupke lica i tijela blagovremeno djeluju na kožu i čitav organizam.

FRIZURE I MODA

I dalje — kratko

Kreatori frizura i za nastupajuće jesenje dane predlažu kratku kosu.

M.V.

U PRODAJI Homeinjevi aforizmi

- Knjiga koja se pojavila u Koloradu sadrži oko tri hiljade Homeinjevih misli...

„Ko pije vino, krši zakon i pada u grijeh, a oni - koji ne poštuju apstinenciju to će požaliti na sudnji dan“

Ovo je samo jedan od mnogobrojnih Homeinjevih aforizama objavljenih u knjizi „Objašnjavaње pitanja“

Homeini posebno oštro osuduje uživanje u alkoholu, ocjenjujući ga kao „jedan od najvećih grijeha“

Knjiga sadrži oko tri hiljade Homeinjevih misli i izreka na ukupno 432 strane i smatra se pravim kompletnim prevodom na engleski jezik vjerskog „zakona čistoće“

AKO NISTE ZNALI 13

ROBOVI smo zakona zato da možemo biti slobodni - rekao je besmrtni Ciceron.

GOSPODIN Zorž Anri Smit, od 1968. do 1971. godine istaknuti službenik Ujedinjenih nacija, govorio je i pisao 31 jezik!

FRESKA „Parabola mudrih i ludih djevojaka“, nastala u 14. vijeku nove ere nalazi se u crkvi svetog Dorda u Starom Nagoricu...

U podnođu gorastog Groskogknera, u Austriji, prostire se 10,2 kilometra dug glečcer Pasterze.

GOTOVO devedeset godina, bez dana prestanka, izlazi popularni strip „Bim i Bum“.

„LOJDOV SPISAK“, koji je 1984. godine proslavio 250 godina svakodnevnog izlaženja, smatra se najboljim dnevnim novinama koje se bave problemima pomorskog saobraćaja i brodarstva.

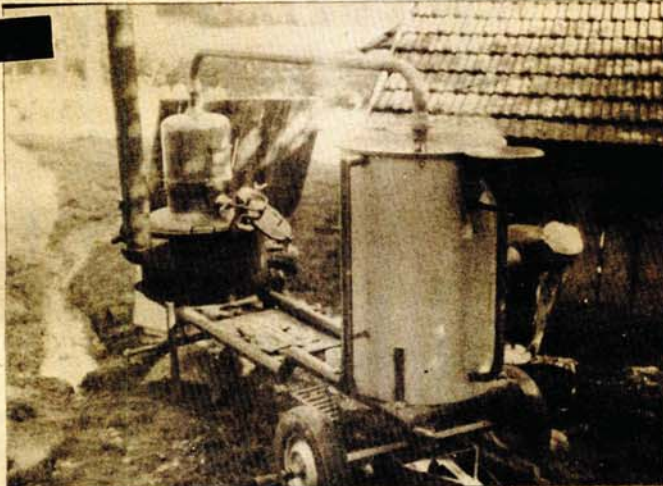
AKO je vjerovati uglednom naučniku Frenku Vejsku tada je biljka klon najstarija živa biljka na svijetu.

MADARI su mongolski narod koji se u Panonsku niziju doselio u devetom vijeku.

PRILIKOM iskopavanja lokaliteta u Catal Hijiku u Anadoliji (Turska) otkriven je dio tkanine za koji je, specijalnim metoda-ma, ustanovljeno da potiče iz 5900. godine prije naše ere!

OKOM KAMERA Miriše jesen, po kazanu...

PRNJAVOR, septembra - Ništa tako „mirisno“ ne najavljuje jesen kao rakijski kazan.

B.R.

SATIRIKON I taman kad je poslje toliko škole i muke stao na svoje noge, stade nekome na žulji

Table with columns for various names and locations, including NORGOZKA, ELA, NOĆ ZA BODENJE, RIJEKA U GARI, SIFORO, KOENAT, PRASAPNOVICI, PLANI-MARCIJE ŠEAP, AMPER, KRUŽNA FALA, DVEY OJKE, MAGISTAR, SINJ KI-ALAHOLA, 100, USLOV, DILJANSI-PENJABA-SKO JEZJEKA.

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): f, p, lj, predosljeća, paluba, redosljed, rokrirali, OD, slezema, rlovi, t, tamtam, radioamater, arkade, Ivanjska, ili.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU**BANJALUKA: KAKO PRIPREMATE JESENU GARDEROBU?****NE KUPUJEM SKUPE STVARI**

Mile Kljakić, saobraćajni tehničar bez zaposlenja:
— Odeća je skupa, ali i ove sezone moram da kupim jaknu u blađe. Mogućnosti mi ne dozvoljavaju da se modiram, jer me roditelji još izdržavaju. Moji prihtjevi, bar što se odijevanja tiče, su veoma skromni.

KONFEKCIJA NA KREDIT

Suzana Babić, učenica Tehnološko-hemijske škole:
— Majka, brat i ja živimo od majčine plate, koja je dosta skromna ali obuci se moramo. Jedino rješenje nam je da potrebnu garderobu za jesenje i zimске dane kupimo na kredit. Kupicu jaknu, čizme, hlače, zimске majice, a pokušaću prepraviti i prošlogodišnju odjeću.

Važno je imati dovoljno mašte, pa staru garderobu upotpuniti nekim novim detaljima.

ŠIJEM SAM

Sead Jusufović, operator u Privrednoj banci:
— Konfekcija je vrlo skupa pa uglavnom sve što mi je potrebno šijem sam. Majka mi plete džemper, a veste kupujem. Mislim da je izbor odjeće i materijala u našim robnim kućama jako dobar.

U ZAGREB PO ODJEĆU

Biljana Lolić, trgovac u samposluzi „Lauš“:
— Nedavno sam se zaposlila, te ću ove sezone moći da izdvojim više novca za garderobu. U Banjaluci je izbor odjeće za jesen i zimu slab, pa ću najvjerovatnije kupovati u Zagrebu. Najradije kupujem u buticima jer volim unikatne modele.

NE MODIRAM SE

Dragan Lazarević, milioner:
— Rijetko nosim civilna odjela jer mi je takav posao. Zadovoljavam se izborom odjeće u našim robnim kućama, ali su cijene previsoke. Ne modiram se i zato odjeću kupujem po sniženju, jer uglavnom se prodaje klasična garderoba. Supruga šije sebi i kćerki.

Senada Hadžić
snimci: M. Šukalo

ZANIMLJIVOSTI**Povratak Kristine Kiler**

Bivaša „kol-gerla“ Kristina Kiler koja se „proslavila“ svojom „ulogom“ u poznatoj „aferi Profumo“ ponovo se pojavila u javnosti najavljujući svoje prvo „literarno“ djelo - knjigu „Seks skandal“.

Kristina, koja sada ima 42 godine, bila je jedna od ključnih ličnosti najveće špijunsko-ljubavne afere u Velikoj Britaniji, koja prije 22 godine dugonije silazila sa stranica štampe širom svijeta. S obzirom na to, ona je sigurno „stručnjak“ za seksualne skandale i u njenoj knjizi imaće šta da se pročita, bez obzira na književne kvalitete.

Kako piše londonski dnevnik „Mirror“ Kristina Kiler se iznenada pojavila u britanskom glavnom gradu i u hotelu „London“ održala neku vrstu konferencije za štampu, na kojoj je najavila svoje prvo literarno ostvarenje.

Svi su bili zadovoljni osim foto-reportera, koji su se okupili da „ovjekovječe“ ovaj trenutak. Kristina je poslale razgovora sa novinarima zakazala poziranje foto-reporterima, na kojem se uopšte nije pojavila. Misterioznost je nestala sa scene kao da je željela da dokaze da je još tajanstvena osoba kao što je bila i prije više od dvije decenije.

Hipnoza liječi astmu

Doktor Franc Bauman (Dječija bolnica, San Francisco), eksperimentalno je dokazao da hipnoza koristi u liječenju dječije astme. Ovakvo liječenje pokazalo se dobrim kod svih dvanaestoro djece koje je dr Bauman podvrgnuo hipnozi.

Hipnotisanoj djeci ovaj doktor stvara predstavu o bolesti koje ih ugrožava i objašnjava im na koji način joj se mogu suprotstaviti.

Imaginacija je, smatra ovaj stručnjak, vrjedan i sve donedavno malo korišten lijek - tim prije što u najvećem broju slučajeva ova bolest ima psihološku podlogu.

D. T.

NOVI SLUŠNI APARAT

Simens je razvio novi slušni aparat za lakše ili osrednje pomećene sluš, koji je toliko sitnač da se može smjestiti u spoljni slušni kanal, koji povezuje ušnu školjku sa bubnom opnom.

Uređaj je težak svega 1,6 grama, zapremina mu je

svega dva kubna centimetra, a sadrži mikrofon, bateriju, slušalicu, pojačivač, regulator jačine zvuka i takozvani uređaj za prilagodavanje razgovajnosti govora.

Tehničari Simensa nadaju se da će pomoću tako malog uređaja srušiti još uvijek prestranjenu psihološku barijeru prema slušnim aparatima. Jer mnogi ljudi oštećenog sluha na takve uređaje gledaju kao na manu i izraz smanjene lične sposobnosti.

D. T.

RADIO-PROGRAM**UTORAK, 17. SEPTEMBRA BANJALUKA**

Od 5,00 do 9,00 - JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKE
(5,30 VIJESTI, 6,00 Jutarnji dnevnik RS, 7,30 JUTARNJA HRONIKA, 8,00 MARKSIZAM U TEORIJI I PRAKSI, 8,30 VIJESTI)
Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH

14,00 - Početak programa
14,05 - PROGRAM 1,2,3 - PROGRAM 123 (VIJESTI u 14,30, Oglasi i obavještenja u 15,00)
15,30 - DNEVNIK
15,45 - Intermeco
16,00 - Dnevnik Radio - Sarajeva
16,30 - Magazin sedam
17,00 - SASTANAK UPREDVEČERJE (VIJESTI u 17,30)
18,00 - Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 - PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00-7,00 - JUTARNJI PROGRAM (Vijesti 5,30 i 6,30)
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH (Susret na talasu)

14,00 - POČETAK EMITOVANJA I NAJAVA POPODNEVNOG PROGRAMA
14,05 - Muzika - informacije - muzika
14,50 - Oglasi i obavještenja
15,00 - Nešto novo, nešto staro, narodna muzika
15,30 - „IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA“ — informativno-politička emisija
15,45 - U diskotonu
16,00 - DNEVNIK Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 - Muzički album
16,55 - VIJESTI
17,00 - Odljava i završetak popodnevnog programa

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherca i UKT 98,3 megaherca

12,00 - Zajednički program
14,00 - Najava programa i vijesti
14,05 - Za svakog ponešto - emisija za ljubitelje zabavne muzike
14,30 - „Vibirate, mi emitujemo“ muzička emisija po izboru slušalaca
15,00 - „Hronika opštine Prnjavor“ - aktualno-informativna emisija
15,50 - Mali koncert zabavne muzike
16,00 - Odljava programa

SRJEDOM RADIO—PRNJAVOR NE EMITUJE PROGRAM.**SRBAC**

11,00 - Početak emitovanja
11,05 - Danas na talasima Radio-Srca
11,10 - Od Vardara pa do Triglava - emisija narodne muzike
11,30 - U zabavnom tonu
12,00 - Zajednički program RS BIH
14,00 - Ponovo zajedno
14,05 - Magazin 85
15,30 - Hronika sračke komunne
15,45 - Zabajljaju vas...
16,00 - Odljava i završetak emitovanja

BOSANSKI NOVI

od 12,00 do 14,00 - Zajednički program RS BIH
14,00 - I danas smo zajedno
14,10 - Želje slušalaca
15,00 - Kultura i obrazovanje
15,15 - Muzički intermeco
15,30 - Novosti dana
15,45 - EP prospekt
16,00 - DNEVNIK RSA I
16,30 - Odljava programa

KLJUČ

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH

14,00 - Najava programa, muzika - oglasi - muzika
14,30 - Muzika - informacije - muzika
15,30 - Emisija narodne muzike i odljava programa
16,30 - Prenos Prvog programa Radio—Sarajeva.

PRIJEDOR

12,00 - Zajednički program
13,00 - Najava programa
13,03 - Vijesti
13,05 - Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 - OMLADINSKI STUDIO
14,45 - Muzika i EPP
15,00 - Hronika daska
15,45 - Novo iz diskot-produkcije
16,00 - Odljava programa

SARAJEVO

**DRUGI PROGRAM
od 16,30 do 18,00 sati**

„STEREO FEST“

— ROK EKSPRES

Emisija je u cjelini posvećena oproštajnom koncertu rok-grupe „BEND“, koji je održan 6. decembra 1976. godine u Viterled dvorani u San Francisku, a smjeljena je na trostrukom albumu nazivom „Posljednji valcer“. Pored domaćina ansambla „Bend“, na koncertu su nastupili priznati rok-muzičari kao što su Erik Klepton, Nil Dejmond, Bob Dilan, Madi Vokers, Džoni Mičel, Nila Jang i drugi. Pluča „Posljednji valcer“ sadrži oko 120 minuta muzike, a mi ćemo emitovati otprilike oko 80 minuta i vjerujemo da će to biti dovoljno da se osjeti dio atmosfere koja je pratila ovo iznenađujuće koncert, a takođe vjerujemo da će uživati u muzici vršnih muzičara svjetskog renomea.

Urednik i voditelj: Mirjana Jovanović.

INFORMATOR**BANJALUKA**

KOZARA—Rambo (američki akcion) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS— Lokalni junak (engleska komedija) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS - Filmska sala — Futur (američki muzikl) u 10, 16, 18 i 20 sati - mala sala - Vrtača Cecilija (američki erotski) u 16,30, 18,30 i 20,30 u 10 sati djekliji film Bagdadski lopov.)

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

Nema programa.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.
Izložba poljskog plakata iz kolekcije slikara Mihaila Rakite.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIČI nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, subotom, nedjeljom i praznicima od 9 do 13 sati.

Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanje“

BIBLIOTEKA

Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdana radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima Centralna apoteka u Ulici Veselina Maslečića 18, telefon: 35-306.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BIH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu
— Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6. 1985. godine.
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja), iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzan).
Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUZA IZ BANJALUKE

Za Zagreb: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

Za Beograd: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30
Za Ljubljano: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.
Za Sarajevo: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (uprozlaju u 10,00, 13,35 i 15,15).

Za Kranjsku Goru: 13,15.
Za Tuzlu 05,35 i 15,45.
Za Dubrovnik: 20,20, 22,00, 24,00 (poslaci u prolazu)
Za Mostar: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

Za Bjelečinu: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Za Novi Sad: u 13,00 i u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40.

Za Derventu: u 12,00 sati.

Za Prijedor: u 4,45 sati.

Za Kukulje i SRBAC: u 6,15 a povratka iz Srca u 11 sati.

Za SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJ-DANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOJ MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,30 sati.

Za Rovinj: 7,45, 19,45

Za Rijeku: 6,00, 7,45, 22,00.

Za Umag: 6,00.

Za Split: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

Za Šibenik: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati.

Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradbi SUBNOR-a) radi od ponedjeljka, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Oraševu (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sati za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sati.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433.

Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500.

Turist-biro 813-080

Taksi-stanica 811-716.

„Elektro-Bosanska Gradiška“ 813-344.

ČELINAC

U kino-sali USAMLJENI TATAR u 13 i 20 sati.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefona 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznik - Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

U kino-sali „25. maj“ film RANA ZRELOST u 18 i 20 sati.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI:

U Domu kulture američki film VRUCA ŽVAKA.

Narodna biblioteka „Veselin Maslečić“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave. Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Nema kino-predstave.

Stanica za hitnu pomoć 860-190.

SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

BEOGRAD

PORUKA VLAJKOVIĆA GADAFIJU

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) - Predsjednik Predsjedništva SFRJ Radovan Vlajković uputio je vodi libijske revolucije pukovniku Moameru el Gadafiju poruku Predsjedništva SFRJ koja se odnosi na neka pitanja iz bilateralne saradnje SFRJ Jugoslavije i Socijalističke Narodne Libijske Arapske Džamahirije.

KLANIČNA INDUSTRIJA VOJVODINE DO OKTOBRA BEZ POSKUPLJENJA MESA

NOVI SAD, 16. septembra (Tanjug) - Klanična industrija u Vojvodini pridržava se dosljedno zaključaka utvrdjenih na sastanku u Privrednoj komori Jugoslavije - da se do 1. oktobra ne povećavaju cijene mesa i pored sve složenije situacije i ustočarstvu u klaničnoj i industriji stočne hrane i cjelokupnoj agroindustriji.

U SRBIJI SE PREDLAŽE VIŠE PARA ZA BOLOVANJE

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) - Uprkos činjenici da i dalje ima veliki broj onih koji uzimaju bolovanja bez pravog razloga (zdravstvenog), nije mali broj onih koji nerado idu na bolovanje, jer, kao što je poznato, prilično su oštećeni u primanjima. Pred delegatima Skupštine Srbije već na prvoj jedsednici (krajem septembra) naći će se prijedlog za izmjene Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Osnov za utvrđivanje naknade ličnog dohotka za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, prema ovom prijedlogu, ubuduće bi predstavljao prosječni mjesečni lični dohodak koji radnik ostvari u polugodištu prije odtaska na bolovanje.

POSJETE DOPUTOVAO PREDSEDNIK EKVATORIJALNE GVINEJE

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) - Predsjednik vlade Ekvatorijalne Gvineje Kristino Cerice Bioko doputovao je danas poslije podne u zvaničnu prijateljsku posjetu Jugoslaviji. On će razgovarati s predsjednikom Saveznog izvršnog vijeća Milkom Planinc i drugim jugoslavenskim ličnostima o proširenju bilateralne, a posebno ekonomske saradnje. Biće također riječi o međunarodnim problemima.

Zvanični razgovori počće sutra prije podne.

SIMPOZIJ U IVANGRADU O JUGOSLOVENSKOM RODOLJUBLJU

IVANGRAD, 16. septembra (Tanjug) - Uvijek aktualna i svakako sudbinska jugoslovenska lozinka - bratstvo i jedinstvo, je politička formula našeg vremena, istaknuto je danas, drugog dana rasprava, na dvodnevnom Simpozijumu, o jugoslovenskom rodoljublju, koji se već drugu godinu održava u Ivangradu.

Tema ovogodišnje tribine u gradu na Limu upravo je naslovljena „Bratstvo i jedinstvo - Jugoslavija“ čime su organizatori Simpozijuma, Udruženje književnika Crne Gore i Skupština opštine Ivangrad, sugerisali nerazdvojnost bratstva i jedinstva u Jugoslavije.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDRO-METEOROLOŠKOG ZAVODA BH

SUNČANO

ZA BOSANSKU KRAJINU: U jutarnjim satima biće prohladno i mjestimično i maglovito, a tokom dana malo do umjerenog oblačno i sunčano. Najviša temperatura od 18 do 22 stepena.

ZABANJALUKU: Nakon prohladnog jutra preovladavaće malo do umjerenog oblačno i sunčano vrijeme. Najviša temperatura oko 20 stepeni.

ZA NAREDNA DVA-TRI DANA: preovladavaće suho i uglavnom sunčano vrijeme. Jutra će biti dosta svježa, ponegdje i magloviča, a preko dana biće relativno toplo.

VODOSTAJ: Una - Bosanski Novi - 16 cm, bistra temperatura vode 13,8 stepeni. Sana - Sanski Most 117 cm, bistra, temperatura vode 14,5 stepeni. Vrbas - Banjaluka 67 cm, bistra, temperatura vode 14,6 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

U SLAVONIJI POČELA BERBA KUKURUZA

OSIJEK, 16. septembra (Tanjug) - U slavonsko-baranjskom regionu počela je berba kukuruza koji se nalazi na ukupno 207.590 hektara, od čega je 57.160 hektara u društvenom sektoru.

Zbog dužeg perioda velikih vrućina i suše u ovogodišnjoj berbi računa se sa prinosima koji će biti za 10 do 30 posto manji u odnosu na prošlogodišnju rekordnu berbu.

KLANIČNA INDUSTRIJA VOJVODINE DO OKTOBRA BEZ POSKUPLJENJA MESA

Međutim, kako se ističe u privrednim krugovima Vojvodine, postavlja se pitanje - zašto se i u drugim dijelovima zemlje ne poštuju dogovori. Predočava se da su u Hrvatskoj već povećane cijene mesa, da je i takav potez učinjen i u pojedinim regionima užeg područja Srbije, a da se i u Sloveniji već raspravlja o povišenju cijene mesa.

PISMO VLADI U BONU PROTIV HEMIJSKOG ORUŽJA

PRAG, 16. septembra (Tanjug) - Praška štampa je danas objavila pismo kancelara Kolu u kome su ČSSR i INDR predložile da sa vladom u Bonu zaključie sporazum o tome da na teritorijama tri zemlje ne bude bojnih otrova i drugih sredstava koja se nazivaju hemijskim oružjem. Sporazumu bi mogle pristupiti i sve druge zainteresovane zemlje.

DOGOVOR O PORAVNANJU IRAK NAFTOM PLAĆA DUG

BON, 16. septembra (Tanjug) - Dio svog duga SR Njemačkoj Irak će poravnati naftom.

Kako javlja DPA, riječ je najprije o 280 miliona maraka, koji za vraćanje dospjevuja 1. oktobra, a do kraja godine Irak naftom treba da nadoknadi još 50 miliona maraka. Tokom iduće godine, još 115 miliona maraka Irak treba da vrati isporukama nafte, a istu toliku sumu u gotovom.

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“ KURSNA LISTA

(formirana 16. septembra 1985. godine)

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1425,52	1462,06	1466,46
Belgija	100 franaka	492,33	506,25	507,77
Danska	100 kruna	2762,32	2840,43	2848,96
Francuska	100 franaka	3282,21	3375,02	3385,16
Holandiija	100 florina	8907,42	9159,30	9186,82
Italija	100 lira	14,97	15,35	15,39
Norveška	100 kruna	3419,86	3516,56	3527,13
SR Njemačka	100 maraka	10011,57	10268,27	10298,12
Švajcarska	100 franaka	12151,37	12462,93	12500,38
Švedska	100 kruna	3397,78	3493,86	3504,36
Japan	100 jena	117,67	123,21	123,58
V. Britanija	1 funta	385,89	396,80	397,99
Kanada	1 dolar	207,38	217,15	217,80
SAD	1 dolar	289,49	297,68	298,57
Australlija	1 dolar	193,03	202,12	202,73

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 16. septembra 1985. godine, a kursevi za efektivu od 17. septembra 1985. godine.

ODREĐENI REPREZENTATIVCI ZA SUSRET SA PARTIZANOM

MUKE MILOŠA MILUTINOVIĆA

BEOGRAD, 16. septembra (Tanjug) - Povrede, kazne, loša forma i još neki drugi razlozi otežavaju posao saveznog kapitenu fudbalske reprezentacije Milošom Milutinoviću da objavi spisak kandidata za utakmicu sa Njemačkom DR u kvalifikacijama za svjetsko prvenstvo, koja se 28. septembra igra u Beogradu. On je danas saopštio samo imena osamnaestorice igrača za trening susret sa Partizanom, za sobotu uveče na stadionu JNA, a pravispisak reprezentativaca koje će odvesti na pripreme u Vrnjačku Banju objaviće tek u nedjelju (22. septembra) u prijepodnevni časovima.

Za utakmicu sa Partizanom, na kojoj će se od fudbala oprostiti dugogodišnji igrač „crno-bijelih“ Momčilo Vukotić, Milutinović je pozvao ove fudbalere: **Stojčić, Ljukovićan, Kapetanović, vezni igrači: Gudelić, Baždarević, Gračan, Skoro, Stojković i Jovica Nikolić, napad: Zlatko Vujović, Vokrić, M. Đurovski i Bursać.**

Jedan broj igrača igraće i u Partizanu, pa će Milutinović imati uvid u formu tih, kako je rekao, potencijalnih kandidata. Nabrojao je imena Čapljića, Radovića, Stevanovića, Vermezovića i Omerovića.

MEĐUNARODNA SARADNJA „TRESKA“ U KINI

SKOPLJE, 16. septembra (Tanjug) - Složena organizacija udruženog rada „Treska“ iz Skoplja gradiće proizvodnu liniju za namještaj u Nantangu, u kineskoj provinciji Džangsi. U posao je uključen i „Interimpex-promet“ iz Skoplja. Dogovor o izgradnji objekta, potpisan je u Skoplju na kraju posjete delegacije iz Džangsjia.

KRAGUJEVAC OBILJEŽAVA 150 GODINA ŠTAMPARSTVA

KRAGUJEVAC, 16. septembra (Tanjug) - Otkrivanjem spomen-ploče na zgradi u kojoj je 1865. godine osnovana prva društvena štamparija, a 1945. formirana poslijeratna Grafička organizacija „Svetlost“, danas je u Kragujevcu započeto obilježavanje 150 godina štamparstva u ovom gradu.

UTORAK, 17. SEPTEMBRA PRVI PROGRAM

8.50 - ŠKOLSKI PROGRAM
10.30 - Vijesti
10.35 - Školski program
12.35 - Vijesti
15.00 - ŠKOLSKI PROGRAM - repriza
17.20 - Pregled programa
17.25 - Dnevnik I
17.45 - Šareni autobus - program za djecu
18.15 - Literatura
17.45 - Noć mediteranskog roka - zabavno-muzička emisija
19.15 - Crtni film
19.30 - Dnevnik II
19.55 - TV-spot
20.00 - Teme i dileme - unutrašnja politika
20.45 - Loto
20.50 - EPP
20.55 - „Zločin Pjera Lakaza“ - francuski igrani film, I dio
22.20 - Dnevnik III
22.35 - Pregled programa za srijedu

DRUGI PROGRAM

17.55 - Pregled programa
18.00 - Sarajevska hronika
19.00 - Na granici mogućeg - naučno-popularni film
19.25 - Intermeco
19.30 - PJ u hokeju PARTIZAN - C.ZVEZDA, prenos I trećine
20.10 - Veleajamski TV-biro
20.20 - PJ u hokeju: II trećina
21.00 - Studio 2
21.10 - PJ u hokeju: III trećina
21.50 - Šahovski komentar meča Karpov-Kasparov
22.10 - Izbor iz obrazovnog programa: Sava Šumanović
22.40 - Pregled programa za srijedu

I PROGRAM - 20.55 SATI ZLOČIN PJERA LAKAZA

francuski igrani film

U glavnim ulogama nastupaju Mari Frans Pizije i Rože Anin. Režiser je Žan Delanoa.

Pjer Lakaz, bivši poslanik, pošto ga je napustila žena, živi povučeni životom u okolini Bordoa, gdje njegov sin studira prava. Svotu osamu napušta jedino krajem nedjelje da bi obišao barove.

Vraćajući se sa jednog takvog obilaska putem radija čuje o slučaju silovanja, poslije kojeg je uslijedilo ubistvo. Uskoro saznanje da je neki svjedok prijavio registarski broj njegovih kola. Pošto je u noći ubistva pozajmio kola svom sinu Žaku, Pjer Lakaz pomišlja da je njegov sin počinilil ovaj strašnog čina. Smatra da samo on kao otac može biti odgovoran za to naslijeđe naslijeđa koje nosi mlada generacija.

Istražni sudija Kolet Riber upotrijebiće mnogo domišljatosti i upornosti dok konačno ne otkrije pravog ubicu - ovo je ukratko sadržaj francuskog filma „Zločin Pjera Lakaza“.

...I KAO ŠTO VAM GOVORIM VEĆ PUNIH TRIDESET GODINA, TEMELJNI PROBLEM JE U KADROVSKOJ POLITICI...

DAVID ŠTRBAC

Miro Mladenović

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veseljina Masteše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Riješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.